

Dzieje gminy Iwkowa

*Fotografia
malowane*

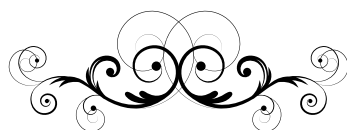
Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie. Publikacja opracowana przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Iwkowej i współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w ramach działania: Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju. Instytucja zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Dzieje gminy Iwkowa

*Fotografią
malowane*

Iwkowa 2011

**Redakcja, koncepcja, opracowanie, wybór tekstów, wywiady,
opisy do zdjęć oraz realizacja:**

Bernadeta Klimek, Aleksandra Mikołajczyk

Korekta tekstu i ścisła współpraca:

Bernadeta Odrzywolska, Zbigniew Klimek

**Współpraca i pomoc podczas realizacji projektu
„Dzieje Gminy Iwkowa fotografią malowane”**

uczestnicy spotkań i wywiadów :

Zofia Serafin, Irena Repetowska, Aniela Szot, Helena Gawelda, Helena Gutowicz, Irena Pacut, Władysława Kociołek, Helena Zięć, Bronisław Turek, Edward Serafin, Maria Pajor, Józefa Szot, Janina Dzięgiel, Pelagia Figiel, Halina Dzięgiel, Władysława Dziejdzic, Aleksander Zięć, Franciszek Szot, Michalina Tabaszewska, Stanisław Tabaszewski, Janina Kamińska, Stanisława Bodek, Stefan Bodek, Cecylia Ruszaj, Roman Ojczyk, Irena Serafin, Władysław Serafin, Maria Serafin, Helena Bodek, Irena Stachoi, Irena Motak, Jan Motak, Antonina Macias, Alija Macias, Jan Ptak, Małgorzata Gutowicz, Stanisław Gutowicz, Zofia Szezewczyk, Jan Kosakowski, Eugenia Jajęśnica, Anna Krzysciak, Stefan Jan Bodek, Franciszek Bodek, Marian Zapiór, Stefan Szot, Kazimiera Janawa, Maria Kociołek, Halina Kulig, Irena Madej, Anna Szot, Maria Szpil, Andrzej Motak, Stanisław Grzymek, Krystyna Grzyb, Beata Stanuch, Włodzimierz Stanuch, Jan Jarzmiak, Barbara Pajor, ks. Stanisław Tokarski, Zofia Stawek, Henryk Stachoi, Bogdan Serafin oraz właściciele fotografii, na podstawie których powstał niniejszy album.

przedstawiciele instytucji i organizacji społecznych oraz wolontariusze:

Bogusław Kamiński – wójt Gminy Iwkowa, ks. Stanisław Tokarski – dyrektor Archiwum Diecezjalnego w Tarnowie, Katarzyna Jasnos – prezes Stowarzyszenia „Na Śliskim Szlaku”, Jadwiga Serafin – pracownik UG w Iwkowej, Małgorzata Szot – dyrektor GOK w Iwkowej, Danuta Szot – prezes GS w Iwkowej, Jolanta Zięba – dyrektor ZS w Wojakowej, Zbigniew Ruszaj – dyrektor PG w Iwkowej, Bogusława Urbańczyk – dyrektor SP w Kątach, Wiesława Gorycka – dyrektor SP w Dobrońcu, Maria Motak – dyrektor SP w Iwkowej, Barbara Jasnos – dyrektor SP w Iwkowej-Nagórzu, soltyś: Stefan Szot (Iwkowa), Julian Plawecki (Wojakowa), Zofia Szezewczyk (Dobrońcu), Beata Stanuch (Kąty), Maria Serafin (Porąbka Iwkowska), Zdzisław Figiel (Drużków Pusty), Marian Zapiór (Połom Mały), nauczyciele: Anna Abram-Libront, Iwona Czyżycka-Duda, Alina Holyst, Monika Karpel, Danuta Karwala, Lucyna Pączek, Jadwiga Szot, Helena Wolak, wolontariusze: Czesław Aniol, Elżbieta Grabczyk, Paweł Gryz, Joanna Jakubik, Dorota Karwala, Karolina Kamińska, Magda Krzyżak, Andrzej Macias, Sylwia Macias, Bożena Pajor, Bożena Wolak oraz pracownicy GBP w Iwkowej: Jadwiga Karwala, Janina Perc-Labińska, Maria Uryga, Michał Serafin (stażysta).

© Gminna Biblioteka Publiczna w Iwkowej – Wydawca

Zadna część niniejszej publikacji nie może być kopiowana, ani rozpowszechniana bez zgody wydawcy.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie. Publikacja opracowana przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Iwkowej i współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w ramach działania: Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju. Instytucja zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Opracowanie graficzne, skład i druk

Brzeska Oficyna Wydawnicza, tel. 14 686 14 70

Nakład: 500 egz.

ISBN 978-83-932376-0-9

Autorzy fotografii zamieszczonych w albumie:

Ludwik Szot, Stanisław Klimek, ks. Jan Piechota, Stanisław Pajor, Włodzimierz Kita, Stefan Szot, Jan Kulig, Krzysztof Karwala, Krzysztof Filipek, Anna Holyst, Alina Holyst, Małgorzata Szot, Aleksandra Mikołajczyk, Zbigniew Klimek, Bernadeta Klimek i inni, których nazwisk, z różnych przyczyn, nie byliśmy w stanie ustalić.

Album powstał na podstawie prywatnych zbiorów fotograficznych niżej wymienionych osób:

Franciszek Bodek, Stefan Bodek, Iwona Czyżycka-Duda, Władysława Dziejdzic, Halina Dzięgiel, Helena i Jan Dzięgłowie, Pelagia Figiel, Maria Filipek, Helena Gawelda, Elżbieta i Karol Grylonie, Maria i Edward Gryzonie, Anna i Marian Hofystowie, Alina i Stanisław Hofystowie, Eugenia i Leonard Jajęśnicowie, Kazimiera Janawa, Włodzimierz Jarzmiak, Mariola Karpel, Danuta Karwala, Stefan Karwala, Halina Kjonska, Włodzimierz Kita, Czesława Klimek, Bernadeta Klimek, Halina Klimek, Ryszard Kolodziej, Jan i Elżbieta Kosakowscy, Irena Kręzolek, Bożena i Wojciech Krzyżakowie, Maria Kuklewicz, Halina Kulig, Jan Kulig, Józef i Alija Kusiorowie, Dorota Kwaśna, Alija Macias, Antonina Macias, Elżbieta Macias, Bernarda i Jerzy Maciasowie, Józefa i Piotr Marowie, Aleksandra Mikołajczyk, Romana Mleczko, Teresa Motak, Aniela i Kazimierz Pachutowie, Irena Pacut, Elżbieta Pajak, Bronisława Perc, Helena i Jan Percowie, Urszula i Jan Piechowiczowie, Roman Piechowicz, Łukasz Piechnik, Irena Repetowska, Bogumiła i Jerzy Serafinowie, Irena i Władysław Serafinowie, Stanisława i Stanisław Serafinowie, Zofia Serafin, Halina i Stanisław Stachonowie, Beata Stanuch, Halina Stanuch, Halina Stanuch, Helena Stanuch, Bogusława Staszak, Zbigniew Stokłosa, Zofia Strzelec, Irena Szezewczyk, Zofia i Józef Szezewcykowie, Aniela Szot, Józefa i Józef Szotowie, Seweryn Szot, Stefan Szot, Maria Szpil, Zofia Tabaka, Krystyna i Antoni Tabaszewscy, Michalina i Stanisław Tabaszewscy, ks. Stanisław Tokarski, Maria Tomasiak, Halina Tucznia, Marian Zapiór, Stanisław Zapiór, Helena Zięć, Mieczysław Zubel oraz zbiory GBP w Iwkowej,

którym dziękujemy za udostępnienie kolekcji zdjęć oraz za udzielone wywiady i informacje.

*Wrośtem w tę ziemię
i wśród tych ludzi
czuje się jak w rodzinie.*

ks. Jan Piechota

Spis treści

Słowo wstępne

5

Urok starych fotografii...

7

Słów kilka o historii gminy Iwkowa

8

Wioski gminy Iwkowa

9

Rolnictwo, rzemiosło, handel – życie codzienne mieszkańców

55

Czas pokoju i wojennej zawieruchy

75

Życie religijne mieszkańców

87

Wesela i rodzinne koligacje

117

Szkolnictwo – edukacja i wychowanie młodego pokolenia

149

Życie społeczne, kulturalne i towarzyskie

181

Rodzina, sąsiedzi i znajomi – portrety mieszkańców

209

Bibliografia

248

Słowo wstępne

Wrosłem w tę ziemię i wśród tych ludzi czuję się jak w rodzinie – słowa ks. Jana Piechoty, autora wielu regionalnych opracowań, uczyniliśmy mottem niniejszego albumu i chcielibyśmy, by każdy z nas, gdy przebrnie przez jego karty, mógł wypowiedzieć te słowa jak swoje.

Szanowni mieszkańcy gminy Iwkowa, oddajemy do Waszych rąk nową regionalną pozycję – album fotograficzny *Dzieje gminy Iwkowa fotografią malowane*. Impulsem do wydania książki, obrazującej dzieje naszej gminy na przestrzeni 100 lat, stała się wystawa fotografii Ludwika Szota zorganizowana w Gminnej Bibliotece Publicznej w Iwkowej, drugim ważnym bodźcem było pojawienie się możliwości wpisania tej publikacji w większy projekt i pozyskania na ten cel środków finansowych z Unii Europejskiej. Nie bez znaczenia była świadomość, że to, co jeszcze kilka lat temu przerosłoby nasze techniczne możliwości uporania się z takim zadaniem – dziś nie stanowi już większej przeszkody, dzięki rozwiniętej technice komputerowej pozwalającej, między innymi, na zgromadzenie i skatalogowanie tak obszernego zbioru fotografii.

Książka, którą macie Państwo przed sobą, nie mogłaby jednak powstać bez pomocy samych mieszkańców, którzy z wielkim zaangażowaniem i życzliwością, włączyli się do realizacji tego przedsięwzięcia; otworzyli przed nami swe prywatne archiwa – pobierali fotografie, rodzinne pamiątki i przynieśli albumy. Zachęcili także innych, by przyłączyli się do tego dzieła. Tak oto, w przeciągu niespełna roku, zgromadzono w iwkowskiej bibliotece około 80 prywatnych kolekcji fotograficznych, wysłuchano niezwykłych opowieści z nimi związanych, opisano je, uzupełniając o znane z historii fakty i wywiady przeprowadzone z mieszkańcami gminy. Album wzbogacono fragmentami tekstów miejscowych pisarzy i twórców ludowych oraz opisami pochodzącymi z historycznych źródeł dotyczących gminy Iwkowa.

Wrzecz z upływem czasu, który nieubłaganie przybliżał nas do oddania materiałów do druku, pojawiały się coraz ciekawsze fotografie, które z zalem musieliśmy odkładać na bok. Wierzymy, że

jeszcze wiele pięknych zdjęć dotrze do biblioteki; będziemy je nadal gromadzić i opisywać, aby w przyszłości ująć je w ramy kolejnego albumu – pamiątki naszego wspólnego dobra – Gminy Iwkowa.

Projekt pod nazwą *Dzieje gminy Iwkowa fotografią malowane* rozpoczął się w lutym 2010 r., a zakończył w kwietniu 2011. Podczas jego realizacji przyświecała nam idea uchronienia przed zapomnieniem dziedzictwa kulturowego naszej małej ojczyzny, wzbudzenia refleksji nad przeszłością i teraźniejszością z myślą o przyszłości. Prezentując dzieje gminy w obrazie na przestrzeni 100 lat, chcieliśmy, by spojrzeli państwo na te fotografie poprzez pryzmat zmian zachodzących w krajobrazie, architekturze, obyczajach, tradycji i kulturze oraz mentalności i wyznawanych wartościach naszych przodków. Obok tych najstarszych fotografii pochodzących z początku XX w. zamieściliśmy zdjęcia współczesne obrazujące gminę w XXI w., chcieliśmy w ten sposób pokazać zmiany, które zaszły w przeciągu tego okresu i także po to, by uświadomić sobie, że stanowimy jedno z ogniw w pochodzie pokoleń tworzących własną historię.

W tym samym czasie, kiedy tworzone rodzinny album gminy, powstawały wersje robocze albumów poszczególnych rodzin, w których gromadzono, oprócz fotografii, obszerne opisy; albumy te będą stanowić rodzaj żywej kroniki, którą będzie można uzupełniać o nowe informacje, rozpoznawać miejsca i twarze dotąd nierozpoznane – naszych dziadków i pradziadków, sąsiadów i znajomych.

Fotografie tworzące niniejszy album pogrupowane zostały w ośmiu rozdziałach. Rozdział pierwszy przedstawia „wczoraj i dziś” poszczególnych wiosek w gminie Iwkowa, w rozdziale drugim pokazano dzień powszedni mieszkańców gminy – codzienną pracę rolnika, rzemiosło, handel, transport oraz inne prace wykonywane na wsi. W następnym rozdziale zamieszczono fotografie z czasów wojny i portrety mężczyzn podczas służby w wojsku. Czwarta część obejmuje zdjęcia obrazujące życie religijne parafian i wiele pamiątkowych fotografii pierwszokomunijnych. Tradycjom związanych z weselami poświęciliśmy

osobny rozdział, w którym znalazło się kilkanaście pamiątkowych ślubów, na których – obok nowożeńców i rodziny – możemy zobaczyć licznie zgromadzonych sąsiadów i przyjaciół. Kolejne rozdziały to wychowanie i edukacja młodych pokoleń oraz życie społeczne, kulturalne i towarzyskie mieszkańców. Ósmy rozdział, zarazem ostatni ukazuje rodzinę i jej wielopokoleniowość, naszych sąsiadów i znajomych – ludzi zwyczajnych i niezwykłych – portrety mieszkańców.

Dom rodzinny, rodzina – to od zawsze najważniejsze źródło kształtowania osobowości człowieka, źródło pierwszych doświadczeń, wychowania i miłości, źródło wiary i szacunku do innych ludzi, do tradycji i ustalonych norm społecznych – temat ten stał się zwieńczeniem całego albumu – pamiątki naszego wspólnego domu – Domu, któremu na imię: Gmina Iwkowa.

Obecna publikacja nie stanowi kompleksowego opracowania dziejów naszej gminy – jest jedynie namiastką, wycinkiem historii powstałym na podstawie zebranych fotografii. Dla tych, którzy chcą głębiej poznać dzieje Iwkowszczyzny zamieściliśmy na końcu książki bibliografię opracowań regionalnych, do których odsyłamy zainteresowanych.

Mamy nadzieję, że ten album będzie źródłem wielu refleksji i zadumy nad przemijaniem i zmiennością świata, będzie też

naszą wspólną pamiątką pozostawioną w spadku kolejnym pokoleniom. Chcielibyśmy, by kiedyś nasze wnuki i prawnuki mogły odszukać w tych zbiorach swoich bliskich czy znajomych, by mogły zobaczyć miejsca i okolice, którą zmienił upływający nieublaganie czas.

Oddając w ręce mieszkańców gminy niniejszą publikację, ufamy, że spotka się ona z ich życzliwym przyjęciem. Jednocześnie czujemy się w miłym obowiązku podziękować wszystkim, którzy udostępnił nam swoje zbiory i pomogli w ich opisaniu, autorom fotografii i ich rodzinom za to, że mogliśmy korzystać z tej twórczości, autorom tekstów wykorzystanych w albumie, rodzinom i ludziom – bohaterom naszej historii, panu wójtowi i Radzie Gminy Iwkowa, sołtysom i Radom Soleckim, przedstawicielom instytucji i organizacji, mieszkańcom, księżom, nauczycielom, pracownikom biblioteki i wolontariuszom oraz wszystkim, którzy przyczynili się do powstania tego albumu.

Z wyrazami szacunku i wdzięczności.

Bernadeta Klimek

Kierownik Gminnej Biblioteki Publicznej w Iwkowej

Urok starych fotografii...

Dziewięć gminy Iwkowa fotografią malowane – tak oto powstała kolejna lokalna publikacja, dokumentująca tym razem poprzez obraz, przeszłość naszej gminy, dawną wieś, dawne czasy. Jej bohaterami są fotografie, niezwykle nośniki pamięci, na których uwieczniono ludzi i miejsca, obrzędy i zwyczaje, architekturę i krajobrazy Iwkowej oraz pozostałych gminnych miejscowości. Większości mieszkańców naszej małej ojczyzny, upamiętnionych na tych zdjęciach już nie ma, z pejzażu zniknęło też wiele budynków, w niepamięć odeszły niektóre obyczaje – słowem przeminął dawny świat. Pozostały po nim jednak fotografie, strażnicy pamięci, namacalne dowody istnienia ludzi, pamiątki, które ocalały. Obraz uszedł cało... I trwa mówiąc do nas podobiznami i emocjami naszych przodków, mówią do nas oni sami, mówią non omnis moriar, bo nie umarli cali... bo przecież spoglądają na nas ze starych zdjęć, nie pozwalając zapomnieć, że kiedyś tu żyli, chodzili po pięknej iwkowskiej ziemi, cieszyli się i smucili, rodzili się i umierali...

Fotografia zatrzymuje czas, ulotne chwile, pojedyncze momenty, jak płótna impresjonistów. Pokazuje ludzkie sprawy, czasem zwyczajne i codzienne, a czasem niezwykle, naprawdę godne obiektywu. Mówi się, że jeden obraz bywa więcej wart, niż tysiąc słów – trudno się z tym nie zgodzić patrząc na wiele zdjęć z naszego albumu, który, poza tym, roztacza dyskretny urok starych fotografii, nienachalny, niekrzykliwy, autentyczny.

Ars longa, vita brevis... (czas ucieka, sztuka trwa).

Warto w tym miejscu powiedzieć słów kilka o autorach zdjęć, gminnych fotografach, ludziach stąd, którym się chciało coś zrobić, coś więcej, coś ponad. A mowa tu o: Ludwiku Szocie, Janie i Stanisławie Szczepańskich, Stanisławie Pajorze, księdzu Janie Piechocie, Włodzimierzu Kicie, Stefanie Szocie (fotografowali Iwkową), Stanisławie Klimku (robił zdjęcia Wojakowej i okolic), Janie Kuligu (uwieczniał w obiektywie Kąty) oraz kilku innych hobbystach (w tym, często, nieznanymi z imienia i nazwiska), czyli ludziach, którzy odnaleźli w sobie pasję i realizowali ją z zamiłowaniem i wyobraźnią, dlatego ich praca była bezustanną przygodą – by sparafrazować tu słowa Wisławy Szymborskiej z jej przemówienia noblowskiego. Ludziach, bez których nie powstałby ten album. Ludziach, dla których mottem działania mogłyby być słowa Roberta Bressona: Fotografując staraj się pokazać to, czego bez ciebie nikt by nie zobaczył.

Ponadto znajduje się tutaj wiele zdjęć zrobionych przez nieznanymi z imienia i nazwiska fotografów, zdjęć nieraz bardzo starych, bo nawet z końca XIX w. – najstarsza fotografia pochodzi z 1888 r.

Obiektyw aparatu fotograficznego, jak oko mitycznego cyklopa, jest wszechwidzący: ukazuje nam cały bogaty świat, staje się naszym własnym okiem, wzbogaca umysł, bawi, uczy i zadziwia (Henryk Latoś). Chcielibyśmy, by publikacja ta ukazała swym Czytelnikom całe bogactwo przeszłości, by wzbogaciła ich wiedzę, by bawiąc uczyła, by zadziwiała, by wreszcie była pomostem między dawnymi a nowymi czasami...

Bernadeta Odrzywolska

Słów kilka o historii gminy Iwkowa

Gmina Iwkowa położona jest w malowniczej kotlinie otoczonej wzgórzami i lasami, na południu powiatu brzeskiego. Tworzy ją siedem miejscowości: Dobrociesz, Drużków Pusty, Iwkowa, Kąty, Połom Mały, Porąbka Iwkowska i Wojakowa.

Pierwsze pisemne wzmianki o wsiach znajdujących się dziś w naszej gminie pochodzą z XIV w. W dawnych czasach Iwkowszczyznę włączano w obręb Ziemi Sądeckiej jako jej najdalej wysuniętą w kierunku północno – zachodnim część. Po I rozbiórce Polski w 1772 r. Austriacy (Iwkowa weszła w skład monarchii austriackiej) zmienili nieco podział administracyjny na zajętych przez siebie ziemiach polskich i teren całej dzisiejszej gminy został przydzielony do cyrkułu bocheńskiego. W 1867 r. zaborca wprowadził nowy podział Galicji – na powiaty, w wyniku którego Iwkowa znalazła się w granicach powiatu brzeskiego.

Przez długie wieki Iwkowa była wsią królewską, lokowaną na prawie magdeburskim, co oznaczało, że na jej czele stała rada całej gromady wraz z wójtem. W pozostałych miejscowościach władzę skupiał w swoim ręku dziedzic, właściciel poszczególnych wsi. Upadek dworów szlacheckich pod koniec XIX w. spowodował zmianę ustroju społecznego w ten sposób, że każdej wiejskiej gromadzie przewodził wójt, którego wspierali rada

i soltys, wybierani przez mieszkańców. Tego typu system rządów na wsi przetrwał aż do zakończenia II wojny światowej. Po wojnie powstały Gromadzkie Rady Narodowe – każda z nich miała swojego przewodniczącego. Na terenie naszej gminy istniały dwie GRN (od 1955 r.) – w Iwkowej i w Porąbce Iwkowskiej (w skład tej drugiej gromady wchodziły Wojakowa, Dobrociesz, Kąty, Drużków i Połom). 1 stycznia 1973 r. połączono obie gromady tworząc tym samym gminę Iwkowa, należąca do powiatu brzeskiego i województwa krakowskiego. W wyniku kolejnej reformy administracyjnej, w 1975 r., Iwkowa weszła w skład województwa tarnowskiego. Od 1 lipca 1976 r. włączono ją do gminy Czchów. Samodzielną na powrót gminą stała się Iwkowa 1 października 1982 r., po wielu latach walki iwkowian o przywrócenie jej „suwerenności”. Od tamtego czasu aż do dziś stanowi ona odrębną jednostkę terytorialną, tyle tylko, że po 1990 r. naczelnika zastąpił wójt, a województwo tarnowskie – województwo małopolskie.

Malowniczo położona gmina Iwkowa to dziś bogactwo historii, tradycji i kultury, to piękno przyrody, to gościnność i życzliwość jej mieszkańców wśród wzgórz, pól i lasów...

Stefan Szot

Wioski gminy Iwkowa

Iwkowa

Wojakowa

Dobrociesz

Katy

Porąbka Iwkowska

Drużków Pusty

Połom Mały

Iwkowa

Pierwsza wzmianka o tej miejscowości pochodzi z 1325 r.

Iwkowa, wieś królewska, powstała z połączenia się w jedną dwu osad, starszej, którą w 1325 r. była już na tyle rozwinięta, że posiadała swój kościół parafialny i młodszej założonej przez królową Jadwigę Łokietkową przywilejem z 1334 r. W epoce średniowiecza stanowiła część Ziemi Sąddeckiej, przeznaczanej od połowy XIII wieku na uposażenie małżonek książąt krakowskich i królowych – wdów.

ks. Jan Piechota, Dzieje Iwkowej 1325-1960.

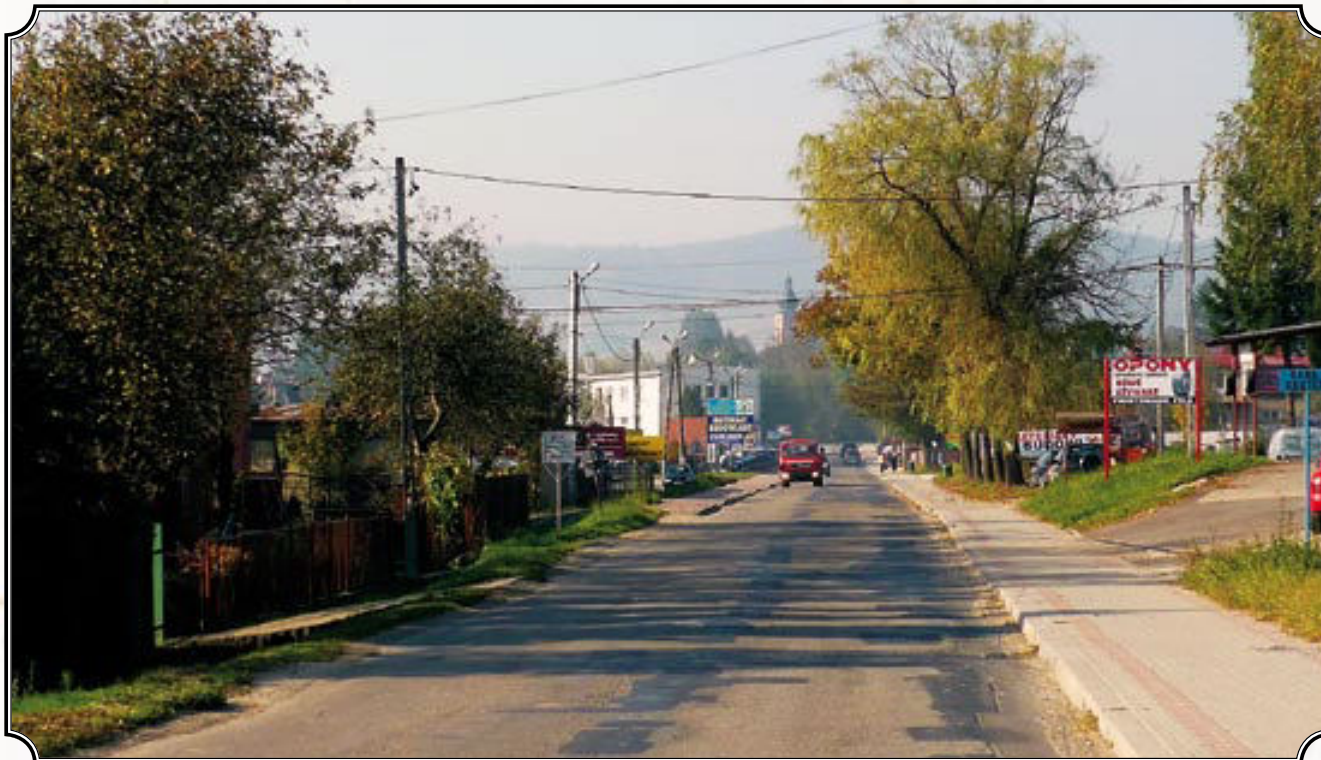
Droga główna przez Iwkową – lata 60., fot. L. Szot; ze zbiorów Z. Serafin.

Iwkowa – koniec lat 60. – widok ze „Świerczyny” na Ośrodek Zdrowia, fot. L. Szot; ze zbiorów Z. Serafin.

*Czerwienią blasku dzień nas wita
i nad Bukowcem mgła opada.
Gdzieś nad pagórkiem dzionek świta,
Szpilówka ranny pacierz gada.*

Irena Madej, *Obłoczek*.

Iwkowa 50 lat później – 2010 r., fot. B. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Iwkowa 40 lat później – 2010 r., fot. B. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Iwkowa – widok centrum wsi – lata 60., fot. L. Szot; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Iwkowa – lata 1938-1945 – widok centrum wsi, fot. S. Pajor; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

50 lat później – Inkwowa w 2010 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Inkwowej.

Ten sam widok po latach – Inkwowa w 2010 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Inkwowej.

Inkova – koniec lat 60. – droga w kierunku kościoła, na wzniesieniu przy drodze stary dom Grzymków; ze zbiorów I. Repetowskiej.

Droga w Nagórze – widok z „krzyżówki”. Pod koniec lat 60. drogę wyprostowano, a krzyż kamienny na roli Kaczmarskiej odwrócono przodem w stronę nowej drogi, połowa lat 50., fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota.

Inkova – II połowa lat 60. – widok z drogi głównej przed mostem na „krzyżówce”. Drewnianą ławę na rzece Beli pod koniec lat 70. zastąpiono betonowym mostem, fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota.

II połowa lat 50. – panorama Inkowej – Nadola – widok z wieży kościoła parafialnego, fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota.

II połowa lat 50. – panorama Inkowej – Nagórze – widok z wieży kościoła parafialnego, fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota.

*Lata 60. – widok Inkowej od strony
Pagórka. Na fotografii widać słupy
elektryczne (elektryfikację wsi
przeprowadzono w latach 1959-1962,
fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota.*

*Inkowa – lata 60.
– droga od Ośrodka Zdrowia
w kierunku Nadola,
fot. L. Szot;
ze zbiorów GBP w Inkowej.*

*Inkowa – lata 1938-1945 – widok
z Przeńkowa na szkołę i XVI-wieczny
drewniany kościół parafialny
p.w. Podwyższenia Krzyża św.,
fot. S. Pajor; ze zbiorów GBP w Inkowej.*

Iwkowa – centrum. Poczta Polska w domu Jadwigi i Michała Serafinów, czyli „u Michałka” (wcześniej pocztę prowadził Wojciech Szczepański na Głębkiem), z domu Serafina przeniesiono pocztę do obecnego budynku przedszkola, później do domu Pajorów, a stamtąd do budynku UG – lata 30.; ze zbiorów M. Tomasik.

Widok na starą świetlicę gromadzką i remizę, obok budynek baru (gospody) nazywany „Kufajką”, na dalszym planie dom Turkowskich, który przetrwał do dziś – Iwkowa – połowa lat 60., fot. L. Szot; ze zbiorów M. Tomasik.

Budynek Serafinów bardzo ucierpiał podczas powodzi w 1997 i 1998 r. Został zburzony w 2000 r.; obecnie na jego miejscu stoi prywatny sklep wielobranżowy Szotów – 1995 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Iwkowa – dom pod strzechą – lata 60., fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota.

Iwkowa – dom pod strzechą – lata 60., fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota.

Iwkowa – stodoła pod strzechą u Władysława Kity za kościółkiem – lata 60.; ze zbiorów H. Dziągiew.

Iwkowa – stary dom Józefy i Józefa Szotów na Taborowie, rozegrany ostatecznie w 2000 r., fot. S. Szot; ze zbiorów autora.

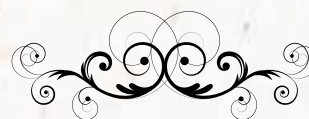
Iwkowa – dworek z XIX w. w centrum wsi – dom Stefani i Jana Nakielnych, zburzony w 2009 r. (jego poprzednim właścicielem był Wojciech Kolarz), fot. z lat 20.; ze zbiorów A. Mikołajczyk.

Iwkowa – kościół parafialny p.w. Podwyższenia Krzyża Św. z XVI w., zniszczony przez pożar w 1952 r., w 1934 – za ks. Jana Chmiela – przebudowano dzwonnice – lata 30., karta pocztowa, fot. K. Gargul; ze zbiorów Z. Serafin.

Iwkowa – lata 1938-1945 – widok z Pańskiego na XVI-wieczny drewniany kościół parafialny p.w. Podwyższenia Krzyża Św., fot. S. Pajor; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

*Zakochał się mały obłoczek
w kapliczce Urbankiem zwaney.
Zrobił ku ziemi mały kroczek,
by tyknąć wody źródlanej.*

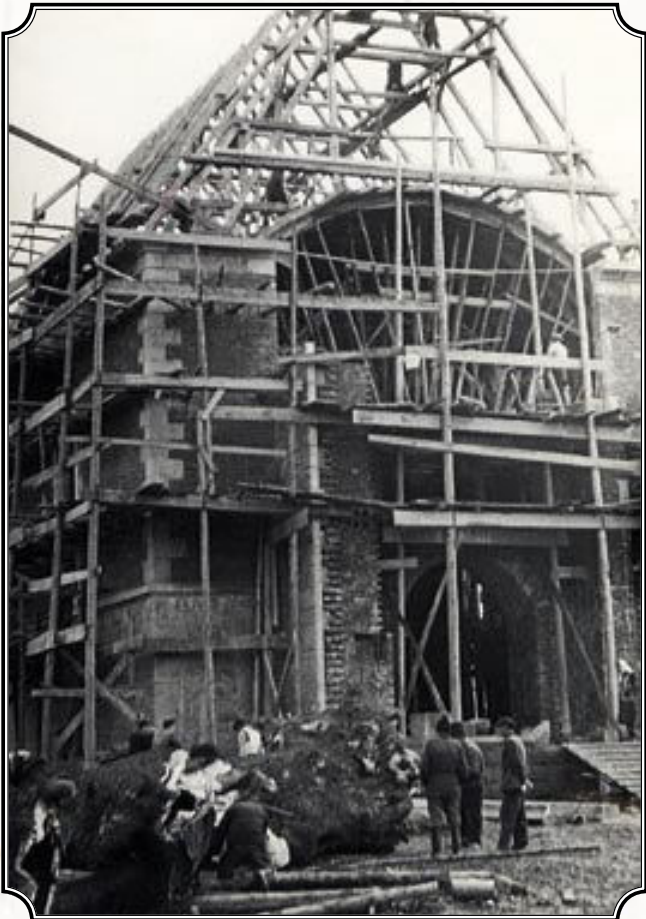
Irena Madej, Obłoczek.

Iwkowa – kościół parafialny i szkoła podstawowa – lata 80.; ze zbiorów B. i J. Serafinów.

Iwkowa – pustelnia św. Urbana z XVII w. – lata przedwojenne; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

*Odbudowa kościoła parafialnego w Iwce po pożarze w lipcu 1952 r.
– lata 1952-1956, fot. ks. J. Piechota; ze zbiorów GBP w Iwce.*

*Budowa plebanii w Iwce w latach 1935-1938.
Na zdjęciu ks. Jan K. Chmiel w otoczeniu ekipy budowlanej z Jadownik,
z lewej siostrzenica księdza – Maria (po mężu Szot);
ze zbiorów H. Stanuch.*

Iwka – modrzewiowy kościół p.n. Nawiedzenia NMP z XV w. – lata 40., fot. S. Pajor; ze zbiorów Z. Serafin.

Szkoła Podstawowa w Iwkowej – lata 60. (w latach 70. wymieniono dach spadziasty na stropodach), fot. L. Szot; ze zbiorów R. Kołodzieja.

Iwkowa – Nagórze – lata 60. – szkoła podstawowa i dom nauczyciela oddane do użytku w 1962 r., fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota.

Iwkowa – budynek GS-u wybudowany w połowie lat 70. W połowie lat 80. przyłączono do niego odremontowany budynek starej masarni (po lewej) i dobudowano nad nim piętro z przeznaczeniem na siedzibę Gminnej Biblioteki Publicznej, gdzie mieści się ona do dziś (obecnie własność Gminy), fot. L. Szot; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Dom Nestorowskich wybudowany na początku XX w.; na piętrze znajdował się posterunek policji, a na parterze mieszkali właściciele. W połowie lat 70 został gruntownie wyremontowany. W latach powojennych mieściła się tu poczta i przedszkole, które funkcjonuje do dziś (obecnie własność Gminy), fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota.

Iwkowa – lata 60. – dom rodziny Kociotków, w którym przez długie lata funkcjonowała restauracja „Belanka”, fot. L. Szot; ze zbiorów M. Tomasiak.

Osrodek Zdrowia w Iwkowej w budowie – początek lat 60., fot. L. Szot; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Wspólny budynek GS-u i UG; na dole sklepy z różnym asortymentem, na piętrze siedziba władz gminy. Na zdjęciu Edward Serafin – pełniąc kierownicze funkcje w UG i w GS rozbudowywał infrastrukturę społeczną w gminie Iwkowa, budowanie było jego pasją. Drugą wielką miłością była iwkowska orkiestra, do której należał od 12 roku życia, razem z żoną Zofią poświęcili się pracy społecznej na rzecz gminy – połowa lat 60., fot. L. Szot; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Centrum Iwkowej – połowa lat 60. – powstawał wtedy kompleks budynków użyteczności publicznej, fot. L. Szot; ze zbiorów Z. Serafin.

Plac Gminnej Spółdzielni „SCH” w Iwkowej – połowa lat 60. W roku 2003 UG wykupił od GS-u część gruntu nad rzeką koto przystanku autobusowego, a w 2009 dokupił kolejną (widoczną na zdjęciu) część placu z przeznaczeniem na rozbudowę i rewitalizację centrum wsi, fot. L. Szot; ze zbiorów Z. Serafin.

Iwkowa – połowa lat 60. – budowa sali widowiskowej (dzisiejszy budynek UG). W fundamencie budynku wmurowano dokument mówiący o jego fundatorach – rodzinie Szczepańskich z USA, fot. L. Szot; ze zbiorów Z. Serafin.

Iwkowa – centrum. Budynek skupu żywności (tzw. „spęd”) – obecnie jest tu odnowiony skwerek – 1995 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Centrum Iwkowej – lata 60. – na pierwszym planie dom Feliksa Michonia (obecnie prywatny kiosk gastronomiczny), dalej widoczny dom Nakielnych; fot. L. Szot; ze zbiorów M. Tomasiak.

*Iwkowa – widok na centrum wsi z Urzędu Gminy – 2010 r.,
fot. B. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.*

*W 2004 r. rozpoczęto budowę nowego centrum Iwkowej – widok z 2010 r.,
fot. B. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.*

Iwkowa – centrum – 2010 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Iwkowa – centrum – 2010 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

*Nowy budynek Ochotniczej Straży Pożarnej w Iwkowej – 2010 r.,
fot. B. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.*

*Szkoła podstawowa i gimnazjum w Iwkowej – 2010 r.,
fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.*

*Widok ze „Świerczyny” na nowe osiedle
za Ośrodkiem Zdrowia – 2010 r.,
fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.*

*Iwkowa – widok z „Dziotów” na Pańskie – 2010 r.,
fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.*

*Iwkowa – widok z „dzielnych dróg”
w stronę Pagórka – 2010 r.,
fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.*

Inkwowa – Nagórze – widok z bacówki na Nadole – 2010 r., fot. M. Szot; ze zbiorów GBP w Inkwowej.

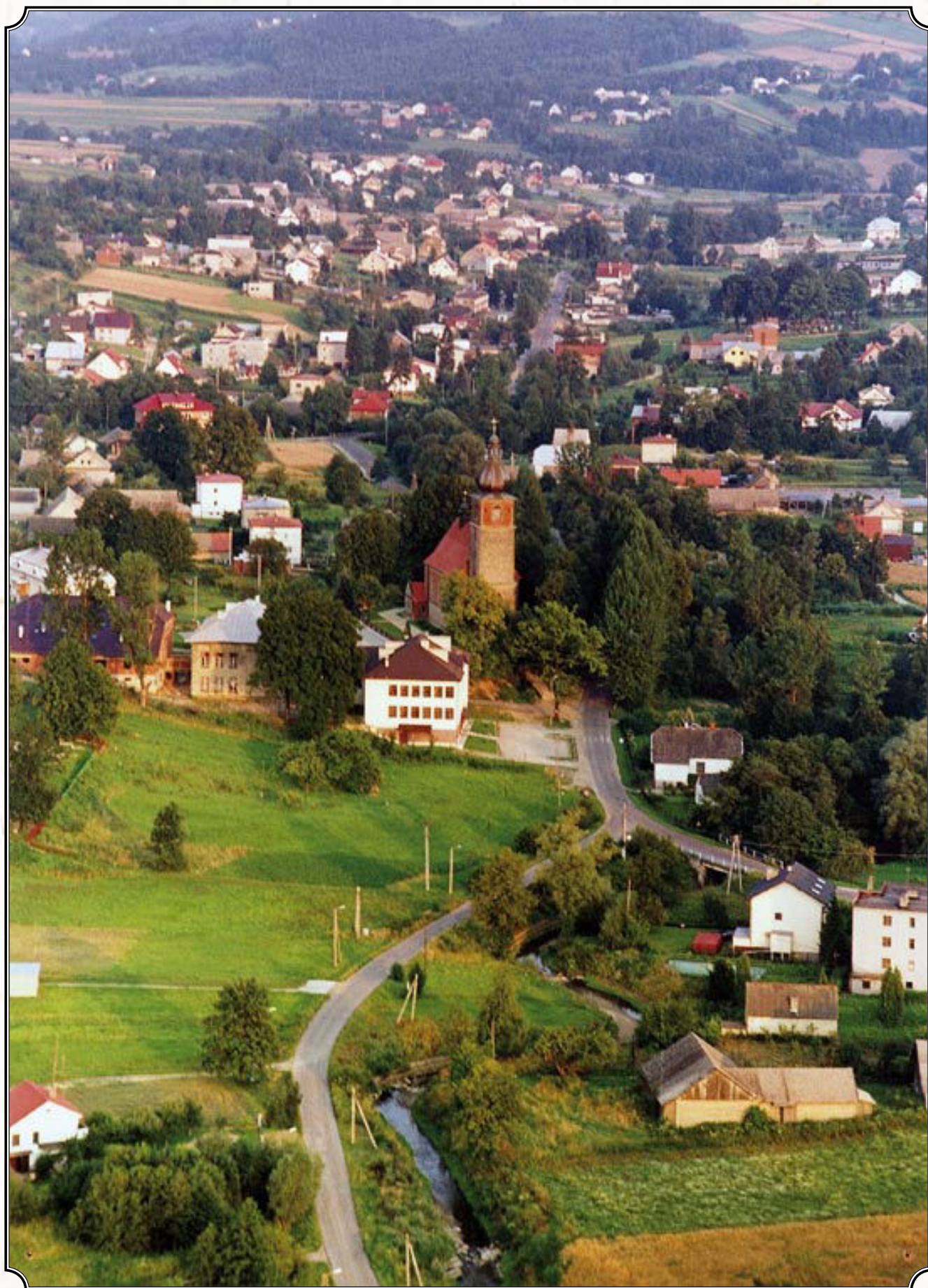
*Żyję u stóp Szpilówki otoczeni górami
I choć z dala od świata lecz Bóg jest ponad nami...*

ks. Jan Piechota, Walczyk inkowski.

Widok z Pagórka na Nadole – 2010 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Inkwowej.

Inkwowa – widok „z lotu ptaka” – 2002 r., fot. W. Kita; ze zbiorów GBP w Inkwowej.

Wojakowa

Pierwsza wzmianka o tej miejscowości pochodzi z 1335 r.

Proces osadniczy na terenie parafii Wojakowa rozpoczął się w czasach prehistorycznych (...) podczas prac ziemnych znaleziono na tym terenie toporek kamienny, oszacowany na ok. 4000-2000 p.n.e. W Wojakowej, wsi rycerskiej, na szczególną uwagę zasługuje kościół parafialny wybudowany w 1363 r. z fundacji Wacława Wojaka, który był założycielem Wojakowej i parafii.

ks. Stanisław Tokarski, Dzieje parafii Wojakowa 1335-1772.

Wojakowa – widok na Wołę – połowa lat 50., fot. S. Klimek; ze zbiorów F. Bodka.

*Widok z Sikornika na Wojakowę,
Na pierwszym planie stare zabudowania u Figłów – lata 70.,
fot. S. Klimek; ze zbiorów Cz. Klimek.*

*Budowa drogi Wojakowa – Porąbka Inkonska – 1967 rok,
fot. S. Klimek; ze zbiorów Cz. Klimek.*

*A ja do końca życia pragnę już pozostać takim,
wierny swej ojczyźnie i pracy na roli,
i kończyć życie tam gdzie zacząłem
– w swej chacie na Woli.*

Franciszek Bodek, *Moja wioska rodzinna*

Wojakona – Wola – widok współczesny – 2010 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

*Droga Wojakona – Porąbka Iwkowska 40 lat później – 2010 r.,
fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.*

*Widok z Sikornika 40 lat później – 2010 r.,
fot. M. Szot; ze zbiorów GBP w Iwkowej.*

Mieszkańcy budują drogę Wojakowa – Porąbka Inkwonska w czynie społecznym. Zadeklarowali oni 1500 dniówek roboczych oraz oddali działki ziemi na poszerzenie drogi – 1967 r., fot. S. Klimek; ze zbiorów Cz. Klimek.

Budowa drogi Wojakowa – Porąbka Inkwonska – 1967 r., fot. S. Klimek; ze zbiorów Cz. Klimek.

*Gromadzenie materiałów na budowę remizy OSP w Wojakowej – praca w czynie społecznym.
Na zdjęciu, m.in.:
Henryk Szot, Józef Serafin,
Józef Brzek, Władysław Miś,
Franciszek Czyżycki – 1972 rok,
fot. S. Klimek; ze zbiorów Cz. Klimek.*

Widok z Wojakowej – Gór na sąsiednie okolice, lata 60., fot. S. Klimek; ze zbiorów Cz. Klimek.

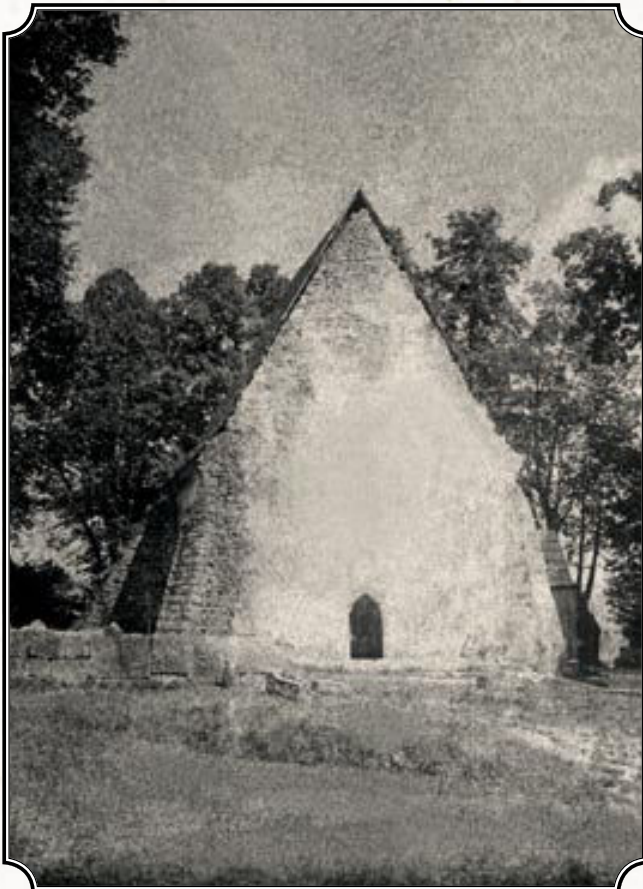
*Wojakowa – dom rodzinny Figlów w Kozinach rozebrany w latach 60.,
fot. S. Klimek, ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.*

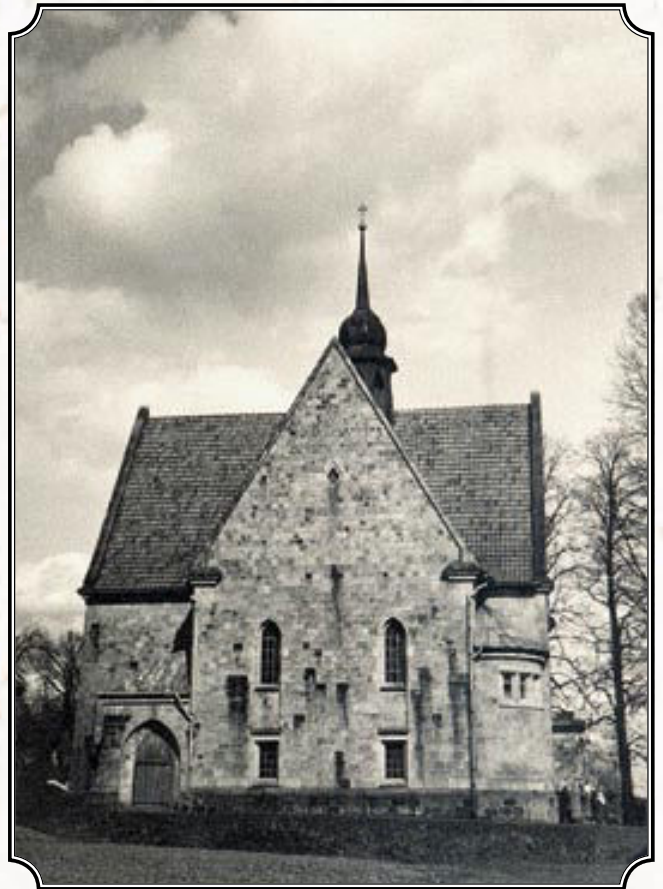
Widok z Sikornika na centrum Wojakowej. Na pierwszym planie dom Figlów, lata 60., fot. S. Klimek; ze zbiorów Cz. Klimek.

Kościół parafialny w trakcie budowy – początek lat 30.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Kościół parafialny w Wojakowej – stan po zburzeniu drewnianej wieży i przed rozbiórką gotyckiej nawy, fot. z 1928 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Kościół parafialny w Wojakowej, wybudowany na początku lat 30. XX w.; ze starej budowli pozostało jedynie gotyckie prezbiterium, fot. z lat 50.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Wojakowa – stara plebania zbudowana w latach 60.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Ks. Władysław Rys – wikariusz w czasie II wojny w parafii Wojakowa – przed starą „Organistówką” – Wojakowa – 1940 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Wojakowa – budowa kościoła parafialnego – lata 1930-1932; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Wojakowa – kościół parafialny i stara szkoła – lata 60.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Stara szkoła podstawowa w Wojakowej obok kościoła parafialnego – lata 60., fot. S. Klimek; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Wojakowa – szkoła podstawowa oddana do użytku w 1962 r., fot. S. Klimek; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

„Stacblówka” w centrum Wojakowej. W budynku tym od czasów przedwojennych funkcjonował sklep gromadzki, lata 60., fot. S. Klimek; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

*W powiecie brzeskim, w inkwowskiej gminie,
na kilku pagórkach i w szerokiej dolinie,
leży Wojakowa – wieś piękna, wesola.
Sady i lasy wieńczą ją dokoła.*

Franciszek Bodek, *Moja wioska rodzinna.*

Wojakowa – Podgórci, lata 70., fot. S. Klimek; ze zbiorów Cz. Klimek.

Wojakowa – kościół parafialny p.w. Najświętszej Marii Panny Wniebowziętej – 2010 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Widok na kościół od strony dzwonnicy – 2010 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Kościół i wolnostojąca dzwonnica z zabytkowym dzwonem z 1687 r., wzniesiona w latach 1959-1960. Pozostałe dwa dzwony odlane zostały w 1960 r. – Wojakowa 2010 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Widok na kościół parafialny i okolice – 2010 r., fot. M. Szot; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Widok z Wojakowej – Gór na okolicę. Na pierwszym planie budowa nyciagu narciarskiego – 2010 r., fot. B. Klimek; ze zbiorów GBP w Inkwowej.

Wojakowa – Podgórki – 2010 r., fot. M. Szot; ze zbiorów GBP w Inkwowej.

*Droga główna Dobrociesz – Wojakowa – 2010 r.,
fot. M. Szot; ze zbiorów GBP w Inkwowej.*

*Widok na remizę OSP i centrum handlowe w Wojakowej – 2010 r.,
fot. B. Klimek; ze zbiorów GBP w Inkwowej.*

Dobrociesz

Pierwsza wzmianka o tej miejscowości pochodzi z 1367 r.

Dobrociesz to wieś szlachecka. Wszędzie były rozsypane dwory i dworki szlachty zaściankowej, a największy między nimi dwór Izmidy zajmował środek wsi. Nazwa Dobrociesz nawiązuje się z rodem Dobrocieskich, którzy posiadali tu swój majątek. Protoplastą rodu był historyczny rycerz Wojak.

Na terenie wsi znaleziono kamienny toporek datowany na okres 4000-2000 p.n.e.

ks. Stanisław Tokarski, Dzieje parafii Wojakowa 1335-1772.

Nauczyciele: Józef Kusior i Jan Zabrzeński, kierownik szkoły (z prawej) przed starą szkołą, fot. z lat 50.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Stara szkoła podstawowa w Dobrocieszu, dawniej dwór Lewartowskich – właścicieli wsi – widok od strony ogrodu. W 1911 r. gromada Dobrociesz wykupiła budynek, a w 1912 r. rozpoczęła swą działalność jednoklasowa szkoła, fot. z 2002 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Punkt katechetyczny w Dobrocieszu – Na Lipowej – w domu Anny i Józefa Czyżyckich – połowa lat 60.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Dobrociesz – Wojakowa – budowa drogi w Kozinach – czyn społeczny mieszkańców – lata 1964-1965, fot. S. Klimek; ze zbiorów Cz. Klimek.

Dobrociesz – Wojakowa – budowa drogi w Kozinach. Sekretarz GRN w Porąbce Inkwoskiej – Stanisław Kryjowski sprawuje pieczę nad postępem prac, dróżnik Władysław Stanuch kieruje przebudową drogi, lata 1964-1965, fot. S. Klimek; ze zbiorów Cz. Klimek.

Dobrociesz – lata 50. Stary dom i gospodarstwo rodziny Stanuchów na Bieleckówce; ze zbiorów H. Stanuch.

*Przypomnij se Mietek rodzinne progi,
ubogi domek drewniany,
w którym codziennie przed obrazem,
wspólny paciorek był odmaniany.*

Ludwika Czyżycka, Mietkowi w Kanadzie.

Dobrociesz – druga połowa lat 50. Nowy dom rodziny Stanuchów na Bieleckówce; ze zbiorów H. Stanuch.

Suszarnia w Świdra w Dobrocieszu. Podobne obiekty stoją w wielu tutejszych gospodarstwach i służą do tradycyjnego suszenia owoców – 2010 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w In'kowej.

*Przypomnij sobie te wąskie ścieżki,
po których twe nogi stapały.
Ścieżki już dawno zarosły, dom pusty stoi,
tylko wspomnienia zostały.*

Ludwika Czyżycka, Mietkowi w Kanadzie.

Gospodarstwo Piotra i Ludwiki Klimków w Dobrocieszu – Klimkówka – na koniu Bronisław Klimek (1934-1999) ich syn, który pozostał w domu – początek lat 50., fot. S. Klimek; ze zbiorów Cz. Klimek.

Dobrociesz – Na Lipowej – widok na wieś – 2010 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Dobrociesz – „Pod Krzyżem”. Zbiorowa mogiła, w której pochowano mieszkańców zmarłych na cholere – kopiec przy drodze do szkoły – 2010 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

*Minie urok, co się śmieje,
straci piękno każdy kwiat.
Tak mijają życia dzieje,
tak przeminie cały świat.*

Józef Kosakowski, *Przemijanie*

Dobrociesz – widok na szkołę podstawową z Gór – 2010 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Na pierwszym planie sklep GS-u w Dobrocieszu kolo skrzyżowania, dalej – widok na Podgórkę w Wojakowej – 2010 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Widok z Kątów na Dobrociesz – 2010 r., fot. M. Szot; ze zbiorów GBP w Inkwanej.

Widok na Dobrociesz i Wojakową z „Granic” – 2010 r., fot. Z Klimek; ze zbiorów GBP w Inkwanej.

Katy

Pierwsza wzmianka o tej miejscowości pochodzi z 1363 r.

W północno-wschodniej części Beskidu Wyspowego (...) nad rzeką Białą (obecnie Białka) leży wieś Katy, rodowa posiadłość Kątskich, herbu Brochwicz. Pierwszym właścicielem wsi był Florian z Druszkowa, przez prawie 300 lat wieś należała do rodziny Kątskich, w XIX w. do Rogoyskich, w 1900 r. Katy stały się własnością Jana Stawika – herbu Prus II. Miejscowość rozstrawił Marcin Kazimierz Kątski generał artylerii koronnej. Piotr Salamon, Marcin Kazimierz Kątski (1635-1710) generał artylerii koronnej: zarys biograficzny.

Dom Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMP NP w Kątach – wybudowany w 1903 roku.

W latach 1903-1958 mieściła się tu szkoła podstawowa.

Wcześniej dzieci uczęszczały do odległej o kilka kilometrów szkoły w Wojakowej, fot. z lat 60.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Kościół parafialny p.w. Św. Józefa Oblubieńca NMP w Kątach wybudowany w latach 1982-1985 przez ks. Kazimierza Ocytkę, który od 1971 r. był rektorem placówki duszpasterskiej w Kątach, a później proboszczem parafii (1980-1989). Ks. Ocytko zgromadził pokaźny księgozbiór, był zamilowanym historykiem – zdjęcie z lat 90.; ze zbiorów A. i S. Holyśtów.

Siostra Służebniczka NMP NP Józefa Mazur (ur. 1928) przed „Ochronką”.

Prowadziła katechezę dla dzieci w Wojakowej, z poświęceniem służyła ludziom pomocą medyczną. W 2011 r. upływa 42 lata od przybycia siostry Józefy na placówkę w Kątach – lata 70.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

*Szkoła podstawowa w Kątach, wybudowana na początku lat 60.;
ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.*

*Zabudowania Władysława Kuliga w Kątach. Na motocyklu – Jan Kulig,
brat Władysława – lata 60.; fot. J. Kulig; ze zbiorów autora.*

Katy – Pustki – Widok od Ptaszkowej – lata 60.; ze zbiorów J. Kuliga

Ten sam widok po latach – Katy, 3 lutego 2011 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Inkwowej.

*Obok Wołochów stał z artylerią pan Kątski
w zdobywaniu obronnych miejsc,
sypaniu wałów i kierowaniu armatą nieporównany.
W cudzoziemskich krajach on się w tej sztuce ćwiczył,
lecz wkrótce i cudzoziemców nią przemyższył.*

Henryk Sienkiewicz, Pan Wołodyjowski.

Katy – Zatoki – dom rodziny Marii i Tadeusza Maciasów. Gospodarstwo wiejskie – lata 60.; ze zbiorów A. Macias.

Figura św. Floriana z roku 1884 przy dworku w Kątach ufundowana przez Leonarda Szymona Rogoyskiego – 2010 r., fot. M. Szot; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Kąty – ruiny spichlerza obok zabytkowego dworku oraz pozostałości zabudowań gospodarczych w dworskim kompleksie – 2010 r., fot. B. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Zabytkowy dworek w Kątach wzniesiony pod koniec XIX w., którego historia sięga XIV w. W 1900 r. dworek stał się własnością Jana Ślawika berbu Prus II, a następnie jego syna – Stanisława Łuczana, który w czasie II wojny był Komendantem Obwodu ZWZ-AK na Ziemię Sądecką. Rodzinny majątek w Kątach stał się wówczas głównym miejscem postoju Komendy – odbywały się tu zebrania konspiracyjne, tajne nauczanie, prowadzono nasłuch radiowy, pisano rozkazy i przechowywano broń – 2010 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Widok wsi i zażytkowego dworku z przysiółka Kąty – Góry – 2010 r., fot. B. Klimek; ze zbiorów GBP w Inkwowej.

*Widok z Polomia Małego na Kąty. Na pierwszym planie kościół parafialny, szkoła podstawowa i Ochronka – 2010 r.,
fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Inkwowej.*

Porąbka Iwkowska

Pierwsza wzmianka o tej miejscowości pochodzi z 1400 r.
W połowie XV w. wieś należała do Prussów herbu Czarne Jelenie i Ognivo (...)
W XVI w. Porąbka miała trzech dziedziców: Piotra Otfinowskiego, Marcina i Jana Porębskich i Barbarę Gnojeńską.
Tabularycznym właścicielem w roku 1867 był Jakub Barber.

ks. Stanisław Tokarski, ks. Dariusz Piechnik, *Dzieje parafii Wojakowa 1772-1939.*

Porąbka Iwkowska – droga główna – lata 70.; ze zbiorów E. Maciaś.

Ta sama droga 40 lat później – 2010 r.,
fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

*Taki Frączek zrobił wielki krzyż kamienny,
co teraz stoi na Sitkowie pod wielkim bukiem,
abo figurę Frasobliwego pomalowaną w różne kolory.*

*Ta stoi przy drodze do Kątów,
jest ogrodzona żelaznym płotkiem.*

ks. Jan Piechota, *Gawędy iwkowskie.*

Przydrożna figura Chrystusa Frasobliwego
dluta Jana Frączka z Iwkowej,
przy drodze z Porąbki do Kątów – 2010 r.,
fot. B. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Budynek gromadzki – siedziba Gromadzkiej Rady Narodowej w Porąbce Inkwowskiej; u góry Prezydium GRN, na dole sklepy GS (elektryczny i spożywczy, masarnia) oraz bar wybudowany pod koniec lat 50. – widok z tyłu i od frontu, fot. z lat 80.; ze zbiorów B. i W. Krzyżaków.

Budynek agronomówki w Porąbce Inkwowskiej wzniesiony w latach 60., fot. z lat 80.; ze zbiorów B. i W. Krzyżaków.

Porąbka Inkwowska – centrum. Przy drodze głównej – lata 80.; ze zbiorów B. i W. Krzyżaków.

Porąbka Inkwowska – centrum 30 lat później. Na miejscu starego budynku GRN wybudowano Centrum „Perla”, wielofunkcyjny budynek usługowy (delikatesy, restauracja i część hotelowa), obok przystanek i punkt bankowy – 2010 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Inkwowej.

Porąbka Iwkowska – budynek OSP wybudowany w latach 70., w którym mieści się remiza i publiczne przedszkole. Przez długie lata funkcjonowała tutaj poczta polska (obecnie punkt pocztowy) – 2010 r., fot. B. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Budynek OSP z innej strony – 2010 r., fot. A. Mikołajczyk; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Porąbka Iwkowska – centrum. Na pierwszym planie budynek, w którym znajdują się zlewnia mleka, kwiaciarnia i fryzjer – 2010 r., fot. A. Mikołajczyk; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Widok z Drużkowa Pustego na Porąbkę Iwkowską – 2010 r., fot. B. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Widok z Polomia Małego na centrum Porąbki Inkwowskiej – 2010 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Inkwowej.

Widok z Katów na Porąbkę Inkwowską – 2010 r., fot. M. Szot; ze zbiorów GBP w Inkwowej.

Drużków Pusty

Pierwszą wzmianka o tej miejscowości pochodzi z 1325r.

Z dziejami Drużkowa nazwanego w późniejszym okresie Pustym związany jest ród Druszkowski herbu Brochwicz – biegnący jeleni.

W 1855 roku przez parafię Wojakowa przetoczyła się epidemia cholery, nyludniając okoliczne wioski.

Według tradycji to właśnie po tym pomorze przyłgnął do Drużkowa przydomek „pusty”.

ks. Stanisław Tokarski, Dzieje Parafii Wojakowa 1335-1772.

Drużków Pusty – przy „Stawie” – 2010 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

*Przydomony staw u Piechników w Drużkowie – ok. 1953 r.;
ze zbiorów L. Piechnika.*

*Drużków Pusty – kamienna figura Chrystusa upadającego pod krzyżem
przy drodze głównej, ufundowana przez L. Sz. Rogoyskiego w 1884 r.
– 2010 r., fot. B. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.*

Widok na Drużków Pusty z Połomia Małego – 2010 r., fot. B. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Widok z Dobrociesz na Drużków Pusty – 2010 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Polom Mały

Pierwsza wzmianka o tej miejscowości pochodzi z 1363 r.

Wioska powstała w XIV w. z gminy parkowskiej i przed rozbiorem Polski 1772 r.

była dzięki swoim wielkim i gęstym lasom ciągnącym się do Karpat, schronieniem dla konfederatów barskich.

W dawnych czasach stanowiła własność szlachty herbu Starykoń i Czarne Jelenie. Tabularnym właścicielem był Edward Jaszczurkowski.

ks. Stanisław Tokarski, ks. Dariusz Piechnik, *Dzieje parafii Wojakowa 1772-1939.*

Mieszkańcy parafii Katy wznoszą krzyż na Polomiu, by uczcić 2000 lat chrześcijaństwa i 20-lecie parafii Katy. Fundatorem budowli jest rodzina Łagoszów, stacji drogi krzyżowej – rodzina Kuligów, gruntów pod krzyż i drogę dojazdowych – okoliczni mieszkańcy – 2000 r., fot. W. Kita; ze zbiorów autora.

Widok na gminę – na prawo rozciąga się Polom Mały – lata 60., fot. S. Klimek; ze zbiorów Cz. Klimek.

Widok z Katów na Polom Mały i krzyż milenijny górnący nad okolicą – 2010 r., fot. M. Szot; ze zbiorów GBP w Inkwowej.

Grota u podnóża wzgórza, na którym rozmieszczono stacje drogi krzyżowej – 2010 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Inkwowej.

Stacje drogi krzyżowej prowadzącej pod krzyż milenijny – 2010 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Inkwowej.

Widok spod krzyża na okolicę – 2010 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Inkwowej.

Potom Mały – widok na wieś – 2010 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Potom Mały – widok na wieś – 2010 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

*Wiosko moja kochana, skąpana w rannej rosie,
ukołyszana wiatrem, pachnąca zbożem kłosem.
Promienna słońcem jasnym w południe latem świecąca
i utulona wieczorem mgiełką siana na łące.*

Irena Madej, Moja wiosko

*Potom Mały – fragment muru ogrodzającego niegdyś zabudowania dworskie
Jaszczerurowskich – właścicieli Potomia – 2010 r., fot. Z. Klimek;
ze zbiorów GBP w Iwkowej.*

Widok z Potomia Małego na okolicę – 2010 r., fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Rolnictwo, rzemiosło, handel

– życie codzienne mieszkańców

Każdy z osadników karczował żywniejsze, niżej położone tereny, leżące nad potokiem Bela, wyższe zaś partie łąków zostały nie wykarczowane i dotąd stanowią las. Na skutek późniejszych działań roli przez kmieci wytworzyła się forma długich a wąskich pasów ziemi, biegnących z góry na dół ku rzece Beli niemal pod kątem prostym i obejmujących grunta orne, łąki i las. Każde tutejsze gospodarstwo ma kształt pasa mającego około półtora km długości (...).

Głównymi uprawami były owies i żyto, w mniejszej ilości pszenica, jęczmień, proso, tataraka, a w późniejszym okresie orkisz. (...) Ważną uprawą był groch, który w okresie, gdy nie znano ziemniaków, stanowił główne obok zboża pożywienie ludności (...). Co się tyczy hodowli zwierząt domowych, to hodowano tu przede wszystkim krowy, woły, owce, nierogaciznę i drób, mało natomiast koni.

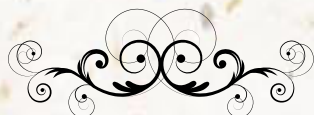
Stosunkowo duży odsetek ludności stanowili rzemieślnicy. Rejestr poborowy z 1577 r. wymienia 9 rzemieślników, w latach 1581-1583 liczba ich wzrosła do jedenastu oprócz karczmarzy i młynarzy. Jakiego rodzaju było rzemiosło, którym się zajmowali, możemy określić na podstawie wzmianek zachowanych w „Księdze Sądowej Wsi Iwkowa”. Wymienia ona kowali, ślusarzy, szewców, kuśnierza, cieśli, kołodziejów, olejarzy, stolarzy i tkaczy. Być może był także sukiennik, o czym zdaje się świadczyć nazwa zagrody Sukiennikowskiej. Natomiast bez wątplenia byli krawcy, mimo że brak wzmianki w rzeczonyj księdze. Pamiętać jednak trzeba, że w tym okresie każdy kmieć wykonywał wiele prac rzemieślniczych jak kołodziejstwo czy szewstwo, a każda niemal gospodyni przędła a nawet tkęła (...).

Oprócz inicjatywy społecznej działała również inicjatywa prywatna. Jej działalność doprowadziła w pierwszym rzędzie do założenia sklepów polskich konkurujących z żydowskimi. Już w 1919 r. powstał we wsi pierwszy „sklep katolicki” – jak się wówczas mówiło – założony przez Jana Jasnosa i Stanisława Pstrąga (...).

*Orka końmi na Murkowie
– Józef Kita i Michał Szot
– sąsiedzi, Inkwona, lata 60.;
ze zbiorów K. i A. Tabaszewskich.*

*Jesienna orka na wsi krowami zaprzężonymi
w jarzmo – okolice Polomia Małego
– widok na Inkwonę – na zdjęciu Władysław
Goryl z Wytrzysszczuki, który ostatnie
lata życia spędził u swej córki w Polomiu
– początek lat 60.;
ze zbiorów J. i B. Maciasion.*

*Dzięki Ci, Panie Boże za to, żeś mnie stworzył
i przez śmierć na krzyżu niebo mi otworzył.
Za to, że się urodziłem rolnikiem
i mogłem uprawiać ojczyste zagony:
Niech będzie Jezus Chrystus pochwalony.*

Franciszek Bodek, Niech będzie Jezus Chrystus pochwalony.

*Zwózka siana dla bydła na zimę – Bronisław Pachut z wnukami.
Bronisław był soltysem Kątów w latach ok. 1982-1996. Tradycję soltysowania
podtrzymuje jego córka Beata Stanuch. Kąty – lata 70.;
ze zbiorów B. Stanuch.*

Żniva u Juliana Misia na Murkowie – ręczne koszenie zboża i odbieranie pokłosów – Inkwona – lata 60.; ze zbiorów A. Szot.

Porządkowanie ścierniska po żnivach – Inkwona – lata 70.; ze zbiorów M. i E. Gryzów.

Żniva z kosą – ręczne odbieranie i stawianie kucek – Inkwona – lata 70., fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota.

Zboże w snopkach ułożone w kucki czeka na przeschnięcie i młockę – Inkwona – lata 70., fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota.

Służąca Ewka pasie krowy na pastwisku u Nakielnych – Inkwowa – lata 40.; ze zbiorów M. Tomasik.

Krowy w jarzmach ciągnące wóz – codzienny widok na wsi w latach 60. – Jan Pajor z Dobrocieszą na drodze głównej w Wojakowej; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Dokarmianie ptactwa domowego na „Podworcu” u Kołodziejów. W tym miejscu stał dawniej dwór, który na początku XX w. został zniszczony przez Moskali – Iwkona – lata 70.; ze zbiorów T. Motak.

Gospodarstwo na Taborowie – pilnowanie cielątka – Iwkona – 1970 r., fot. S. Szot; ze zbiorów autora.

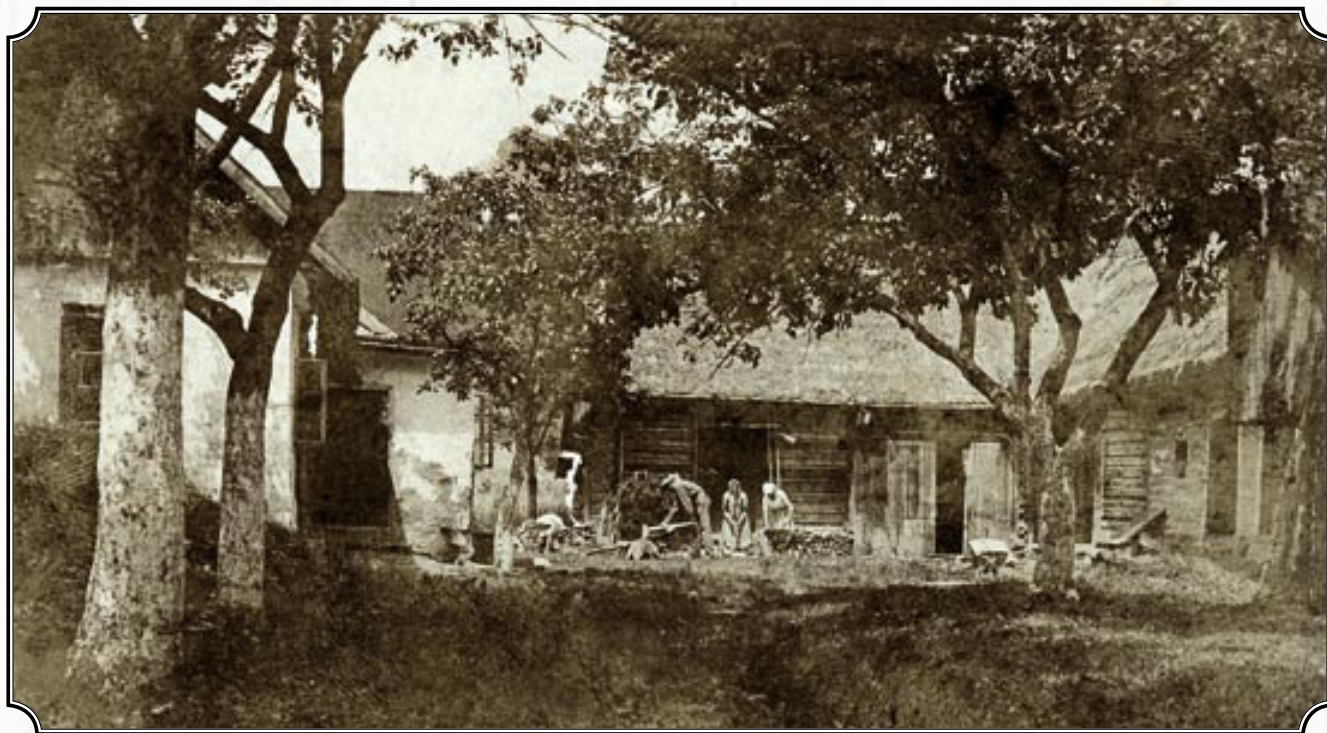
W zagrodzie u Maciasów w Zatokach; koń był w gospodarstwie bardzo ważnym zwierzęciem – Kały – lata 60.; ze zbiorów A. i K. Maciasów.

Młocka w gospodarstwie Figłów w Wojakowej – pod Słomianą – lata 60.; ze zbiorów P. Figiel.

Kryta słomą stodoła w gospodarstwie Nakielnych – Inkwona – lata 20.; ze zbiorów M. Tomasik.

Przygotowywanie drewna na opał w gospodarstwie u Nakielnych – Iwłowa – lata 20.; ze zbiorów M. Tomasik.

W przedwojennej zagrodzie u Józefy i Władysława Gaweldów na Jagustynowie; na zdjęciu widoczna część żurawia, którym nabierano wodę ze studni – Iwłowa – lata 20.; ze zbiorów S. i S. Serafinów.

U Gryzów na Roli Midowskiej – jeden z ostatnich drewnianych domów pod strzechą – Iwkowa – połowa lat 70., fot. ks. J. Piechota; ze zbiorów J. i J. Szotów.

*O bracia, siostry, rodzice
gdzie jest nasz domek rodzinny?
Co był dach słomą pokryty
i wkoło wapnem bielony.*

Ludwika Czyżycka, *Wiersz o rodzinnej chatce.*

*Zabudowania gospodarcze pod strzechą – Iwkowa – połowa lat 70.,
fot. ks. J. Piechota; ze zbiorów J. i J. Szotów.*

*Stodoły też już nie ma,
cośmy cepami zboże młocili.
Nie ma już sierpów i nie ma żarnów,
cośmy w nich na chleb powszedni mieli.*

Ludwika Czyżycka, *Wiersz o rodzinnej chatce.*

*Gospodarstwo Piechników w Drużkowie Pustym.
Przed domem Stanisław Piechnik (ur. 1911) dokarmiający ptactwo domowe
– ok. 1970 r.; ze zbiorów Ł. Piechnika.*

Felija Maciaś (ur.1908) podczas tradycyjnego wypieku chleba w piecu kaflowym; długa łopata służy do wkładania i wyjmowania chleba z pieca, Kąty – Zatoki – 1970 r.; ze zbiorów E. Maciaś.

Kobiety z krowami na pastwisku, obok wiatrak służący do mielenia zboża – Inkwona – Ślufino, lata 60.; ze zbiorów H. i S. Stachoniów.

Wiatrak do mielenia zboża u Franciszka i Władysławy Dudów na Bojarowie – Inkwona – lata 50.; ze zbiorów A. i M. Hołystów.

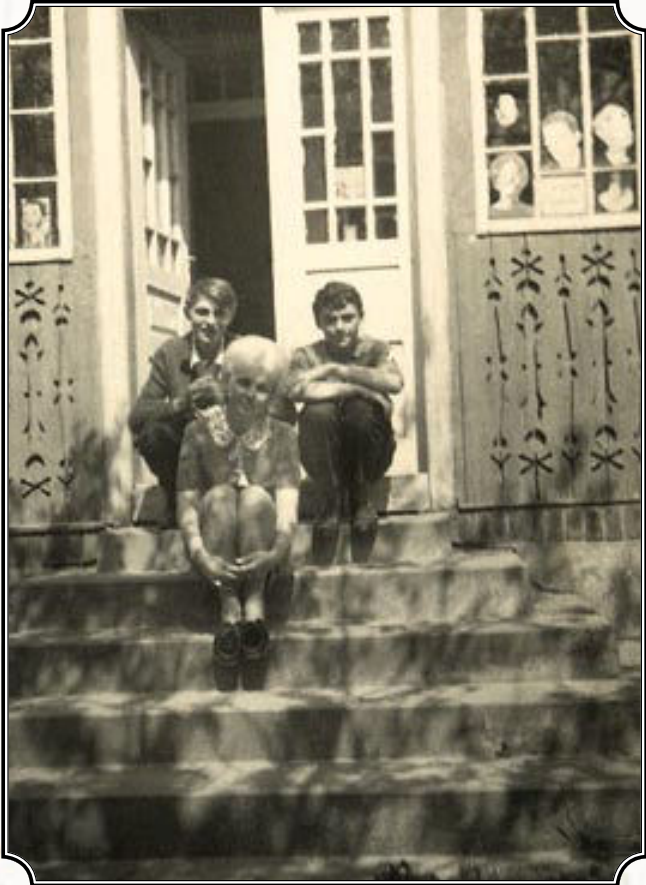
Dzień powszedni Józefa Szota na Michorowie. Umiejętność naprawy różnego rodzaju sprzętów była w gospodarstwie bardzo cenna – Inkwona – 1979 rok, fot. K. Karnala; ze zbiorów H. Tucznio.

Katarzyna Dziedzic podczas prania bielizny „kijonką” – Inkowa – na Dzieńcowie – połowa lat 50.; ze zbiorów W. Dziedzic.

Katarzyna Dziedzic podczas maglowania bielizny – Inkowa – na Dzieńcowie – połowa lat 50.; ze zbiorów W. Dziedzic.

Zakład fryzjerski w Inkowej w domu u Turkowskich. Na zdjęciu fryzjerka Lena Dzięgiel, obok Marian Serafin i Roman Piechowicz – połowa lat 60.; ze zbiorów T. Motak.

Zawodowa krawcowa Maria Kapica z d. Dzięgiel z uczennicami podczas nauki szycia; krawiectwo uchodziło od wieków za niezwykle cenne rzemiosło – Inkowa – koniec lat 50.; ze zbiorów I. Krężytek.

Pasieka u Tabaszewskich w Kącinach. Władysław był zamilowanym pszczelarzem i zwykle miał przy gospodarstwie od 8 do 10 uli – Inkowa – lata 60.; ze zbiorów M. i S. Tabaszewskich.

Stara cegielnia u Piotra (ur. 1914) i Janiny (ur. 1912) Pałków w Iwkowej na Witoskim, działająca w latach 1957-1968; pierwsza cegielnia w Iwkowej została uruchomiona w 1934 r. przez ks. Jana Chmiela na potrzeby budowy plebanii – Piotr, jako młody chłopak, wraz z ojcem, wypalał w niej cegły – połowa lat 60.; ze zbiorów H. i J. Percóm.

Cegielnia na Dziegiełowie – wypalanie cegieł dla potrzeb własnych; podczas produkcji cegły liczyła się każda para rąk – Iwkowa – początek lat 60.; ze zbiorów H. i J. Dziegłóm.

Motor spalinowy, tzw. „siok” – urządzenie bardzo potrzebne w każdym gospodarstwie, jednak większości gospodarzy nie było na niego stać – Wojakowa (?) – lata 60., fot. S. Klimek; ze zbiorów Cz. Klimek.

Zaprzęgi konne zimą; na saniach woźnica – Kazimierz Maciaś – Kąty – Zatoki – lata 60.; ze zbiorów A. Maciaś.

*Sklep Urygów w Dobrocieszu – za ladą Helena Łagosz – lata 60.;
ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.*

*Zaprzęg konny – najczęściej dostępny dawniej środek transportu na wsi
– Wojakowa koło starej szkoły – początek lat 50., fot. S. Klimek;
ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.*

Wóz składa się z dwóch części, przód i zód. Przód: to dysel, śnice, płodyma, ozwora, kołowrót, swożeń. Płodyma łączy obydwie końce śnic; płodyma musi być, żeby się miała na czym oprzeć ozwora, bo jak nie ma płodymy to nie ma się na czym oprzeć ozwora i wtedy dysel idzie na dół, koń musi dysel trzymać na ściągalniku i wtedy mu głowę ciągnie na dół i koń jest taki smutny.

Władysław Dziedzic, Opis wozu drewniak lub żelężniok, rękopis; ze zbiorów GBP w Inkwowej.

W latach 50. podróże ciężarówką z wyciętym w plandecy „oknem na świat” były codziennością – w ten sposób okoliczni mieszkańcy dojeżdżali do pracy; ze zbiorów T. Motak.

*Wiejska kobieta i dzień powszedni w gospodarstwie – Iwkowa – Ślufino – lata 60.;
ze zbiorów H. i S. Stachoniów.*

Julia (ur. 1911) i Józef (ur. 1913) Szotonie przy piecu w kuchni – najlepszym miejscu, by coś ugotować, upiec, ogrzać się i porozmawiać – Iwkowa – Michorowo – koniec lat 70., fot. K. Karwala; ze zbiorów H. Tuczynio.

*Dzień się zbliża ku końcowi,
jeszcze promyk słońca drga,
nikt nie wstrzyma życia dniowi,
był dzień piękny – nie ma dnia.*

Józef Kosakowski, *Przemijanie*

Julian Miś przed swoją kuźnią na Murkowie – zasłużony odpoczynek po ciężkiej pracy – Iwkowa – lata 60.; ze zbiorów A. Szot.

Po drugiej wojnie światowej rozpoczął się we wsi żywiołowy niemal pęd do budownictwa. Stare, drewniane, słomą kryte budynki znikły z kretesem (...). Ponadto zbudowano szereg obiektów użyteczności społecznej (...).

ks. Jan Piechota, *Dzieje Iwkowej 1325-1960.*

Jedyny działający na terenie gminy młyn – w Kątach – należący do rodziny Hołystów, założony w latach 30., na zdjęciu budynek z lat 90. z charakterystyczną betonową ścianą, fot. A. Hołyst; ze zbiorów A. i M. Hołystów.

Zofia Nakielna czerpie wodę ze studni na codzienne potrzeby (pierwsze ujęcie wody ze źródła Urban powstało w latach 70., wtedy też zaczęto doprowadzać wodę do domów) – Iwkowa – połowa lat 40., fot. S. Pajor; ze zbiorów R. Kotodzieja.

Kółko Rolnicze w Iwkowej wyposażone w nowoczesny sprzęt rolniczy, służący mieszkańcom gminy i okolic – lata 70., fot. L. Szot; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Tartak rodziny Hołystów w Kątach założony w latach 30. przez Piotra Hołysta pochodzącego z Dobrociesza; po Piotrze tartak prowadzi jego syn – Józef, po Józefie – Stanisław; razem ze Stanisławem firmę prowadzi Wojciech – prawnuk założyciela – lata 90., fot. A. Hołyst; ze zbiorów A. i S. Hołystów.

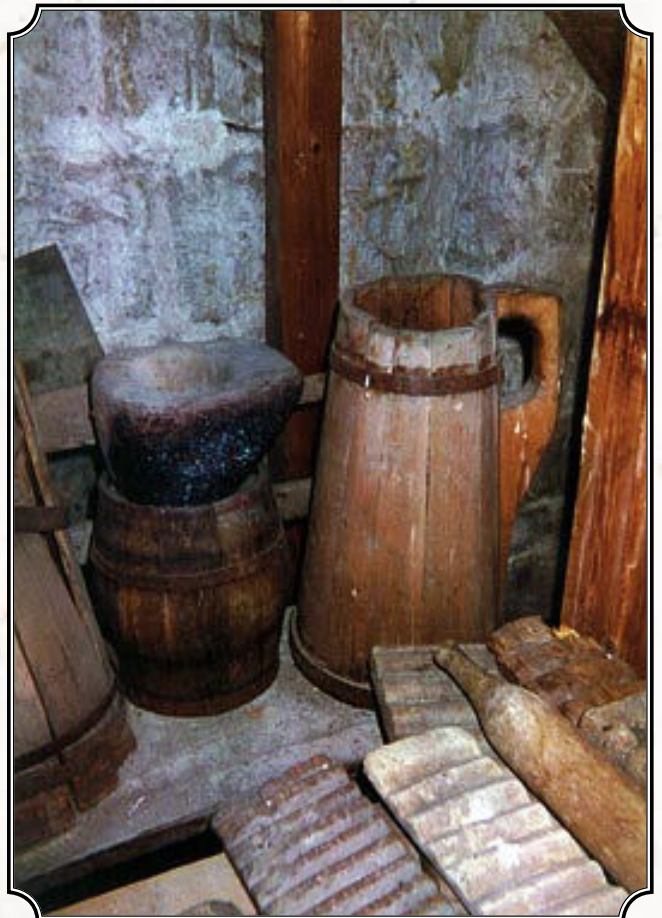

Wszystko ocalone, jakby w ostatniej godzinie przed zniszczeniem i zapomnieniem.
K. Szalata, Czas na chwilę wstrzymany, „Zorza” 21.06.1981 r.

*Muzeum Parafialne im. księdza Jana Piechoty w Iwkowej – 1995 r.,
fot. Z. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.*

Czas pokoju i wojennej zawieruchy

Z początkiem sierpnia 1914 r., około godziny 10 w nocy, władze austriackie wezwały wszystkich członków miejscowej orkiestry dętej (30 osób) nakazując im rozejść się po całej wsi i głosem trąb zawiadomić ludność o mobilizacji wszystkich mężczyzn w wieku 21-42 lat. We wsi powstała panika nie do opisanego. Płacz i lamenty kobiet, krzyk zbudzonych i wystraszonych dzieci mieszały się z głosem trąb oznajmiających, że mężczyźni mają o godzinie 8 rano stawić się przed domem Wojciecha Kolarza. Istotnie rankiem następnego dnia wyjechało z Iwkowej 180 mężczyzn, potem nastąpiły dalsze pobory rekruta. Już w grudniu 1914 r. wkroczyła do wsi armia rosyjska dokonując rabunków zarówno we dworze jak i we wsi. Rosjanie podpalili miejscowy, zażytkowy dwór, który spłonął niemal doszczętnie, a następnie okopali się na polach Iwkowej.

ks. Jan Piechota, *Dzieje Iwkowej 1325-1960.*

O wybuchu drugiej wojny światowej w dniu 1 września 1939 r. ludność gminy Iwkowa dowiedziała się z komunikatów radiowych i z trwających od świtu nalotów niemieckiego lotnictwa. Cała uwaga ludności zwrócona była na przelatujące często samoloty, przejeżdżające auta i furmanki z uciekinierami lub wracającymi z lotnisk i urlopów. W początkach września ogromny chaos i panika. Mieszkańcy po całych nocach nie spali, zbierali się w mniejsze lub większe grupy z trwożliwym zapytaniem „Co będzie?”. Strach potęgował się przy odgłosach bombardowania okolicznych mostów (na Dunajcu i w Kurowie) oraz miast: Bochni, Wiśnicza, Tarnowa i Brzeska. Mobilizacja miejscowych mężczyzn do wojska została przeprowadzona tylko częściowo. (...) W następnych dniach przez Wojakową, od strony Rajbrotu w kierunku Iwkowej przejeżdżała przez cały dzień zmotoryzowana armia niemiecka. Ludność miejscowa w milczeniu i ze strachem w oczach przyglądała się temu wszystkiemu, nie mogąc jeszcze uwierzyć w to, że jest wojna.

ks. Stanisław Tokarski, *I i II wojna światowa na terenie Gminy Iwkowa.*

*Żołnierze polscy wcieleni do armii austriackiej w 1918 r. przed wyjazdem na front włoski na stacji w Přerowie.
Drugi od lewej w pierwszym rzędzie 18-letni Adam Marzec mieszkaniec Katow – kartka-zdjęcie przysłana koledze z Katow, napisana 12 września 1918 r.;
ze zbiorów rodziny Marców.*

*Fotografia z okresu międzywojennego; wśród żołnierzy Wojciech Szczepański z Iwkowej, uczestnik I wojny światowej.
Wojciech – po dziadku Janie i ojcu Franciszku prowadził karczmę na roli Głabowskiej, zawiadywał pocztą, godził sąsiadów w spornych sprawach
i pełnił funkcję gminnego pisarza. Był także jednym z założycieli iwkowskiej orkiestry. Zmarł w 1924 r. w wieku 47 lat; ze zbiorów I. Repetowskiej.*

Adam Marzec (ur. 1900 r.) jako ulan 20 Pułku Ułanów w Rzeszowie. Żołnierz wojny z bolszewikami w 1920 r., uczestnik walk o Kijów, Maliny i Żytomierz – fot. z 1918 r.; ze zbiorów rodziny Marców.

Jan Nakielny z Iwkowej (ur. 1888) w żołnierskim mundurze – początek XX w.; ze zbiorów A. Mikołajczyk.

Jan Czyżycki, ur. 16 października 1878 r. w Kątach, w mundurze armii austriackiej. W 1906 r. zawarł związek małżeński z Anną Tokarską, fot. z 1915 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Julian Lięza ur. w 1889 r., syn Jana i Katarzyny z d. Jarzmik. Był oficerem WP, zginął w obronie wolności na Polesiu podczas wojny polsko-bolszewickiej w maju 1920 r. – fotografia przesłana z frontu do domu rodzinnego; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Franciszek Gryz z Inkwowej (ur. w 1905 r.) podczas służby w wojsku polskim – w czasie II wojny światowej działał w AK na terenie Inkwowej w placówce „Ignac” – lata 20.; ze zbiorów M. i E. Gryzów.

Roman Karpiel z Drużkowa Pustego wraz z żoną Genowefą – walczył w oddziałach Armii Krajowej – fot. z okresu międzywojennego; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Franciszek Gryz jako kadet Szkoły Podoficerskiej (pierwszy z prawej u góry) – lata 20.; ze zbiorów M. i E. Gryzów.

Władysław Piechonić z Inkowej ur. w 1896 r. (pierwszy z lewej), uczestnik I wojny światowej i wojny z bolszewikami w 1920 r.; ze zbiorów R. Piechonića.

Jan Zapiór (w środku) z kolegami, ur. w 1905 roku w Dobrociężu. Służył 2 lata w Stryju na Podolu (dzisiejsza Ukraina) – zdjęcie z okresu międzywojennego; ze zbiorów I. Szczyżyk.

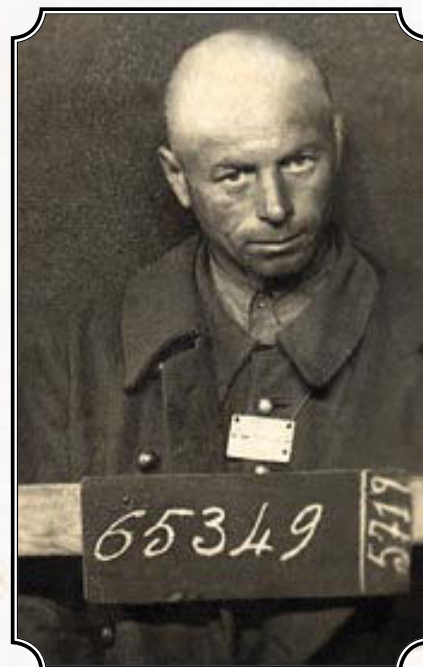
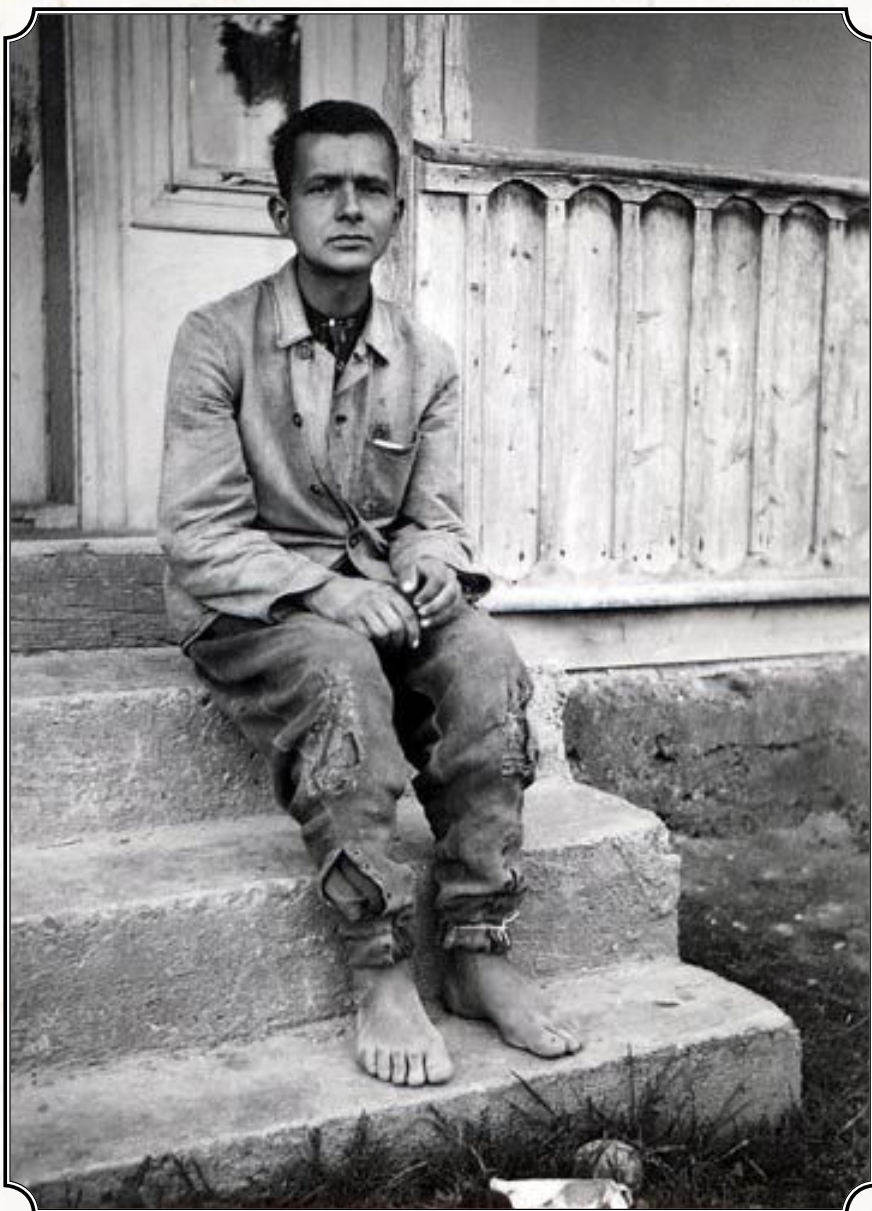
Wincenty Piechonić i Michał Ryba podczas służby w wojsku (obaj urodzeni w 1909 r. w Inkowej) – lata 30.; ze zbiorów K. Janany.

Jan Repetowski (z lewej) – pamiątka z okresu służby w wojsku, ok. 1925 r.; ze zbiorów St. Szota.

Michał Perc z Inkwowej (1888-1960) – uczestnik I wojny światowej – przebywał w obozie na Syberii – lata 40.; ze zbiorów B. Perc

Jakub Jankowski z Wojakowej (1890 – 1991). W 1940 r. służył w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie, tam dostał się do niewoli, w której przebywał do 1943 r. – zdjęcie z obozu jenieckiego we Francji z 1940 r.; ze zbiorów I. Czyżyckiej – Dudy.

Nieznany jeniec ze Wschodu, prawdopodobnie Igor, powracający z obozu niemieckiego przez Inkwową – 1945 r.; ze zbiorów Z. Serafin.

Fotografia z okresu II wojny światowej – mieszkańcy Wojakowej (nie wszyscy z nich przeżyli wojnę). Od lewej w pierwszym rzędzie: Józef Goryl, Franciszek Pławecki (zginął w 1944 r.), Władysław Pajor, Jan Pławecki; w drugim rzędzie: Edward Pławecki (zginął w 1944 r.), Jan Pajor, Aleksander Pławecki i mieszkaniec sąsiedniego Rajbrotu; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Michał Hopkowiński, ur. w 1908 r. w Porąbce Inkowskiej (pierwszy z lewej u góry) – walczył w szeregach AK, przebywał w obozie koncentracyjnym w Gross-Rosen, a następnie w podobozie Gablons – Reinowitz, gdzie został zamordowany w 1945 r. – lata 30.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Kocham ten las,
co w wojen czas
chronił śpiących rycerzy.
Co stąd na żen,
nieśli swą krew
swej Ojczyźnie w ofierze.

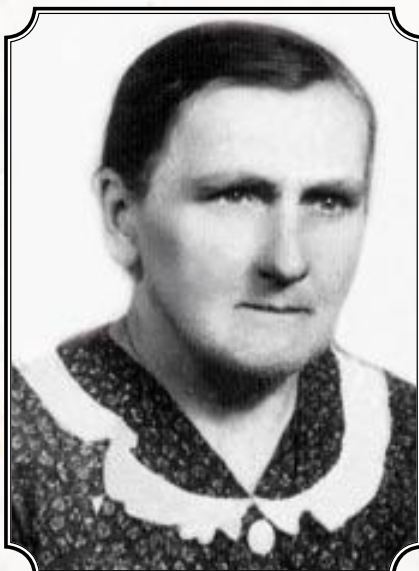
Józef Kosakowski, *Wioska rodzinna*.

Franciszek Pławecki (z prawej; ur. 1913 r.) zastrzelony przez gestapo w 1944 r. w Wojakowej; należał do Armii Krajowej i Józef Kukla – zginął w obozie w Oświęcimiu w 1942 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

*Stanisław Stach ps., „Turek” (ur. 1914),
ppor. WP, przywódca partyzantów na terenie gminy
Iwkowa. Został postrzelony 26 grudnia 1944 r.
przez żandarmerię niemiecką w Wojakowej,
zmarł dzień później w Kamionce Małej;
ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.*

*Stefania Zapiór z d. Prytko (1909 – 2002)
z Wojakowej. W czasie II wojny światowej
wraz z mężem ratowała Żydów przed śmiercią.
W 1991 r. Stefania i jej mąż Tadeusz zostali
odznaczeni medalem Sprawiedliwy Wśród Narodów
Świata – lata 90.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.*

*Piotr Figiel, ur. w 1911 r. w Dobrocieszu,
s. Karola i Anny z d. Piechnik. W sierpniu
1939 r. został zmobilizowany do XXXI PP
w Łodzi, we wrześniu dostał się do niewoli
niemieckiej, gdzie przebywał do 1940 r.
– fot. z 1948 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.*

*Marian Turkowski (1894-1948) ur. w Wojakowej
– generał Wojska Polskiego – w wieku 20 lat wstąpił
do Legionów Polskich, w bitwie pod Kostuchną został
ranny i wzięty do niewoli. Podczas II wojny światowej
w bitwie pod Iłżą został ranny i do końca wojny
przebywał w obozie jenieckim, fotografia
z początku XX w.; ze zbiorów M. Szot.*

*Aleksander Stachoń z Iwkowej – Częstochowa
1949 r. – pamiątkowe zdjęcie zrobione
z okazji powrotu z niewoli i przymusowej pracy
w Niemczech, gdzie przebywał 68 miesięcy;
ze zbiorów H. i S. Stachoniów.*

*Józef Kuklewicz, ur. w 1912 r. w Iwkowej, syn
Andrzeja i Karoliny. W 1939 r. w randze ppor.
walczył o wolność ojczyzny, w 1940 r. dostał się do
sowieckiej niewoli. Został zamordowany w okolicach
Charkowa przez NKWD strzałem w tył głowy.
Jego nazwisko znajduje się na liście katyńskiej
– lata 30.; ze zbiorów M. Kuklewicz.*

Dom Anieli i Tomasza Serafinów na Jagustynowie – uszkodzony przez bombę zrzuconą przez Rosjan pod koniec wojny – Iwkowa, 1945 r.; ze zbiorów Z. Serafin.

Dom rodziny Stokłosów (obecnie Ireny i Juliana Piechników) w Iwkowej – zapalił się w wyniku zrzuconej bomby w 1945 r.; ze zbiorów Z. Serafin.

*Obca ziemia pokryła
kości polskich żołnierzy
i niejedna mogiła
nie wiadomo gdzie leży.*

Józef Kosakowski, *Dzień zmarłych.*

Jan Błoniarczyk z Iwkowej (1901-1980), podczas II wojny światowej walczył w obronie Ojczyzny. Po 1941 r. wraz z armią generała Władysława Andersa brał udział m.in. w bitwie o Monte Cassino, powrócił do kraju w 1947 r. – Iwkowa – 1971 r.; ze zbiorów rodziny Błoniarczyków.

Pamiątkowe zdjęcie członków Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych przed Urzędem Gminy w Iwkowej. Na fotografii: Władysław Mika, Jan Pajor (ze sztandarem), Jan Pajor, Władysław Wyrzykowski, Jan Musiał, Jan Kita, Stanisław Serafin, Franciszek Tabaszewski, Julia Lupa, Stanisław Błoniarczyk, Maria Czyżycka, Helena Wyrzykowska, Roman Stachoń, Jan Hołyst, Karol Dziedzic, Franciszek Gawelda, Julian Szot, Franciszek Gryz, Władysław Zięć, Władysław Kita, Władysław Tabaszewski, Zofia Serafin, Tadeusz i Janina Planetowie, Ludwik Radzięta, Ludwik Jarzmik, Franciszek Uryga, Bolesław Stokłosa, Edward Motak, Franciszek Bodek z Iwkowej, Franciszek Bodek z Wojakowej, Jan Turek, Stanisław Gryz, Michał Ruszaj, Jan Zięć, Michał Szot, Władysław Gnyla, Ludwik Pysno, Jan Jarzmik, Adam Szot, Jan Błoniarczyk, Jan Repetowski, Józef Chochliński, Jan Pławiecki, Konstanty Bodek, Julian Karpień, Jan Szot, Władysław Hacıś, Julian Gunia, Władysław Tucznio – lata 80.; ze zbiorów M. i S. Tabaszewskich.

Życie religijne mieszkańców

Wierni odpowiednio zachowywali posty i powszechnie przystępowali do comiesięcznych pierwszopiątkowych spowiedzi. Rodzice, jak zauważa wizytator, odpowiednio dbali o swoje dzieci, posyłając je na nabożeństwa i na katechizację. Widział też zagrożenia, jakie płynęły z pijaństwa i skłonności do kłótni. (...) Najbardziej krewkie usposobienie charakteryzowało mieszkańców Drużkowa, natomiast najbardziej religijni byli mieszkańcy Kątów, na których duży wpływ wywierały niewątpliwie siostry służebniczki.

ks. Stanisław Tokarski, ks. Dariusz Piechnik,
Dzieje parafii Wojakowa 1772-1939.

Mysłą przebiegam przez drogę mojego życia rozpoczętą w listopadzie 1933 r. w małej wiosce zwanej Drużków Pusty, przynależnej do parafii Wojakowa w diecezji tarnowskiej – aby odkryć jak wielki wpływ na kształtowanie osobowości chrześcijanina wywiera wspólnota parafialna. Rodzina moja, rdzennie polska, patriotyczna, osadzona w tradycjonalizmie religijnym właściwym Podkarpaciu, a nade wszystko głęboko wierząca, mimo biedy i niedostatku cieszyła się licznym potomstwem (10-cioro dzieci). Chrzest, I Komunię Świętą i sakrament bierzmowania przyjąłem w kościele parafialnym w Wojakowej, gdzie funkcję proboszcza pełnił ks. Wojciech Jachna mający do pomocy jednego bądź dwu wikariuszy. (...) W domu rodzinnym pielęgnowane były przepiękne zwyczaje związane z wielkimi świątami liturgicznymi.

Ziemia, na której ziarno zakiełkowało... Wspomnienia siostry Joanny – Janiny Kurzydło [w:] ks. S. Tokarski, Znani i nieznanzi z parafii Wojakowa.

Poswięcenie dzwonu w Kątach przy domu ss. Służebniczek NMP NP w 1972 r.; od tego czasu funkcjonuje tzw. rektorat przy parafii Wojakowa. Parafia w Kątach została erygowana 6 grudnia 1980 r.; ze zbiorów A. i S. Hołystów.

Na zdjęciu m.in. biskup tarnowski Jerzy Ablewicz, proboszcz parafii w Kątach ks. Kazimierz Ocytko oraz proboszcz parafii w Członowie ks. prałat Józef Pamula – 1972 r.; ze zbiorów A. i S. Hołystów.

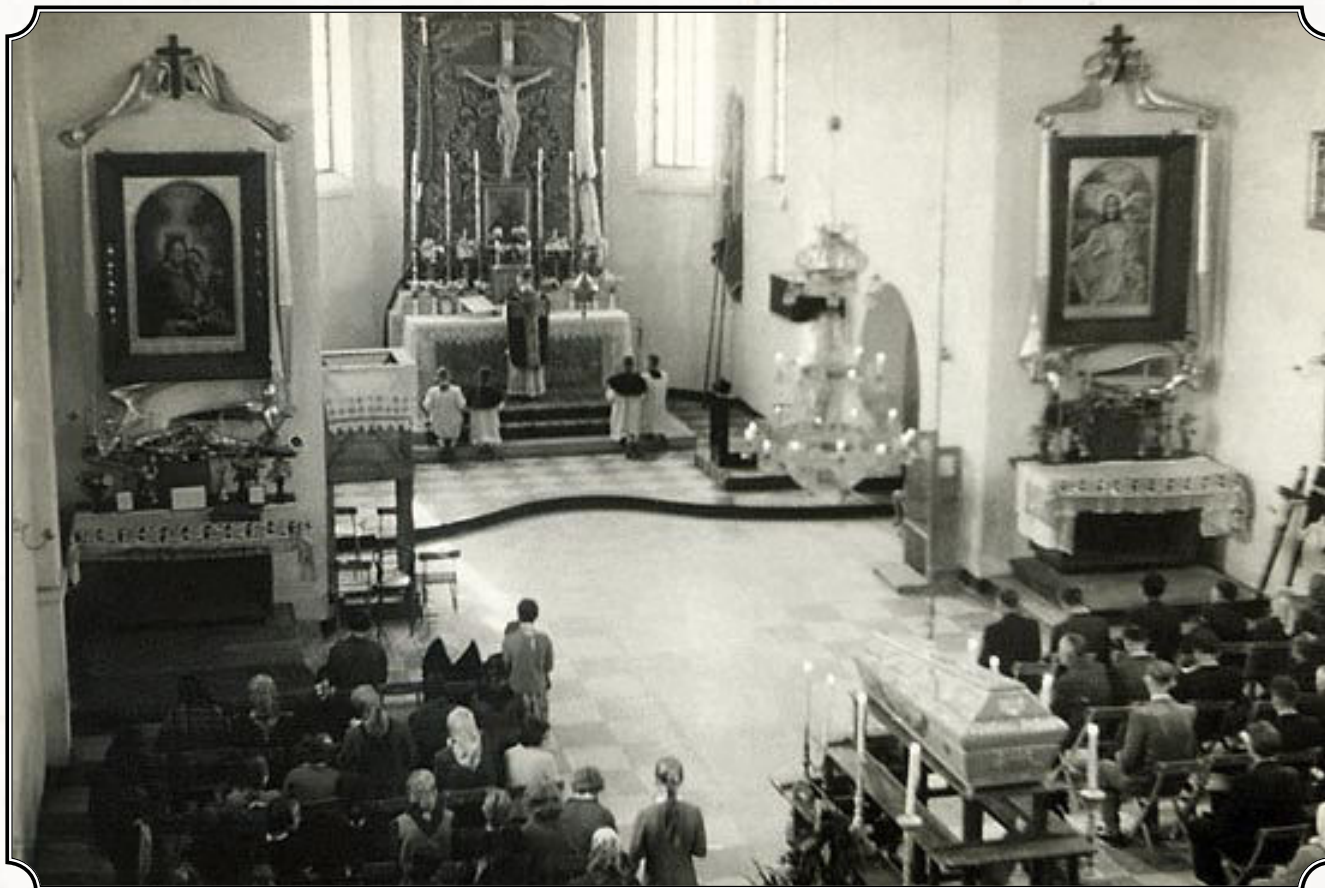

*Gdy rano wstaje, patrząc przed siebie,
mówię Ojczy nasz, któryś jest w niebie.
Dalszej modlitwy są słowa moje:
Niech w wieczność święci się imię Twoje.*

Józef Kosakowski, *Ojczy Nasz*

Licznie zgromadzeni parafianie na mszy świętej – 1972 r.; ze zbiorów A. i S. Hołystów.

Wnętrze kościoła parafialnego w In'kowej – trydencka msza św. pogrzebowa (odprawiana „tyłem do ludu”) – lata 60., fot. L. Szot, ze zbiorów S. Szota.

Prymicje ks. Ludwika Stanucha z Dobrociesza i ks. Franciszka Cięciny z Kątów – w otoczeniu sióstr Służebniczek NMP i księży: Władysława Rysia, Aleksandra Budacza i Jana Piechoty oraz parafian. Na zdjęciu m.in.: Franciszek Zapiór, Janina Niemiec, Genowefa Serafin, Maria Żolna, Ludwik Pajor, Filomena Zapiór, Władysław Kukla, Rozalia Karpiel, Piotr Nakielny, Maria Chochlińska, Helena Kurzydło, Maria Krzyżak, Tadeusz Jachna, Piotr Piebniak, Henryka Maciaś, Józef Cięcina, Maria Cięcina, Waleria Cięcina, Eugenia Karpiel, Józef Chochliński, Jan Koldras, Jan Goryl – Wojakowa – 1948 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Prymijant o. Franciszek Cięcina z rodzicami – Andrzejem i Marią z d. Kurzydło oraz parafianami – Kąty 1948 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Prymicje ojca redemptorysty Eugeniusza Karpiela – przed domem rodzinnym w Wojakowej. Na zdy. ks. Eugeniusz, rodzice ks. – Karolina i Władysław Karpelowie, siostry ks. – Wanda i Lucyna, Jan Zabrzeński, Piotr i Anna Władysławowie, Katarzyna Władysław, Jerzy Władysław, ks. Mikłusz z Rzeszowa oraz Maria i Kazimierz Wilczakowie – 10 sierpnia 1969 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Prymicje księdza Czesława Motaka w Inkwowej – rok 1980; ze zbiorów T. Motak.

Prymicje księdza Michała Błoniarczyka – w drodze z domu do kościoła parafialnego – Inkwowa – 1971 r., fot. St. Szot; ze zbiorów autora.

Pamiątka chrztu Aliji Grzymek. Rodzice – Lucja i Wiesław oraz rodzice chrzestni – Halina Kijowska i Stanisław Kita – przed starym domem Karoliny i Stanisława Grzymków (z tego rodu wywodzi się sławny profesor Jerzy Grzymek) – 10 stycznia 1989 r.; ze zbiorów H. Kijowskiej.

Sakrament bierzmowania przy kościele parafialnym w Inkwowej – lata 70., fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota.

Sakrament małżeństwa Heleny Pałki (c. Janiny i Piotra) i Jana Perca (s. Anieli i Michała) w kościele parafialnym w Inkwowej w roku 1962; ze zbiorów H. i J. Perców.

*Orszak pogrzebowy w Wojakowej
na krzyżówce k. kościoła
– pierwsza połowa lat 60.,
fot. S. Klimek;
ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.*

*Dzieci z wieńcem na pogrzebie
młodego Józefa Skirły – Inkwona – lata 60.;
ze zbiorów M. i S. Tabaszewskich.*

Pogrzeb Stanisława Stachonia; w tle chata kryta strzechą – dom na Ślufinie – Inkwona 1954 r.; ze zbiorów H. i S. Stachoniów.

Pamiętka I Komunii Świętej w parafii Wojakowa – z ks. Władysławem Rysiem i nauczycielami – od lewej: Anna Kmak, Jadwiga Krzemińska, Władysław Wiewióra, Aniela Majchrzyk z d. Hudyczanka, Helena Pivońska, Józefa Lichoń – 6 czerwca 1943 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Pamiętka I Komunii Świętej w parafii Wojakowa; w środku ks. Władysław Rys, ks. Aleksander Budacz, z prawej ss. Służebniczki NMP NP i nauczycielka Helena Pivońska, z lewej Anna Władyka, Anna Kmak, Aniela Majchrzyk z d. Hudyczanka – lata 1940-1943; ze zbiorów H. Kulig.

Pamiętka I komunii świętej w parafii Wojakowa – z ks. Władysławem Rysiem – lata 1940-1943; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Pamiętka I komunii świętej w parafii Wojakowa – z ks. Władysławem Rysiem – lata 1940-1943; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego

Pamiętka I komunii świętej w parafii Wojakowa z ks. Władysławem Rysiem – lata 1940-1943; ze zbiorów I. Szczygły.

Pamiętka I komunii świętej w parafii Wojakowa – z ks. P. Szczygłem, kierownikiem szkoły Władysławem Wieniórą i nauczycielką Jadwigą Krzemińską, na zdjęciu m. in.: Helena Janczyk, Maria Uryga, Maria Wojciechowska, Apolonia Pajor, Władysław Piechnik, Jan Pająk – ok. 1943 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Pamiętka I komunii świętej w parafii Wojakowa – z ks. Aleksandrem Budaczem i ks. Stefanem Kuligiem – ok. 1957 r.; ze zbiorów I. Szewczyk.

Pamiętka I komunii świętej w parafii Wojakowa – z ks. Stefanem Kuligiem – ok. 1957 r.; ze zbiorów H. Kulig.

Pamiętka I komunii świętej w parafii Wojakowa – z ks. Aleksandrem Budaczem – ok. 1944 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Pamiętka I komunii świętej w parafii Wojakowa – z s. Służebniczką NMP NP – przed ochronką w Kątach – lata 50.; ze zbiorów I. Szczyżyk.

Pamiętka I komunii świętej Franciszka Bodka (z prawej) – z ks. Aleksandrem Budaczem – Wojakowa 1954 r.; ze zbiorów F. Bodka.

Pamiętka I komunii świętej Stefana Szota; na zdjęciu jego rodzice: Aniela z d. Miś i Franciszek Szotowie – Iwkowa 1954 r., fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota.

Pamiętka I komunii świętej Elżbiety Rzepki z ks. Bolesławem Bancem i z rodziną. Z prawej: Franciszek Bodek – ojciec chrzestny, z lewej: Eugenia Jajęśnica – matka chrzestna, Wojakowa – Wierzbownina – 1974 r.; ze zbiorów E. i L. Jajęśniców.

Helena Stachoń (Dzięgiel) w dniu I komunii świętej – Iwkowa – 1950 r.; ze zbiorów H. i J. Dzięgielów.

Jan Motak w dniu I komunii świętej – Iwkowa – 1947 r.; ze zbiorów D. Karwali.

Pamiętka I komunii świętej w parafii Iwkowa – z ks. Janem Kazimierzem Chmielem – ok. 1941 r.; ze zbiorów B. Perc.

Pamiętka I komunii świętej w parafii Iwkowa – ks. Jan Piechota wraz z nauczycielami. Od lewej: Franciszek Ojczyk i Stefania Gaweldzianka, z prawej Bronislawa Turkowska i Józefa Cieślak – ok. 1948 r., fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota.

Pamiętka I komunii świętej w parafii Inkowa – z ks. Janem Piechotą – ok. 1945 r.; ze zbiorów S. i S. Serafinów.

Pamiętka I komunii świętej w parafii Inkowa – z ks. Janem Piechotą – ok. 1951 r.; ze zbiorów B. Perc.

Pamiętka I komunii świętej – z ks. Janem Piechotą i nauczycielką Zofią Kalisz – ok. 1957 r.; ze zbiorów T. Motak

Pamiętka I komunii świętej w parafii Inkwona – z ks. Janem Piechotą – rok 1956, fot. L. Szot; ze zbiorów I. Krężolek.

Pamiętka I komunii świętej w parafii Iwkowa – z ks. Janem Piechotą – ok. 1954 r., fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota.

Pamiętka I komunii świętej w parafii Iwkowa – z ks. Janem Piechotą i nauczycielkami: Zofią Kalisz i Marią Bryją – ok. 1954 r., fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota.

Pamiętka I komunii świętej w parafii Iwkowa – z ks. Janem Piechotą – ok. 1960 r., fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota.

Pamiętka I komunii świętej w parafii Iwkowa – z ks. Janem Piechotą – 1972 r.; ze zbiorów D. Kwaśnej.

*Wizyta duszpasterska
w parafii Wojakowa – Pod „Sikornikiem”
– lata 60., fot. S. Klimek;
ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.*

*Rodzinny wyjazd Maciasiów do chrztu
– bryczką powozi Tadeusz;
Kąty – Zatoki – lata 60.;
ze zbiorów A. Maciaś.*

Pamiętka misji świętych w parafii Iwkowa – koniec lat 50.; ze zbiorów I. Krężolek.

Procesja w Boże Ciało – na drodze z Nadola do kościoła parafialnego w Iwkowej. W oddali widać stary dom rodziny Szczępańskich – lata 30.; ze zbiorów M. Tomasiak.

Oktawa Bożego Ciała – pamiątkowe zdjęcie przed starą plebanią w Iwkowej. W środku ks. Franciszek Okoński, administrator parafii w okresie 1.08.1932 – 1.08.1933 oraz nauczyciele: Stefania Gawelczianka i Klemens Gębka, na kolanach którego siedzi Danusia (ur. 1930 r.) – córka Franciszka Ojczyka, ówczesnego kierownika szkoły w Iwkowej – 1933 r.; ze zbiorów S. i S. Serafinów.

Nawiedzenie obrazu Matki Boskiej Jasnogórskiej – Danuta Pachut (z lewej) i Weronika Karpiel (z prawej) z parafii Wojakowa na modlitwie u rodziny w Łososinie Dolnej – 1965 r.; ze zbiorów B. Stanuch.

Nawiedzenie obrazu Matki Boskiej Jasnogórskiej – w domu rodziny Klimków w Wojakowej – pod Sikornikiem. Od lewej Czesława Klimek z dziećmi: Andrzejem (na rękach), Józefem i Stanisławem, z prawej Waleria Pasioneek – mama Stanisława Klimka – 1966 r., fot. S. Klimek; ze zbiorów Cz. Klimek.

Wojakowa – nawiedzenie ram obrazu jasnogórskiego z okazji tysiąclecia chrztu Polski – procesja wokół kościoła, 20 maja 1969 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Oktawa Bożego Ciała w Wojakowej – pamiątkowe zdjęcie dzieci syjących kwiaty z ks. Władysławem Rysiem i nauczycielką Jadwigą Krzemińską – lata 1940-1943; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Boże Ciało – pamiątkowe zdjęcie „obrażnic” (honorowa nazwa dziewcząt i kobiet noszących obrazy w procesjach). Na zdjęciu m.in. : Janina Piechowicz z d. Rzępecka, Władysława Tucznio z d. Gnyla, Honorata Stachoi z d. Turek, Stefania Serafin z d. Bodek – Inkowa – lata 40.; ze zbiorów U. i J. Piechowiczów.

Boże Ciało w parafii Inkwowa – ołtarz przy drodze – lata 60., fot. L. Szot;
ze zbiorów S. Szota.

*Wyszędleś Jezu na nasze drogi,
aby odwiedzić inkwowski lud,
wlewać nadzieję, rozpalać miłość,
ukazać ludziom zbawienia cud.*

*Ołtarze, które sam odwiedzałeś,
treścią, wystrojem mówiły nam,
co czynić, aby kiedyś w wieczności
znaleźć się można u niebios bram.*

*I opłotkami szędleś o Jezu,
dzieci pod stopy sypały kwiat.
Orkiestra graniem Ciebie sławiła,
dla Ciebie cały kłaniał się świat.*

Irena Madej, Boże Ciało

„Obrażnice” z ks. Janem Pięchotą. Na zdjęciu: Maria Pajor z d. Janawa, Emilia Szpil z d. Stachoń, Stanisława Bodek z d. Janawa, Maria Błoniarczyk z d. Dziedzic, Maria Nowak z d. Stachoń, Elżbieta Bocheńska, Helena Kapica z d. Błoniarczyk, Franciszka Szot, Teresa Gajda z d. Dziggiel, Helena Repetowska, Helena Bodek z d. Kita, Władysława Szpil, Helena Serafin, Janina Dziggiel z d. Zięba, Halina Kijak z d. Turek, Maria Dziggiel z d. Kapica, Kazimiera Kita z d. Bagińska, Elżbieta Jasnos z d. Duda – Inkwowa – połowa lat 50., fot. L. Szot; ze zbiorów K. Tabaszewskiej.

Oktawa Bożego Ciała w Iwkowej – pamiątkowe zdjęcie dzieci syjących kwiaty (roczniki ok. 1937) z nauczycielką Zofią Kalisz, początek lat 40.; ze zbiorów A. i K. Tabaszewskich.

Oktawa Bożego Ciała w Iwkowej – pamiątkowe zdjęcie dzieci syjących kwiaty i „obrażnic” przed starym kościołem parafialnym, w środku ks. Jan Piechota — początek lat 50.; ze zbiorów I. Repetowskiej.

Oktawa Bożego Ciała w Inkwowej – pamiątkowe zdjęcie dzieci sypiących kwiaty i „obrażnic”; w środku ks. Jan Piechota, 12 czerwca 1953 r.; ze zbiorów H. Dziągiew.

Oktawa Bożego Ciała w Inkwowej; w środku ks. J. Piechota, w górnym rzędzie od lewej nauczycielka Zofia Kalisz i „obrażnice” – połowa lat 50.; ze zbiorów H. Dziągiew.

Katolickie Stowarzyszenie Kobiet w Inkwowej z ks. Janem Chmielem. Na zdjęciu m. in. Katarzyna Pstrąg, Maria Kalarus, Henryka Szpil, Maria Kita, Karolina Repetowska, Maria Strzelec, Maria Orłowicz, Katarzyna Miś, Maria Kita (z d. Stachoń) – 1937 r.; ze zbiorów H. Dzięgieł.

Katolickie Stowarzyszenie Kobiet w Inkwowej z ks. Janem Chmielem. Na zdjęciu m. in.: Zofia Nakielna, Stefania Szot, Helena Ruszaj, Helena Kociolek, Honorata Turek, Maria Ruszaj, Helena Szot, Maria Szot, Maria Gutowicz, Maria Bocheńska, Franciszka Turek – organista, Janina Rzepecka – 1937 r.; ze zbiorów J. i J. Szotów.

Akcja Katolicka w Wojakowej z jej założycielem i opiekunem ks. Michałem Wojdakiem. Na zdjęciu od dołu z lewej: 1 rząd – Józef Kukła, Władysław Kanownik, Józef Oleksy, Józef Pajor, Józef Kanownik, Michał Goryl; 2 rząd – Franciszek Goryl (z Porąbki), Jan Karpel, Franciszek Bodek, Stanisław Chochliński (z Polomia), Stanisław Piechnik, Stanisław Pławecki, ks. M. Wojdak; 3 rząd – Franciszek Serafin, Jan Pławecki, Józef Mleczek, Ludwik Radzięta, Jan Kosakowski, Franciszek Zapiór, Aleksander Mleczek, Franciszek Pławecki, Jan Oleksy, Józef Goryl, Edward Pławecki, lata 30.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Cbór parafialny w Wojakowej. Na zdjęciu m.in.: Zofia Zelek z d. Świder, Maria Mleczek z d. Stanuch, Maria Zelek z d. Skreżyna, Irena Kurzydło z d. Bukowiec, Czesława Klimek z d. Bukowiec, Elżbieta Janik z d. Helmecka, Janina Kura z d. Janicka, Anna Figiel z d. Janczyk, Maria Czyżyccka z d. Tokarska, Władysława Prytko, Zofia Oleksy, Maria Kanownik z d. Pytel, Janina Pajor, Maria Kumorek z d. Barczyk, Maria Solana z d. Janczyk, Alicja Szot z d. Pławecka – koniec lat 50., fot. S. Klimek; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Krucjata Eucharystyczna – ruch katolicki dzieci i młodzieży w Inkwów z ks. proboszczem Janem K. Chmielem, kierownikiem szkoły Franciszkiem Ojczykiem i nauczycielką Zofią Kalisz; wśród dzieci m.in.: Irena Szczępańska (rocznik 1923), Helena Olchawa, Czesława Nakielna, Apolonia Dziejdzic – połowa lat 30.; ze zbiorów I. Repetowskiej.

Rok Maryi Królowej Polski – pamiątka z pielgrzymki parafialnej z Wojakowej wraz z ks. Stefanem Kuligiem na Jasną Górę – 1956 r.; ze zbiorów B. Staszak.

Jasna Góra – pamiątka pielgrzymki parafialnej z Inkwon z ks. Teodorem Madeją – początek lat 70.; ze zbiorów S. Bodka.

*Jasna Góra – pamiątka pielgrzymki parafialnej z ks. Teodorem Madeją
w 1971 r.; ze zbiorów H. Tucznia.*

*Jasna Góra – pamiątka pielgrzymki parafialnej z Iwkowej z ks. Teodorem
Madeją – początek lat 70.; ze zbiorów S. Bodka.*

*Z przykościelnej wieży dzwon donośnie wola
i czcicieli Marii dokoła zaprasza,
tu do Jej kościoła, gdzie łaski rozdaje
Dobra Matka Nasza.*

Franciszek Bodek, Odpust w Wojakowej

Wesela i rodzinne koligacje

Soltysi iwkwowscy, którzy w tym okresie dziejów wsi, byli najczęstszymi podmiotami aktów prawnych, zawierali małżeństwa ze szlachciankami z sąsiedniej Porąbki, przy czym obydwie strony zawierały stosowne umowy, dotyczące praw majątkowych. Tak np. gdy soltys iwkwowski Franczek zawarł w roku 1420 małżeństwo z Wichną, córką rzeczynego Tomka z Porąbki, zapisał jej 40 grzywnien na czwartej części swego sołectwa z racji dotaligii i 30 grzywnien z racji posagu. Według umowy raborowanej księgami grodzkimi na zamku krakowskim w razie bezpotomnej śmierci Franczka Wichna będzie miała pełną władzę nad rzeczynym sołectwem według zwyczajui miejscowego. Jeśli zaś będzie chciała wyjść powtórnie za mąż, wtedy rzeczyną majątność będzie trzymała dotąd, dopóki rzeczynone pieniądze nie będą jej wypłacone przez braci tegoż Franczka, krewnych i bliskich. Nadto dodała rzeczynona Wichna, że jeśli wpierr umrze niż Franczek nie mając z nim dzieci, wtenczas rzeczynone 30 grzywnien posagu ma być zwrócone szlachetnemu Tomkowi z Porąbki, jej ojcu (...).

Jeśli mowa o wymianie ludności drogą małżeństw, warto zwrócić uwagę na małżeństwa chłopów ze szlachciankami. Tak np. w roku 1580 Grzegorz Nowak, kmić iwkwowski, zawiera małżeństwo ze szlachcianką Anną Człngot, córką Macieja, soltysa z Sebniej, która stając przed urzędem wiejskim w Zbikowicach kwituje swego brata Marcina z odebrania posagu w sumie 15 grzywnien. (...) Następną tego rodzaju wiadomość spotykamy w „Księdze Sądowej wsi Iwkowa” pod rokiem 1640. Mianowicie Wojciech Nowakowicz żeni się z Regimą Wojakowską córką Wojciecha z Wojakowej otrzymując za nią 100 złotych polskich posagu. Małżeństwo to jednak nie było szczęśliwe. Wojciech w jakiś czas po ślubie, nie wiedząc z jakiej przyczyny, zbiegł ze wsi pozostawiając Reginę samotną (...)

Okazuje się, że w ciągu ćwierćwiecza 1616-1641 w kościele parafialnym w Wojakowej zawarło małżeństwa ogółem 14 osób z Iwkowej, w tym 8 mężczyzn i 6 kobiet (...).

Zawieranie małżeństw z osobami innych miejscowości dawało okazję do rozwijania i podtrzymywania stosunków towarzyskich. Drogą małżeństw bowiem powstają powinowactwa i koligacje pomiędzy nie znanymi sobie dotąd ludźmi, nawiązują się znajomości i kontakty osobiste, wzajemna pomoc w pracach polnych, odwiedziyny w chorobie, w nieszczęśliwych nypadkach, z okazji świąt i uroczystości kościelnych, których w onych czasach było znacznie więcej niż obecnie. (...)

Za ślubami szły chrzciny, na które zapraszano krewnych i powinowatych obydwójga rodziców. Prześadane metryki wojakowskie stwierdzają, że w latach 1616-1664 – 32 osoby z Iwkowej fungowały jako chrzestni u krewnych i znajomych w Wojakowej.

*Muzykanci – okolice Wojakowej. Grają: Franciszek Wiercioch na basach, Jan Stachoń na skrzypcach, Eugeniusz Stachoń na trąbce – lata 70.;
ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.*

Dom Marii i Józefa Filipek w Dobrocieszu na Wójtówce. Wesele Bożeny Filipek i Wincentego Pajora w 1988 r. – drużbowie Józef Trojanowski i Krzysztof Filipek wyprowadzają pannę młodą z domu; ze zbiorów M. Filipek.

Drużbowie weselni – Iwkowa – połowa lat 70.; ze zbiorów St. Szota.

Drużbowie weselni – Iwkowa – druga połowa lat 70., fot. St. Szot; ze zbiorów autora.

Dzisiaj jest wesele, jutro poprawiny, za dziewięć miesięcy pójdziemy na chrzciny...

Tradycyjny obrzęd zrekowin z błogosławieństwem rodziców – wesele Elżbiety Kołodziej (c. Anieli i Kazimierza) i Stanisława Zapióra (s. Jana i Stefani) – Iwkowa – 1971 r.; ze zbiorów T. Motak.

Brama weselna przed domem Jana i Rozalii Zapiór w Dobrocieszu – Podolach. Przy bramie Julian Trojanowski z Porąbki Iwkowskiej i Józef Kania z Łososiny Dolnej – lata 70.; ze zbiorów M. Filipek.

Brama weselna na drodze w Iwkowej – zamiatanie gościńca w oczekiwaniu na weselny orszak – koniec lat 70., fot. St. Szot; ze zbiorów autora.

Muzykanci – okolice Iwkowej – lata 60., fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota.

Brama weselna w centrum Iwkowej – 1967 r.; ze zbiorów I. Krężolek.

Orszak weselny w drodze z domu rodzinnego pani młodej – do kościoła parafialnego. Na przodzie idą muzykanci, za nimi państwo młodzi – Bronisława Szot i Kazimierz Perc, drużbowie i goście weselni – Iwkowa – Witoskie – początek lat 60.; ze zbiorów B. Perc.

Szczęść Bożę młodej parze – brama weselna na drodze w Iwkowej – lata 60.; ze zbiorów I. Repetowskiej.

Brama weselna i tradycyjny okup za przepuszczenie orszaku weselnego – Inkwowa – 1978 r.; ze zbiorów A. Mikołajczyk.

Brama weselna w Inkwowej – Centrum – lata 80.; ze zbiorów A. Mikołajczyk.

Wesele Joanny Piechnik (ur.1904) i Ludwika Jachny (ur. 1905).
 Rodzice Joanny – Magdalena z d. Helmecka i Stanisław,
 rodzice Ludwika – Kunegunda z d. Beżak i Franciszek.
 Obok nowożeńców stoją: Julia Piechnik – siostra Joanny i Piotr Nowak
 – Drużków Pusty – 1927 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Wesele syna Jadwigi Pileczkovej.
 Za nowożeńcami siedzą Antonina i Jan Nestorowscy,
 u których pani Jadwiga pracowała jako pomoc przy praniu, prasowaniu
 i gotowaniu (była bardzo dobrą kucharką). Muzykanci: Franciszek Szot,
 Stanisław Serafin, Tomasz Serafin, Władysław Gawelda (basy)
 – Iwkona – 1935 r.; ze zbiorów I. Repetowskiej.

Wesele Karoliny Kity (c. Marii i Jana) i Stanisława Dziejdzica (s. Anny i Wojciecha); wśród gości weselnych m.in. Franciszek Skirło – starosta wesela, Stefania
 i Jan Nakielni, Karolina i Jan Piechowiczowie, Jan Kita, Stefan Kita, Maria Kita, Helena Kukla – Iwkona – 1932 r.; ze zbiorów M. Tomasiak.

Bryczka Tadeusza Maciasia i zaproszeni goście gotowi do wyjazdu na wesele Heleny Krzyżak i Piotra Nowaka – przed sklepem katolickim w Kątach – na Ptaszkowej – 1944 r.; ze zbiorów A. Macias.

Wesele Heleny Krzyżak z Drużkoma Pustego i Piotra Nowaka z Michalczonej. Rodzice Heleny – Małgorzata i Wojciech, rodzice Piotra – Teresa i Jan – Drużków Pusty – 1944 r.; ze zbiorów A. Macias.

Wesele Ludwiki Wąsik z Dobrocieszą i Józefa Śliwy z Kamionki Malej. Rodzice Ludwiki – Katarzyna i Stanisław, rodzice Józefa – Maria i Józef – 1931 r.; ze zbiorów F. Bodka.

Wesele Wandy Szot i Jana Kurzydło. Rodzice Wandy – Lucja i Jan, rodzice Jana – Anna i Andrzej – Iwkowa – 1943 r., fot. S. Pajor; ze zbiorów T. Motak.

Wesele Anastazji Urbańczyk, c. Marii i Stanisława Bodka, s. Marii i Jakuba. – Inkwowa – luty 1944 r.; ze zbiorów T. Motak.

Wesele Heleny Janany i Marcina Kurzydło. Rodzice Heleny – Józefa i Józef, rodzice Marcina – Anna i Michał – Inkwowa, 22 maja 1945 r.; ze zbiorów S. Bodka.

Wesele Heleny Gutowicz i Leona Szota. Rodzice Heleny – Karolina i Józef, rodzice Leona – Katarzyna i Piotr – Inkwowa – 1944 r.; ze zbiorów H. Dziągiew.

Wesele Janiny Rzepeckiej i Jana Piechowicza w otoczeniu drużbów – Inkwowa – 1946 r.; ze zbiorów T. Motak.

*Janina i Jan Piechonińczowie z Inkowej – zdjęcie ślubne – 1946 r.;
ze zbiorów U. i J. Piechonińczów*

*Helena z d. Piechonińsz i Ludwik Repetowscy
– zdjęcie ślubne z 1944 r.;
ze zbiorów U. i J. Piechonińczów.*

*Wesele Janiny Rzepeckiej i Jana Piechonińsz. Po lewej rodzice Janiny: Anna i Michał, po prawej rodzice Jana: Stefania z d. Szot i Władysław
– przed domem Piechonińsz – Inkowa – 1946 r.; ze zbiorów R. Piechonińsz.*

Wesele Zofii Gutowicz i Piotra Adama Zielińskiego. Rodzice Zofii – Maria i Karol, rodzice Piotra – Julia i Andrzej – Inkwona – 1946 r.; ze zbiorów H. Klimek.

Wesele Anny Turek z Turkona i Józefa Dziedzica z Misiowa. Rodzice Anny – Maria z d. Zięba i Karol, rodzice Józefa – Maria z d. Duda i Marek – Inkwona – 1946 r.; ze zbiorów R. Kołodziejca.

Konie przystrojone były jałowcami i kolorowymi wstążkami, wozy na żelaznych obręczach miały drewniane literki i wiklinowe półkoszki oraz drewniane siedzenia z oparciami. Zwyczaj weselny nakazywał, aby gospodarz domu poczęstował kieliszkiem wódki każdego dorosłego przychodzącego na wesele. Poczęstunek ten był zarówno przed domem pana młodego jak i pani młodej (...).

Wesela rozpoczynały się wcześnie rano.

Stefan Szot, Śladem inkwoskich dziejów.

Wesele Heleny Gryz i Karola Gutowicza. Rodzice Heleny – Maria z d. Grzymek i Stanisław, rodzice Karola – Maria z d. Urbańczyk i Karol – Inkwowa – Jagustynowo – 1947 r.; ze zbiorów M. Tomasik.

Wesele Anny Kotodziej i Stanisława Ryby. Rodzice Anny – Tekla z d. Turek i Franciszek, rodzice Stanisława – Maria z d. Turek i Stanisław – Inkwowa – 5 listopada 1949 r.; ze zbiorów R. Kotodziej.

Wesele Heleny Repetowskiej i Michała Gnyli. Rodzice Heleny – Zofia i Józef, rodzice Michała – Maria i Jan – Inkwowa – 1948 r.; ze zbiorów I. Repetowskiej.

Wesele Józefa Treli z Jaslan i Józefa Szota z Inkwowej. Na zdjęciu rodzice Józefa – Honorata i Tomasz oraz rodzice Józefa – Tekla i Karol – zdjęcie pamiątkowe przed plebanią z ks. J. Piechotą – kuzynem Józefa i orkiestrą inkowską, do której należał Józef – 1948 r., fot. L. Szot; ze zbiorów A. Szot.

Wesele Heleny Turck i Jana Janany. Rodzice Heleny – Jadwiga z d. Szczępańska i Władysław, rodzice Jana – Katarzyna z d. Motak i Jan – Inkwona – 1949 r.; ze zbiorów B. Per.

Wesele Heleny Bodek z Murkowa i Józefa Zięcia z Kowalowskiego. Rodzice Heleny – Maria z d. Nowak i Jakub, rodzice Józefa – Monika i Jan – Inkwona – 1949 r.; ze zbiorów H. Zięc.

Wesele Anny Zięc i Aleksandra Stachonia. Rodzice Anny – Katarzyna z d. Gnyla i Szeżepan, rodzice Aleksandra – Maria z d. Skirlo i Stanisław, Inkowa – Ślufino – 19 listopada 1949 r.; ze zbiorów H. i S. Stachoniów.

Wesele Karoliny Karpiel z Wojakowej i Józefa Koldrasa z Kątów. Rodzice Karoliny – Joanna z d. Maciaś i Józef, rodzice Józefa – Maria z d. Piechnik i Jan. Muzykant grający na bębnie (z prawej strony) to Stanisław Karpiel z Wojakowej, który w listopadzie 2010 r. skończył 101 lat (mieszkał w Tymowej) – 1950 r.; ze zbiorów H. Stanuch.

Wesele Marii Zapiór i Leona Okonia – przed domem Dziedziców w Iwkowej – początek lat 50.; ze zbiorów I. Krężolek.

Wesele Bogusławy Stachoń (ur. 1931) z Jaskowskiego i Bronisława Turka (ur. 1927) z Turkowa. Rodzice Bogusławy – Antonina z d. Dzięgieł i Roman, rodzice Bronisława – Karolina z d. Zięba i Karol (Karol był wójtem Iwkowej w latach 1933-39) – Iwkowa – 31 marca 1951 r.; ze zbiorów H. Dzięgieł.

Wesele Marii Repetomskiej i Jana Pajora. Rodzice Marii – Helena i Józef, rodzice Jana – Karolina i Stanisław – Inkwona – 1951 r.; ze zbiorów M. i S. Tabaszewskich.

Wesele Genowefy Orłonicz i Edwarda Perca. Rodzice Genowefy – Maria z d. Janawa i Wojciech, rodzice Edwarda – Aniela z d. Turek i Michał – Inkwona – 1952 r.; ze zbiorów B. Perc.

Wesele Heleny Kamińskiej z Porąbki Inkwoskiej i Stanisława Gnyli z Inkwowej. Rodzice Heleny – Anna z d. Repetowska i Władysław, rodzice Stanisława – Rozalia z d. Serafin i Szymon – 12 maja 1952 r.; ze zbiorów E. i K. Gnyłów.

Wesele Heleny Zapiór i Franciszka Bodka. Rodzice Heleny – Stefania i Józef, rodzice Franciszka – Wiktoria i Jan. Muzykanci: Michał Zięba, Jan Stachoń, Jan Zapiór, Piotr Pajor (basista) – Wojakowa – 16 maja 1942 r.; ze zbiorów F. Bodka.

Wesele Kazimiery Pajor z Kątów i Władysława Kity z Inkowej. Rodzice Kazimiery – Filomena z d. Pajor i Władysław Karpiel, rodzice Władysława – Jan i Karolina – Katy – 1952 r.; ze zbiorów A. Macias.

Wesele Zofii Piechowicz i Stanisława Błoniarczyka. Rodzice Zofii – Stefania i Władysław, rodzice Stanisława – Albina i Jan – Inkowa – 1952 r., fot. Stanisław Pajor; ze zbiorów R. Piechowicza.

Wesele Heleny Gryz (ur.1928) z Midowa i Stanisława Gryza (ur.1923) z Sukiennikowa. Na zdjęciu rodzice Heleny – Anna z d. Zięć i Piotr oraz rodzice Stanisława – Katarzyna z d. Pstrąg i Marcin – Iwkowa – 26 grudnia 1953 r.; ze zbiorów D. Kwaśnej.

Wesele Stanisławy Miś i Stanisława Serafina. Rodzice Stanisławy – Ludwika i Wójciech, rodzice Stanisława – Jadwiga z d. Gawelda i Michał – Iwkowa – Jagustynowo – 1953 r.; ze zbiorów A. Mikołajczyk.

U Krężółków w Polomiu Małym – 1967 r.
– przed domem rodzinnym pana młodego
Antoniego Krężółka. Wystrojone powozy konne
i muzycyści w oczekiwaniu na gości i wyjazd
do pani młodej w Iwkowej – Ireny Zapiór;
ze zbiorów I. Krężółek.

– Czas wsiadać na wozy,
jedziemy do kościoła!
Wszystka zaczęły gramolić się na wozy
jeszcze bardziej kuraśnie niż rano, bo we
łbach im końduś szumiało.

ks. Jan Piechota, *Komedyje iwkomskie*.

Wesele Marii Karnali z Iwkowej i Stanisława Krężółka z Polomia Małego. Rodzice Marii – Maria i Józef, rodzice Stanisława – Karolina i Błażej – 1953 r.,
fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota.

Wesele Heleny Pajor z Dobrociesza i Mariana Janickiego z Porąbki Inkwoskiej. Rodzice Heleny – Julianna z d. Karpiel i Stanisław, rodzice Mariana – Waleria z d. Karpiel i Władysław – 1953 r.; ze zbiorów E. i K. Gnylón.

Wesele Teresy Turek z Inkwowej i Józefa Baduli z Tymowej. Rodzice Teresy – Katarzyna i Wojciech, rodzice Józefa – Anna i Wojciech – Inkwona – 1947 r., fot. L. Szot; ze zbiorów J. i J. Szotów.

Wesele Anny Skreżymy z Kątów i Józefa Pajora z Krosnej. Rodzice Anny – Anna i Andrzej – Katy – koniec lat 50.; ze zbiorów W. Jarzmika.

Wesele Cecyli Tokarskiej (ur.1939) z Drużkoma Pustego i Władysława Stanucha (ur.1932) z Dobrocieszka. Po lewej stronie rodzice Cecyli – Anna i Jakub, po prawej rodzice Władysława – przed domem rodzinnym Cecyli w Drużkowie Pustym – 1956 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Wesele Janiny Zięby i Jana Dzięgła. Rodzice Janiny – Rozalia i Michał, rodzice Jana – Anna i Józef. Z prawej strony młodej pary Aleksander Szot – pierwszy drużba i ks. Jan Piechota, obok pani młodej Maria Dzięgiel – pierwsza drużka – Inkowa – 1956 r.; ze zbiórow J. i J. Szotów.

Wesele Stanisławy Skreżymy z Dobrocieszą i Piotra Krzyżaka z Wojakowej. Rodzice Stanisławy – Małgorzata i Stanisław, rodzice Piotra – Wiktoria i Józef – 1954 r., ze zbiórow ks. S. Tokarskiego.

Wesele Ireny Pajor z Wojakowej i Stanisława Pacuta z Dobrocieszka – w otoczeniu rodziny – 1955 r., fot. S. Klimek; ze zbiorów I. Pacut.

Wesele Ireny Pajor i Stanisława Pacuta. Z lewej rodzice Ireny – Katarzyna i Ludwik, z prawej rodzice Stanisława – Ludwika i Jan – Wojakowa – na Kolawkach – 1955 r., fot. S. Klimek; ze zbiorów I. Pacut.

Wesele Ludwika Karpiel z Grabia i Bronisława Pachuta z Kałóm. Na zdjęciu Michalina Karpiel i Julian Pachut – pierwsi drużbowie, Rozalia – siostra pana młodego i bratanica Halina – 1954 r.; ze zbiorów B. Stanuch.

Wesele Ludwika Karpiel i Bronisława Pachuta. Rodzice Ludwika – Rozalia i Jan, rodzice Bronisława – Stefania i Jan – Kały – 1954 r.; ze zbiorów B. Stanuch.

Ślub Zofii Pajor z Iwkowej (1857-1929) i Andrzeja Zubla z Wyrzyszczyki (1859-1925) – Iwkowa – ok. 1888 r.; ze zbiorów M. Zubla.

Ślub Marii Iwkowskiej (c. Agnieszki z d. Bodek i Wojciecha) i Władysława Turka (s. Marii z d. Gnyla i Józefa). Władysław stracił oko podczas pierwszej wojny światowej – Iwkowa – 1918 r.; ze zbiorów B. Serafin.

Ślub Ireny Szczyptańskiej (c. Zofii i Wojciecha) i Emila Repetonskiego (s. Zofii i Józefa) – Iwkowa – 20 września 1943 r., fot. S. Pajor; ze zbiorów I. Repetonskiej.

Ślub Elżbiety Gutowicz (c. Marii i Karola) i Franciszka Turkowskiego (s. Zofii i Wincentego). Franciszek w 1939 r. brał udział w walce pod Modlinem i Warszawą, w 1942 r. został wyznaczony na dowódcę placówki AK „Ignac” w Iwkowej – 1945 r.; ze zbiorów T. Motak.

*Ślub Kazimiery Ruszaj (ur. 1922, c. Katarzyny z d. Inkowska i Józefa)
i Stanisława Serafina (ur. 1922, s. Katarzyny z d. Repetowska i Piotra)
– Inkowa – 1950 r.; ze zbiorów J. i J. Szotów.*

*Ślub Janiny Turek (c. Marii z d. Inkowska i Władysława)
i Stanisława Stachonia (s. Katarzyny z d. Zięc i Władysława)
– Inkowa – 1957 r.; ze zbiorów B. i J. Serafinów.*

*Ślub Antoniny Kulig z Polomia Małego i Kazimierza Maciasia
z Kątów – Wrocław – 1957 r.; w 1975 r. Maciasowie powrócili
w rodzinne strony i zamieszkałi w Kątach; ze zbiorów H. Kulig.*

*Ślub Stanisławy Miś i Stanisława Serafina
– Inkwona – 1953 r.; ze zbiorów Z. Serafin.*

*Ślub Marii Stanuch i Władysława Roška
– Dobrociesz – 1960 r.; ze zbiorów H. Stanuch.*

*Ślub Heleny Pałki (c. Janiny i Piotra) i Jana Perca (s. Anieli
i Michała) – Inkwona – 1962 r.; ze zbiorów H. i J. Perców.*

Złote gody Marii i Jana Piechotów – rodziców ks. Jana Piechoty – w otoczeniu rodziny i Inkwowian. Na zdjęciu m.in.: Zofia i Michał Tabakowie, Honorata i Andrzej Krupscy, Maria i Krystyna Pluta, Piotr Piechota, Bronisława Galecka, Jadwiga i Eugeniusz Kowalewscy – długoletni inkowscy lekarze, Józefa i Józef Szotowie, Zofia Szot, Regina Szot, Stefania i Jan Nakielni, Maria i Władysław Kitowie, Anna i Marian Szotowie, Stanisław Dzięgiel, Helena Kapica, Maria Ruszaj. Z prawej strony ks. Jan Piechota (1909-1987) – wieloletni proboszcz parafii Inkowa, założyciel muzeum parafialnego, pisarz i etnograf, historyk Inkowej – Inkowa – 1957 rok; ze zbiorów Z. Tabaki.

Złote Gody Stefani (ur.1894) i Jana Nakielnyc (ur.1888) z Inkowej. Z lewej – ks. Jan Piechota, z prawej – Feliks Michoń – Inkowa – ok.1964 r.; ze zbiorów H. Dzięgiel.

Szkolnictwo – edukacja i wychowanie młodego pokolenia

Nie wiemy dokładnie, kiedy w parafii Wojakowa powstała pierwsza szkoła parafialna. Pierwszą wzmiankę na temat szkoły zawiera zapis znajdujący się w akcie wizytacyjnym z 1596 r. (...). Oczywiście XVI-wiecznej szkoły nie można porównywać do późniejszych tworzonych w XIX w. (...) Szkoła parafialna w Wojakowej otwarta została 1 września 1865 roku na mocy rozporządzenia Komisji Namieśnicznej (...). Szkoła obejmowała swoim zasięgiem wsie – Potom Mały, Porąbka Inkowska, Dobrociesz, Drużków Pusty, Wojakowa i Kąty (...). Rozporządzeniem C.K. Rady Szkolnej Krajowej z 1894 r. szkoła Wojakowska stała się szkołą świecką. Szkoła była jednoklasowa, pracował w niej jeden nauczyciel.

Szkoła podstawowa w Dobrocieszu swoją działalność oświatową rozpoczęła w roku 1912 r. jako jednoklasowa szkoła eksponowana pod kierownictwem Józefa Pary, kierownika szkoły w Wojakowej. Szkoła ta swoją siedzibę znalazła w dworze Lewartowskich (...). W czasie II wojny światowej stała się szkołą samoistną jednoklasową (...). Swoją działalność powojenną rozpoczęła dopiero 5 listopada 1945 r. ze względu na remont budynku. Z dwuklasowej, realizującej program czterech klas, została przekształcona w sześcioklasową o dwóch nauczycielach.

W wyniku braku szkoły w Kątach dzieci z Kątów i Potomia Małego musiały uczęszczać do szkoły wojakowskiej, oddalonej o 5 kilometrów. Taka sytuacja była bardzo uciążliwa dla dzieci i rodziców. Aby pokonać te trudności, ks. Józef Krośniński, ówczesny proboszcz parafii Wojakowa, powziął decyzję zbudowania domu dla sióstr zakonnych, w którym jedna sala mogła być przeznaczona na szkołę (...). Te szlachetne zamiary, celem których było otwarcie szkoły, zostały zrealizowane dnia 18 października 1903 r. (...) Z powodu trudnych warunków (...) Siostry Służebniczki wyszły z inicjatywą przekazania 1 ha ziemi pod budowę nowej szkoły. Już w kwietniu 1956 r. Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMPNP w Starej Wsi oficjalnie przekazało akt darowania parceli (...). 26 października 1958 r. nadszedł oczekiwany dzień oddania szkoły do użytku.

Pierwsze wzmianki o istnieniu szkoły w parafii Inkowa pochodzą z 1513 r. (...). Od roku 1863 Wojciech Salabura „przysposabia” dzieci do szkoły, ucząc je we własnym domu. W latach 1864-1865 został na gruncie plebańskim zbudowany nowy, drewniany budynek szkolny (...). Dekretem konsystorza tarnowskiego z dnia 8 listopada 1865 r. Wojciech Salabura został mianowany organistą i nauczycielem w jednej osobie (...). W dniu 2 czerwca 1879 r. C.K. Rada Szkolna Krajowa uznała szkołę w Inkowej za etatową o jednym nauczycielu (...). O budowie nowej szkoły zdecydowano, gdy na czele Rady Powiatowej stanął baron Jan Goetz z Okocimia (...). W roku 1912 na gruncie plebańskim, zakupionym z funduszu religijnego, wystawiono nową murowaną jednopiętrową szkołę, której patronował św. Jan Kanty.

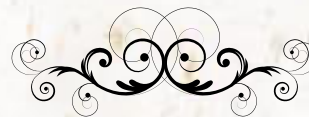
W 1925 r. mieszkańcy Inkowej-Nagórza podjęli starania o filię szkoły. Uzyskali zezwolenie i w budynku rolnika Szymona Bodka rozpoczęły naukę dzieci klasy I i II. Władze szkolne rozszerzyły zakres nauczania do klasy IV. Komitet Rodzicielski szkoły z pomocą Zarządu Gminnego zakupił działkę u Stanisława Bodka. W 1935 r. rozpoczęto budowę szkoły (...) jednak plany nie zostały zrealizowane z powodu wybuchu II wojny światowej. Nauka została przerwana do 1947 r.

Przedszkole w Inkowej, pierwsze w gminie, powstało 9 grudnia 1950 r.; jego kierownikiem została Elżbieta Orłowicz. Pierwszą siedzibę miało w budynku na plebanii parafii pw. Podwyższenia Krzyża Św.

Ks. Stanisław Tokarski, *Oświata i szkolnictwo na terenie Gminy Inkowa w latach 1513-2008.*

Konferencja nauczycielska rejonu czuchowskiego w szkole w Wojakowej – grono pedagogiczne przed starą szkołą. Na zdjęciu m.in.: kierownik szkoły w Wojakowej – Józef Para z żoną Heleną i córkami – Janiną i Marią, kierownik szkoły w Iwkowej – Franciszek Ojczyk z żoną Anną, Anna Kuszczyńska, Anna Władysław (z d. Mucha), Stanisława Michalska, Klemens Gebka, Stefania Gaweldzianka, Elżbieta Róbreuschefówna – 5 grudnia 1931 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Naska pani nauczycielka była bardzo fajna, bo nie odgrywała żadnego państwa, z każdym pogadala i tak się do naski wsi weszyczała, że nawet po wiosku godała (...). Pani uczyła chodoków, żeby na dziopy wołały przepisowo, tak jak ona w szkole. Trza mówić Pstrążanka, Pjerożanka, Dylażanka, a nie Pstragówna, Pierogówna, Dylağówna, bo to nieladnie. Ale chodoki nie słuchały pani i wołały nieladnie, bo im się to lepiej udało. To znowu dziopy skarżyły się do pani i chodoki dostawały lanie.

Ks. Jan Piechota, *Komedyje Iwkowskie*.

Uczniowie szkoły podstawowej w Dobrocieszu z nauczycielką Anielą Majchrzyk (z d. Hudyczanka) – roczniki 1922-23 – początek lat 30.; ze zbiorów H. Stanuch.

Uczniowie szkoły podstawowej w Dobrocieszu z nauczycielem Józefem Kusiosem – lata 1952-1954; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Letni „dzieciniec” – przed szkołą w Dobrocieszu. Na zdjęciu nauczycielki – Teresa Rozmus i Anna Groń oraz kucharka – Helena Pajor. Wśród dzieci, m.in.: Czestawa Bednarek, Małgorzata Łagosz, Stanisław Zapiór, Józef Pacut, Czestaw Figiel, Henryka i Alicja Jaśkiewiczówny, Elżbieta Karpieł, Tadeusz Bodek – ok. 1950 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Uczniowie szkoły podstawowej w Dobrocieszu z nauczycielami. Od lewej: Maria Stys (Wilczek), Cecylia Stachel (Ruszałaj), Joanna Augustyn i Jan Zabrzeński – kierownik szkoły – lata 1956-1958; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Uczniowie szkoły podstawowej w Dobrocieszu z nauczycielką Cecylią Stachel (Ruszej) – lata 1957-1958; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Uczniowie szkoły podstawowej w Dobrocieszu z nauczycielami – od lewej: Piotr Klimek, Zofia Michalek (Szewczyk), Barbara Kulak (Karpel), Jan Zabrzeński – kier. szkoły, Joanna Augustyn, u góry w środku – Władysław Stelmach – lata 1968-1971; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

*Uczniowie szkoły podstawowej w Dobrocieszu
z kierownikiem Janem Zabrzeńskim – ok. 1957 r.;
ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.*

*Uczniowie szkoły podstawowej w Dobrocieszu
z wychowawczynią Zofią Szeńczuk – 1988 r.;
ze zbiorów Z. Szeńczuk.*

Uczniowie szkoły podstawowej w Dobrocieszu z wychowawczynią Zofią Szeńczuk – 1992 r.; ze zbiorów Z. Szeńczuk.

Uczniowie szkoły podstawowej w Kątach z nauczycielem Zygmuntem Karnasiem – lata 1955-56.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Uczniowie szkoły podstawowej w Kątach z nauczycielem Stanisławem Gieźgą. Na zdjęciu m.in.: Jan Ptak, Marian Musiał, Zuzanna Macias, Władysława Marzęc, Zofia Skreżyna, Kazimierz Kulig, Piotr Czyżycki, Józef Litwiński – ok.1955 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Uczniowie szkoły podstawowej w Kątach z Aliją Kusior (Jawień), długoletnią nauczycielką i kierowniczką szkoły w latach 1955-1960 – ok. 1963 r.; ze zbiorów B. Stanuch.

Uczniowie klasy V szkoły podstawowej w Kątach z nauczycielką Aliją Kusior – ok. 1965 r.; ze zbiorów A. i J. Kusiorów.

Uczniowie szkoły podstawowej w Kątach z kierownikiem szkoły – Józefem Kusiosem, ok. 1967 r.; ze zbiorów A. i J. Kusiorów.

Dzieci przedszkolne z siostrą służebniczką przed ochronką w Kątach – 1967 r.; ze zbiorów E. Maciaś.

Grono pedagogiczne szkoły podstawowej w Kątach. Od lewej: Józef Kusior (długoletni dyrektor szkoły), Alicja Kusior, Marian Drobiszewski, Maria Janawa, Stanisława Radożycka, Janina Kulig, Emilia Gorycka i Józefa Marzec – 28 kwietnia 1978 r.; ze zbiorów A. i J. Kusiorów.

Uczniowie klasy I szkoły podstawowej w Kątach z wychowawczynią Alicją Kusior – ok. 1978 r.; ze zbiorów A. i J. Kusiorów.

Uczniowie klasy „0” szkoły podstawowej w Kątach z wychowawczynią Alicją Kusior – ok. 1979 r.; ze zbiorów A. i J. Kusiorów.

*Uczniowie klasy VI szkoły podstawowej
w Kątach z wychowawcą Józefem Kusiosem
– 1979 r.; ze zbiorów A. i J. Kusiorów.*

*Uczniowie klasy I szkoły podstawowej w Kątach
z nauczycielką Emilią Gorycką – 1979 r.;
ze zbiorów A. i J. Kusiorów.*

*Uczniowie klasy VII szkoły podstawowej
w Kątach z wychowawcą Józefem Kusiosem
– 1989 r.; ze zbiorów A. i J. Kusiorów.*

Józef Para (z lewej), kierownik szkoły powszechnej w Wojakowej w latach 1909-1933; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Ówczesny kierownik, Józef Para, zajmował się sprawami nie tylko szkolnymi, ale również gospodarczymi i społecznymi wsi. Prowadził kancelarię „Kasy Stefczyka” i przewodził orkiestrze ludowej.

Anna Władyka o swojej pracy w Wojakowej

[w:] ks. S. Tokarski, *Oświata i szkolnictwo na terenie gminy Inkwowa w latach 1513-2008.*

Uczniowie szkoły podstawowej w Wojakowej na wycieczce z dyrektorem szkoły Józefem Parą i nauczycielką Anną Władyką (z d. Mucha) – przed chatą garncarza w Krosnej – 1931 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Uczniowie szkoły podstawowej w Wojakowej z kierownikiem szkoły Józefem Parą i nauczycielką Anną Władydą. Na zdjęciu m. in.: Jan Goryl, Stanisław Błoniarczyk, Józef Tokarski, Józef Pajor, Małgorzata Koldras, Anna Błoniarczyk, Maria Tokarska, Ludwik Fitrzyk, Marian Fitrzyk, Genowefa Ślęzyk, Małgorzata Kanownik, Waleria Krzyżak, Maria Figiel, Eleonora Brzęk, Michalina Pajor, Helena Pajor, Rozalia Zapiór, Maria Plawecka, Helena Klimek, Maria Tucznio, Weronika Pajor, Rozalia Pajor – lata 1931-1933; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Uczniowie szkoły podstawowej w Wojakowej z nauczycielką Michaliną Topką – lata 1953-1955; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Lekcja geografii w szkole podstawowej w Wojakowej – nauczycielka Michalina Topka (po mężu Cięcina) z uczniami – lata 1953-1955; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

*Uczniowie szkoły podstawowej w Wojakowej przed starą szkołą
– lata 1954-1955; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.*

*No i tak pomalutku, pomalutku wdały się do tej
szkoły, bo jak jedne dzieci znaty się na czytaku
i umiały rachować, tak insze im zazdrościły
i też zaczęły do szkoły chodzić.*

Ks. Jan Piechota, Komedyje iwkonskie.

Uczniowie szkoły podstawowej w Wojakowej na binaku – czerwiec 1956 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Nauczyciele i młodzież bivuakują w Wojakowej – czerwiec 1956 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Spotkanie Związku Nauczycielskiego. Od lewej – Zofia Borowiec, Franciszka Chronowska, Maria Wilczek, Krystyna Jedrychowska, Maria Wolnik, Anna Władyka – Wojakowa – czerwiec 1956 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Uczniowie klasy I szkoły podstawowej w Wojakowej z nauczycielką Krystyną Jedrychowską – lata 1955-1956; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Uczniowie szkoły podstawowej w Wojakowej wraz z nauczycielami. Od lewej: Franciszka Bukowiec, Zofia Borowiec, Anna Władyka, Maria Wolnik, Krystyna Jedrychowska – lata 1955-1956; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Nauczycielki w szkole podstawowej w Wojakowej. Od prawej: Anna Wtudyka, Zofia Borowiec, Franciszka Chronowska, Krystyna Jedrychowska, Maria Wolnik – kierownik szkoły – lata 1955-56; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Michalina Wolnik – kierowniczka szkoły w Wojakowej w latach 1952-1957 z uczniami – rok 1956; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Uczniowie przed starą szkołą w Wojakowej z nauczycielką Anną Władyką – ok. 1960 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Uczniowie szkoły podstawowej w Wojakowej z nauczycielką Stanisławą Kowalzyk – ok. 1962 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Uczniowie szkoły podstawowej w Wojakowej z nauczycielką Franciszką Chronowską – lata 1955-1956; ze zbiorów E. i L. Jajeśniców.

Uczniowie szkoły podstawowej w Wojakowej z nauczycielką Franciszką Chronowską – 1962 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego

Uczniowie i nauczyciele przed nową szkołą w Wojakowej. U góry, od lewej Henryk Kowalczyk – kierownik szkoły i Stanisław Linca, poniżej od lewej: Maria Pławecka, Stanisława Kowalczyk, Maria Miś, Janina Koral i Helena Sumara – 1965 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Uczniowie szkoły podstawowej w Iwkowej z nauczycielami. Od lewej: Stanisława Michalska (Gębka), Bronisława Turkowska, Franciszek Ojczyk – kierownik szkoły w latach 1929 -1951, Anna Ojczyk i Anna Kuszczyńska. Wśród uczniów m.in.: Zofia Kuklewicz (Świder), Wanda Nakielna, Zofia Szczepańska (Gutoniewicz), Aniela Miś (Szot). Małe siedzące dziewczynki – to Danusia (ur. 1930) i Kryisia (ur. 1928) Ojczykówny – ok. 1932 r.; ze zbiorów A. Szot.

Uczniowie szkoły podstawowej w Iwkowej z ks. Karolem J. Szczerbińskim i nauczycielami – Stanisławą Michalską (ślub w 1933 r. z nauczycielem Klemensem Gębka) i Franciszkiem Ojczykiem – kierownikiem szkoły. Na zdjęciu m.in.: Helena Kapica (Gawelda), Irena Szczepańska (Repetowska), Genowefa Putko, Bogumił Zubel – ok. 1932 r.; ze zbiorów H. Gawelty.

Uczniowie szkoły podstawowej w Inkwowej z ks. Karolem J. Szczerbińskim i nauczycielką Elżbietą Róbreuschefówną. Na zdjęciu m.in.: Czestawa Nakielna (Kolodziej, ur. 1925 r.), Wanda Szot (Kurzydło), Genowefa Szot (Duda) – ok. 1932 r.; ze zbiorów H. Dzięciel.

Uczniowie z parafii Inkwowa i Wojakowa podczas wspólnego dokształcania w szkole podstawowej w Inkwowej z ks. Janem K. Chmielem i nauczycielami. Od lewej: Franciszek Duda, Zofia Kalisz, Bronisława Turkowska, Franciszek Ojczyk, Kazimiera Żak. Na zdj., m.in.: Kazimierz Kita, Anna Kolodziej, Halina Motak, Franciszka Oleksy, Kazimiera Motak, Róża Piechowicz, Maria Repetowska, Teresa Turek, Czestawa Oleksy, Waleria Pajor, Helena Czyżycka, Pelagia Piechowicz, Filomena Zapiór, Piotr Krzyżak, Czestaw Litwiński, Jan Radzięta, Marian Janicki, Aleksander Fitrzyk, Ludwik Barczyk – ok. 1944 r.; ze zbiorów P. Figiel.

Uczniowie klasy VII kończą
szkołę podstawową w Inkwowej
(roczniki ok. 1937). Nauczyciele
od lewej: Stefania Gaweldzianka,
Anna Ojczyk, ks. Jan Piechota,
Bronisława Turkowska, Zofia
Kalisz, Franciszek Duda, Józefa
Cieślakowa. Na zdjęciu, m.in.:
Wincenty Putko (późniejszy
ksiądz), Irena Serafin, Władysław
Serafin, Franciszek Strzelec, Emil
Nowak, Helena Kita, Jadwiga
Zięć, Helena Skrzyżyna, Michalina
Zapiór, Roman Ojczyk, Emilia
Stachoń, Bolesław Repetowski,
Tadeusz Serafin, Antoni Miś
– ok. 1951 r.;
ze zbiorów St. Szota.

W roku 1940 połowa dzieci szkolnych chodziła w zimie w drewniakach,
latem zaś dzieci i starsi chodzili boso, obecnie wszyscy posiadają skórzane obuwie,
a zwyczaj chodzenia boso zaniknął.

ks. Jan Piechota, *Dzieje Inkwowej 1325-1960.*

Czas II wojny światowej – dzieci na dożywianiu przed plebanią w Inkwowej z opiekunkami – Ireną Kowalik i Janiną Motak. W grudniu 1950 r. otwarto w pomieszczeniach plebanii przedszkole, które subwencjonowała Rada Zakładowa PPRK w Warszawie – pierwsza połowa lat 40; ze zbiorów Z. Serafin.

Zakończenie kursu dokształcającego VII klasy dla młodzieży z parafii Iwkowa i Wojakowa. Od lewej: Franciszek Duda, Zofia Kalisz, Franciszek Ojczyk, ks. Jan Piechota i Józefa Lichoń, w dolnym rzędzie druga od prawej – Weronika Pajor z Wojakowej (siostra Wincenta) – Iwkowa 31 maja 1948 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Uczniowie szkoły podstawowej w Iwkowej z nauczycielami. Od lewej: Maria Kaim, Teresa Francuz, Maria Kaluża – ok. 1954 r.; ze zbiorów B. Perc.

Uczniowie szkoły podstawowej w Iwkowej z ks. Janem Piechotą i nauczycielami – od lewej: Stanisław Giemza, Maria Kaim, Franciszek Duda, Stefania Gaweldzińska, Zofia Kalisz, Maria Kaluża (Kolodziej), Marian Tokarczyk, Teresa Francuz – ok. 1954 r.; ze zbiorów B. Per.

Uczniowie szkoły podstawowej w Iwkowej w 1963 r. – w tle widok Nagórza; ze zbiorów T. Motak.

*Młodzież przy szkole podstawowej w Inkwowej podczas przerwy międzylekcyjnej
Na zdjęciu: Helena Szot, Danuta Tucznio, Irena Szot, Halina Szot,
Stanisława Zapiór, Irena Szczepańska, Elżbieta Gutowicz,
1961 r., fot. L. Szot; ze zbiorów H. Tucznio.*

*Lekcja religii z ks. Janem Piechotą na sali katechetycznej w Inkwowej
– ok. 1958 r.; ze zbiorów J. i J. Szotów.*

*Uczniowie szkoły podstawowej w Inkwowej przed wejściem do szkoły
– ok. 1956 r.; ze zbiorów A. Mikołajczyk.*

*Uczniowie szkoły podstawowej w Inkwowej z wychowawczynią Cecylią Ruszaj i Franciszkiem Dudą – długoletnim nauczycielem i kierownikiem szkoły
– ok. 1963 r.; ze zbiorów T. Motak.*

Uczniowie szkoły podstawowej w Iwkowej z nauczycielką Zofią Kalisz – 17 maja 1962 r.; ze zbiorów A. Mikołajczyk.

Uczniowie szkoły podstawowej w Iwkowej z ks. Janem Piechotą i nauczycielami – od lewej: Maria Kołodziej (Kaluzja), Franciszek Duda, Zofia Kalisz, Zofia Pamula (Strzelec), Teresa Francuz, Józefa Góra (Turek), Cecylia Stachel (Ruszej) – ok. 1964 r.; ze zbiorów J. i J. Sztót.

Uczniowie klasy VII kończą szkołę podstawową w Inkwowej (rocznik 1951 rocznik, ostatni, który kończył szkołę po VII klasie). Pamiątkowe zdjęcie przed kościołem parafialnym z ks. Janem Piechotą oraz nauczycielkami Cecylią Ruszaj i Marią Kołodziej – 1964 r.; ze zbiorów J. i J. Szotów.

Dzieci przy choince w przedszkolu w Inkwowej – druga połowa lat 60.; ze zbiorów B. i J. Serafinów.

Przedszkolaki z Inkowej na spacerze z przedszkolanką Mieczysławą Bodek – pierwsza połowa lat 70.; ze zbiorów I. Kręgołek.

Uczniowie szkoły podstawowej w Inkowej z wychowawcą Stanisławem Figleń – ok. 1975 r.; ze zbiorów B. Serafin.

Uczniowie szkoły podstawowej w Iwkowej z nauczycielem Janem Motakiem – ok. 1975 r.; ze zbiorów B. Klimek.

Uczniowie szkoły podstawowej w Iwkowej z nauczycielem Stanisławą Figiel – ok. 1977 r.; ze zbiorów Z. Strzelec.

*Uczniowie szkoły podstawowej w Iwkowej
z nauczycielką Anną Szot – ok. 1978 r.;
ze zbiorów Z. Strzelec.*

*Uczniowie szkoły podstawowej w Iwkowej
z nauczycielką Zofią Strzelec – ok. 1979 r.;
ze zbiorów Z. Strzelec.*

*Uczniowie szkoły podstawowej w Iwkowej
z nauczycielką Zofią Strzelec – ok. 1980 r.;
ze zbiorów Z. Strzelec.*

*Nauczycielki – Jadwiga Duda i Zofia Serwin
przed szkołą mieszczącą się w domu
Marii i Juliana Hacısiów w Iwkowej – Nagórzcu
– lata 60., fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota.*

*Uczniowie szkoły podstawowej w Iwkowej-Nagórzcu
z nauczycielkami Jadwigą Dudą i Zofią Serwin
– przed szkołą w domu u Hacısiów – lata 60.,
fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota.*

*Uczniowie szkoły podstawowej w Iwkowej
– Nagórzcu z dyrektorem szkoły Krzysztofą Zięc
i nauczycielką Bernadettą Cbelmecką-Zapiór
– ok. 1979 r.; ze zbiorów H. i S. Stachoniów.*

Życie społeczne, kulturalne i towarzyskie

„Akademik” Grzymek w czasie wakacji szkolnych pracował wspólnie z kierownikiem szkoły Salaburą Aleksandrem nad szerzeniem oświaty wśród ludności wiejskiej. Około 1907 r. Grzymek Stanisław zakłada Koło Ludowe, które pracowało aktywnie licząc w późniejszych latach 300 członków (...). Za czasów kierownictwa szkoły – Salabury Aleksandra – przybywa do Iwkowej młody nauczyciel Sokołowski Stanisław, wielki patriota, pierwszy założyciel Koła Młodzieży Wiejskiej – współpracownik, a następnie kierownik Czytelni (...). Nauczyciel Sokołowski prowadzi zespół teatralny, chóralny, urządza odczyty i organizuje pierwszą wycieczkę członków Koła do Krakowa. Nie pozostaje jednak długo w Iwkowej, zostaje służbowo przeniesiony na tereny wschodnie.

Kronika gromady Iwkowa; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Mówiąc o przemianach społeczno-kulturalnych wsi na pierwszym miejscu postawić należy w ubiegłym ćwierćwieczu podniesienie oświaty i czytelnictwa, przede wszystkim niemal całkowite zlikwidowanie analfabetyzmu poprzez urządzenie specjalnych kursów, z których za wyjątkiem kilku osób podeszłego wieku skorzystali wszyscy młodszy obywatele.

Działy również we wsi zespoły amatorskie. Założona tu przez ks. Wojciecha Woźniczkę 30-osobowa orkiestra dęta zaopatrzona w odpowiednie instrumenty zdobyte zarówno z ofiarności miejscowej ludności, jak też dzięki występom zarówno w Iwkowej oraz w sąsiednich miejscowościach, podnosiła nieustannie swe kwalifikacje stając się znana w całej okolicy.

Do podniesienia kultury muzycznej wśród mieszkańców wsi przyczynia się w dużym stopniu 4-głosowy chór mieszany, istniejący przy kościele parafialnym już ponad 40 lat i kierowany przez rodaka, długoletniego organistę Franciszka Turka.

Kobiety i dziewczęta nosiły gorsety wyszywane kwiatami, nakładane na ozdoby, lniane koszule i kolorowe, faldziste spódnice w kwiaty. Specjalną sztuką wiązany czepiec i duża chustka z frezylami składana na krzyż uzupełniały strój. Był to zasadniczy strój krakowski z drobnymi szczegółami miejscowego pochodzenia (magierki zamiast rogatywek itp.). Malowniczość tego stroju zaznaczała się szczególnie podczas większego zgromadzenia ludności z okazji uroczystości kościelnych, państwowych czy rodzinnych, jak wesela, chrzciny itp.

Ks. Jan Piechota, Dzieje Iwkowej 1325-1960.

Młodzi Inkwowianie z Aleksandrem Salaburą i Stanisławem Sokolowskim. A. Salabura (1869-1928) – po ojcu Wojciechu kierownik szkoły w Inkwowej, zaangażowany społecznik. Razem z S. Sokolowskim, ks. K. Szczerbińskim i in. zakładali Straż Pożarną w Inkwowej. Stanisław Sokolowski – nauczyciel w Inkwowej w latach 1922-1925; założył m. in. Koło Młodzieży Wiejskiej, kierował Czytelnią, prowadził zespół teatralny i chóralny. Na zdję. m. in.: Aniela Dziedzic (Serafin) z Witoskiego i jej brat Kamil, Stefania Nakielna, Katarzyna Stachoń (Stadub), Franciszek Turek (organista). Inkwowa – I połowa lat 20.; ze zbiorów I. i W. Serafinów.

W oczekiwaniu na przyjazd biskupa – inkwowianie na koniach przed budynkiem Kółka Rolniczego w Inkwowej, które oprócz prowadzonej działalności na rzecz rolników pełniło także rolę świetlicy wiejskiej. Na zdjęciu m.in. Stanisław Turkowski (trzeci z lewej), obok Bolesław Stokłosa (ur. 1915) za nim Wojciech Osuch – 10 maja 1930 r.; ze zbiorów Z. Stokłosa.

Jubileusz 25-lecia założenia Kasy Stefczyka w Inkwowej. Na zdjęciu: założyciele i członkowie Kasy, m.in. ks. Jan K. Szczęrbiniński – proboszcz parafii w Inkwowej, przew. Zarządu, Józef Para – kierownik szkoły w Wojakowej oraz Andrzej Kuklewicz, Jan Nakielny, Franciszek Kolodziej, Piotr Kociotek, Jan Nestorowski, Władysław Gawelda – 1932 r.; ze zbiorów R. Kolodzieja.

Polowanie na zające – wśród myśliwych m. in. Wojciech Szczepański (ok. 1877-1924) z Inkwowej – pisarz gminny, uczestnik I wojny światowej – Inkwowa – 6 listopada 1914 r.; ze zbiorów I. Repetowskiej.

Ks. Wojciech Woźniczka (1872-1920) – proboszcz parafii Inkwowa w latach 1910-1920, założyciel Inkwowskiej Orkiestry Detej w 1911 r.; ze zbiorów GBP w Inkwowej.

No i naskie chodoki zaczęły uczyć się grać na tych instrumentach. Ksiądz wieczorami ciągiem ich uczył, nauczyciel Czernek pisał im nuty i tak ich ćwicowały, jak potrzeza.

ks. Jan Piechota, *Komedyje inkwowskie.*

Inkwowska Orkiestra Detej – jedni z jej pierwszych członków i założycieli. 1 rząd od góry z lewej: Ludwik Gutowicz, Józef Gutowicz, Jakub Szot, Jan Kapica, Stanisław Dziedzic, Michał Serafin, Wojciech Turek, Józef Gawelda; 2 rząd: Wojciech Putko, nn, Stanisław Serafin, Tomasz Serafin (ur. 1898, prowadził orkiestrę w latach 1922-1982), Jan Mida (ur. 1891, przez parę miesięcy po śmierci ks. Woźniczki prowadził orkiestrę, w sierpniu 1922 r. wyjechał do Francji), Jan Zięć, Szymon Mida, Wojciech Hacis (ur. 1882), Jan Dziedzic; 3 rząd: Julian Serafin, Stanisław Szot, Stanisław Mida, Wincenty Piechowicz, Julian Miś, Franciszek Szot (ur. 1909) – Inkwowa – 1922 r.; ze zbiorów GBP w Inkwowej.

In'kowska Orkiestra Dęta. Na zdjęciu m. in.: Michał Serafin, Stanisław Dziejdzic, Józef Gawelda, Ludwik Gutowicz, Władysław Gawelda – ok. 1925 r.; ze zbiorów S. i S. Serafinów

In'kowska Orkiestra Dęta z kapelmistrzem Tomaszem Serafinem. Z lewej od góry 1 rząd: Ludwik Gutowicz, Władysław Szot, Czesław Zięć, Józef Gutowicz, Stefan Serafin (s. Tomasz), Józef Gawelda, Józef Pytel, Stanisław Dziejdzic, Franciszek Zięba, Jan Kapica, Wiktor Serafin, Jakub Szot; 2 rząd: Józef Szot, Franciszek Szot, Jan Pysno, Bronisław Turek, Adam Stachoń, Józef Szot, Jan Zięć; 3 rząd: Aleksander Zięć (ur. 1933, kapelmistrz w latach 1983-2005), Edward Serafin (ur. 1930, s. Tomasz), Stanisław Serafin, Tomasz Serafin, Julian Miś, Wincenty Piechowicz, Marian Szot, Władysław Serafin (s. Tomasz) – II połowa lat 40.; ze zbiorów H. Dziejdzic

Osobę, która grała na pierwszych skrzypcach, nazywano prymistą, natomiast drugą osobę grającą również na tym instrumencie – sekundzistą. Prymistą w naszej orkiestrze był oczywiście Władysław Karpieł główny organizator i prowadzący (...). Zespołów było bardzo dużo, jednak nie działały one na dużą skalę. I tak istniały zespoły: Serafinów, Szevczyków, Hacusiów, Stachów, Szotów, Salamonów, Mendrasów, Czyżyckich, Ornanów i wiele innych.

Julian Karpieł, *Historia powstania zespołu muzycznego „Karpiele”*
[w:] ks. S. Tokarski, *Oświata i szkolnictwo na terenie Gminy Iwkowa w latach 1513-2008.*

Chór kościelny w Wojakowej i zespół muzyczny „Karpiele”. Muzycanci, od prawej: Stanisław Karpieł – basy, Stefan Karpieł – skrzypce, Stanisław Czyżycki – 2 skrzypce, Stanisław Łupa – klarnet, Ludwik Karpieł – trąbka, Eugeniusz Stachów – 2 trąbka, Jan Karpieł – pużon – Wojakowa – lata 50.; ze zbiorów E. i J. Kosakowskich.

*Zespół Serafinów z Inkowej: Emil, Marian, Tomasz – lata 70.,
ze zbiórow GBP w Inkowej.*

*W rodzinie Tabaszewskich w Kącinach grają ojciec Stanisław i syn Mieczysław
– członkowie kapeli „Inkowanie”. Na zdjęciu Władysław (ur. 1911),
Michalina, żona Stanisława, Antoni i Krystyna Tabaszewscy oraz Maria Kita
– początek lat 80.; ze zbiórow M. i S. Tabaszewskich.*

*Zespół muzyczny z Inkowej w składzie: Władysław Gryż, Stanisław Hacus,
Józef Bodek, Aleksander Kociolek, Józef Karnala, Władysław Hacus, Józef
Zięba, Władysław Bodek, Franciszek Putko, Franciszek Gawelda – lata 40.;
ze zbiórow GBP w Inkowej.*

*Kapela z Wojakowej na weselu u Władysławy i Romana Zapiórów. Od lewej: Stanisław Lupa, Ludwik Karpień, Józef Zapiór, Jan Kulig, Stanisław Karpień,
Piotr Dziedzic oraz 1-szy drużba wesela – Wojakowa – 1963 r.; ze zbiórow S. Zapióra.*

Młodzi muzycanci w Dobrocieszu – lata 70.; ze zbiorów Z. i J. Szewczyków.

Młodzież w Potomiu Małym spędza wolny czas przy muzyce – Józef Macias, Jerzy Zapiór i Zygmunt Macias – lata 70.; ze zbiorów B. i J. Maciasów.

Wędrowny grajek „Borgijos” przygrywa podczas wiejskich obrzędów – lata 60.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Julian Miś gra na bębnie w inkomskiej orkiestrze i na weselach – lata 60.; ze zbiorów H. Dziągiew.

Straż Pożarna w Iwkowej – swą historią sięga lat 20. Założycielami tej społecznej organizacji byli m.in.: ks. Karol J. Szczerbiński, Aleksander Salabura, Stanisław Sokolowski, Władysław Orłowicz, Michał Serafin, Tomasz Serafin, Józef Gawelda – koniec lat 50.; ze zbiorów T. Motak.

Ochotnicza Straż Pożarna w Iwkowej – lata 70.; ze zbiorów T. Motak.

Kurs krawiecki w Wojakowej. W środku Bolesław Uryga, prezes GRN w Porąbce Ink. z kierowniczką kursu. Wśród uczestniczek, m.in.: Aniela Ciecina, Irena Pacut, Lidia Szot, Teresa Uryga, Anna Fitzczyk, Elżbieta Zapiór, Rozalia Tucznio, Halina Dziggiel, Halina Kijak, Zofia Kurzydło, Lucyna Filipek, Anna Bodek – początek lat 50, fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota.

Kurs szycia zorganizowany dla kobiet w szkole w Wojakowej – lata 60.; ze zbiorów H. Stanuch.

Pamiętkowe zdjęcie z kursu szyćcia. Na zdjęciu m.in.: Stanisława Klimek, Kazimiera Czyżycka, Elżbieta Kukła, Helena Bodek, Eugenia Jajęśnica, Franciszka Szot, Maria Łagosz, Rozalia Krzyżak, Irena Rośkowiec, Maria Serafin – Wojakowa – lata 60.; ze zbiorów H. Stanuch.

Przed starą świetlicą wiejską w Iwkowej. Ryszard – stały bywalec świetlicy – syn Władysławy Kociolek, która prowadziła wówczas kiosk z prasą – koniec lat 60.; ze zbiorów A. Mikołajczyk.

Młodzież przed starą świetlicą w Iwkowej (obok świetlicy – masarnia) – koniec lat 60.; ze zbiorów T. Motak.

Pierwsze czytelniczki Punktu Bibliotecznego w Wojakowej z nauczycielkami: w białej sukience – Maria Wolnik – kierownik punktu, po lewej Janina Ćwik, poniżej Franciszka Chronowska (Bukowiec) i Krystyna Jedrychowska. Na zdjęciu m.in.: Stefania Jarzynek (ur. ok. 1905), Franciszka Mleczko, Janina Filipek, Janina Wujkowska, Maria Pajor, Rozalia Hołyst, Katarzyna Klimek, Michalina Szot, Zofia Błoniarczyk, Emilia Świątkowska, Maria Czyżycka – 1957 r., fot. S. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Wspólne chwile przy książce – Aniela Szot z córką Jadwigą i sąsiadką Emilią Dziedzic – koniec lat 50.; ze zbiorów A. Szot.

*Inscenizacja z książką w roli głównej.
Na zdjęciu m.in.: Maria Motak, Józefa Gnyla,
Elżbieta Jasnos, Czesława Nakielna, Janina Pstrąg
– koniec lat 30.; ze zbiorów T. Motak.*

Spotkanie czytelnicze z pisarzem Julianem Kawalcem w Wojakowej (pierwszy z prawej). Obok stoją: kierowniczką biblioteki w Wojakowej Anna Wtudyka, sędzina p. Szczepanik, kierownik biblioteki powiatowej Maria Pawlikowa, kierownik szkoły Henryk Kowalczyk – 9 czerwca 1968 r., fot. S. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Uroczystości szkolne z okazji włączenia pierwszej żarówki elektrycznej w Wojakowej – występ dzieci na schodach przed starą szkołą w 1958 r., fot. S. Klimek; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Po rocznej edukacji i biegach przelajowych postanowiłem z tym skończyć i zawód „darmozjada” pełnić przy mamie w najmilszym z miejsc na świecie – Wojakowej. Tu przecież znałem każdy zakątek, ścieżynę, kamień i drzewo; tu urządzano najpiękniejsze weseliska, chrzciny, odpusty, festyny, nawet przedstawienia. Popisywały się chóry i chłopskie orkiestry, które prowadził mój tato.

Józef Para, Salony i kulisy.

Uczniowie szkolnego zespołu baletowego w Wojakowej – inscenizacja przedstawienia „Gaik-Maik” – dziewczynki – 1956 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Uczniowie szkolnego zespołu baletowego w Wojakowej – inscenizacja przedstawienia „Gaik-Maik” – cała grupa na scenie – 1956 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Uczniowie szkolnego zespołu baletowego w Wojakowej – inscenizacja przedstawienia „Gaik-Maik” – chłopcy – 1956 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Amatorski Zespół Teatralny przy szkole podstawowej w Kątach prowadzony przez długoletniego kierownika szkoły – Józefa Kusiora. Na zdjęciu aktorzy: Jolanta Marzec, Józef Chochliński, Anna Motak (Wiercioch), Czesław Serafin, Piotr Jaskiewicz, Stanisław Goryl, Janina Pajor, Maria Stachoń (Kulig), Franciszek Zapiór, Stanisława i Kazimierz Motakowie – lata 1970-1974; ze zbiorów A. i J. Kusiorów.

Przedstawienie teatralne w Iwkuje, na zdjęciu m.in.: Aleksander Kolodziej (ur. 1924), Michał Szot, Kazimierz Kolodziej, Czesław Szot – druga połowa lat 40.; ze zbiorów R. Kolodzieja.

„Balladyna” Słowackiego w wykonaniu amatorskiego zespołu z Iwkuje. Od lewej siedzą: Alojzy Gutonicz, Jan Dzięgiel, Michał Trojanowski, Marian Szot, Irena Serafin, Franciszek Stachoń, stoją: Franciszek Szot, Franciszek Gawelda, Józef Serafin, Helena Knurowska, Halina Turek, Krystyna Ruszaj, Józef Szot, Zofia Serafin, Jan Serafin – koniec lat 50.; ze zbiorów Z. Serafin.

Bal karnawałowy – przed starą świetlicą. W środku reżyser i kierownik zespołu – Zofia Serafin – z aktorkami. Od lewej: Irena Motak, Halina Dzięgiel, Irena Serafin, Zofia Kukula, Helena Strzelec, Janina Zapiór – Iwkowa – 1959 r., fot. L. Szot; ze zbiorów Z. Serafin.

1 maja w Iwkowej – Święto ludzi pracy – na placu G.S-u. Na scenie, m.in.: Zofia Serafin, Irena Repetowska, Jan Dzięgiel, Kazimiera Kusik (z d. Gawelda), Halina Klimek (z d. Pytel), Roman Piechowicz, Stefan Bodek, Helena Szcwarczyk (z d. Kozdrój), Teresa Motak (z d. Kotodziej) oraz najmłodszy wśród aktorów – 4-letni Bolek Dzięgiel – połowa lat 60., fot. L. Szot; ze zbiorów Z. Serafin.

*Zespół amatorski ze sztuka „Dziadek w nie swoim ubraniu”.
Od lewej: Stanisław Biernat, Teresa Gręzicka,
Maria Kita, Antoni Tabaszewski
i Krystyna Tabaszewska – 1979 r.;
ze zbiorów K. i A. Tabaszewskich.*

*„Balladyna” Słowackiego wystawiona w latach
80. przez kolejne pokolenie inkwizian. Na scenie:
Bernadeta Klimek, Bogumiła Serafin, Dorota Zak
i Kazimierz Dudzik; ze zbiorów B. i J. Serafinów.*

*Józef Kijak (ur. 1932) i dzieci słuchające
bajania – Daniela Motak, Dorota Serafin,
Leszek Krężolek i Andrzej Kociołek
– koniec lat 70.; ze zbiorów T. Motak.*

Dożynkowy korowód w Iwkowej – lata 80.; ze zbiorów T. Motak.

*Pięknym zwyczajem Iwkowa żyła,
że kiedy żniwa były skończone,
w darze wdzięczności przygotowano
dożynki śpiewne i roztańczone.*

*Na tych dożynkach było radośnie,
wzruszenia także nie brakowało,
gdy tradycyjnym bochenkiem chleba
zacznych się gości poczęstowało.*

Irena Madej, Wspomnienia.

Dożynkowy korowód – gospodyni dożynek, przewodnicząca KGW – Irena Repetowska – Iwkowa – koniec lat 70.; ze zbiorów I. Repetowskiej.

Pracownicy GS-u z wieńcem dożynkowym przed starym budynkiem spółdzielni (rozebrany w latach 90.). Na zdjęciu: Franciszek Łach, Kazimierz Gawelda, Jan Szot, Janina Motak, Irena Repetowska, Helena Dzięgiel – Iwkowa – lata 60., fot. L. Szot; ze zbiorów St. Szota.

Obchody święta plonów – dożynki gromadzkie w Iwkowej w sierpniu 1967 r. – Władysław Kulig z Kątów i Piotr Serafin z Porąbki Iwkowskiej zostali wyróżnieni jako wzorowi hodowcy, fot. S. Klimek; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Amatorski zespół teatralny z Iwkowej podczas dożynek gminnych w 1961 r., fot. L. Szot; ze zbiorów I. Krężolek.

Święto plonów w centrum Iwkowej przed domem Nakielnych – 1961 r.; ze zbiorów Z. Serafin.

*Krakowianki – Irena Krężolek z d. Zapiór (z lewej)
i Maria Platacz z d. Gutowicz – Iwkowa – lata 60.;
ze zbiorów I. Krężolek.*

*Bo mamcie nasze tak się stroiły
I ja też kocham te stroje.
Wiejskie, proste i krasne jak serce moje.*

*Władysława Dziedzic, mps.,
ze zbiorów GBP w Iwkowej.*

*Iwkowianki w krakowskim stroju regionalnym
– lata 40.; ze zbiorów A. Mikołajczyk.*

*Młodzi iwkwianie z lat 50.
Na zdjęciu: Stanisława Bodek, Kazimierz Pytel,
Helena Bodek, Jan Repetowski, Elżbieta Bocheńska,
Władysław Hamiolo, Maria Kapica, Julian Kozdrój,
Maria Pajor; ze zbiorów A. Mikołajczyk.*

Kulig w kilka zaprzęgów – przez Połom, Kały, Porąbkę – widok z okolicy przy „Burdaku” – lata 70.; ze zbiorów A. Maciaś.

Kulig – przez Inkową – Nagórze – 1980 r.; ze zbiorów K. i A. Tabaszewskich.

Wycieczka do Wieliczki w 1958 r. – pracownicy GRN i GS-u wraz z mieszkańcami gromady Porąbka Iwkońska i Iwkowa. Na zdjęciu m.in.: prezes GS-u Jan Szot, przewodniczący GRN w Porąbce – Bolesław Uryga, Stanisław Serufin – księgowy GS; ze zbiorów E. Macias.

Wycieczka do Wieliczki pracowników GS-u wraz z rodzinami w 1965 r.; ze zbiorów J. i J. Szotów.

Mieszkańcy gminy Iwkowa na zorganizowanej przez GS wycieczce do Krakowa – lata 60.; ze zbiorów A. Mikołajczyk.

Uczniowie szkoły w Dobrocieszu na wycieczce w Krakowie z kierownikiem szkoły Janem Zabrzeńskim i nauczycielem Józefem Kusiorem – koniec lat 60.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Wycieczka do Warszawy zorganizowana przez GS dla pracowników i mieszkańców gminy – 1974 rok; ze zbiorów T. Motak.

Uczniowie szkoły w Kątach na wycieczce w Wieliczce w 1976 r. wraz z nauczycielami, m. in: Józefem Kusiorem, Stanisławą Radożycką, Janiną Kulig, Emilią Gorycką; ze zbiorów A. i S. Hołystów.

Uczniowie szkoły w Inkwowej na wycieczce z nauczycielami. Od prawej: Józef Kijak, Irena Musiał, Zofia Strzelec oraz Lena Dzięgiel – Wieliczka – 1976 r.; ze zbiorów Z. Strzelec.

Inkwowanie w Krakowie z ks. Adamem Stalmachem – lata 70.; ze zbiorów B. i J. Serafinów.

Rodzina, sąsiedzi i znajomi – portrety mieszkańców

Pod Czchowem, w szczególności w Wojakowej, Drużkowie, Potomie, Dobrocieszu, Łękach, Kątach i Parąbce z Brzozówką rozmieszczony był ród śląski Czarnych Jeleni zawołania Opole, Lubowlitów i Turzynitów. Najuboższą grupę szlachecką stanowiła szlachta zagrodowa. Nie posiadata ona z reguły kmieci jako ludności poddańczo-pańszczyźnianej, rzadko tylko miała zagrodników i komorników (najwyżej po dwóch). W parafii Wojakowa ludność wiejska była ekonomicznie bardzo zróżnicowana. Dzielita się na kmieci, czyli najbogatszą ludność, zagrodników z rolą i zagrodników bezrolnych, tj. ludność uboższą, komorników z bydłem i komorników bez bydła, czyli najbiedniejszą ludność.

W 1581 r. w parafii Wojakowa było 27 zagrodników z rolą, bez roli 5, komorników z bydłem 3, bez bydła również 3 oraz 2 rzemieślników. Do różnic pomiędzy posiadaczami działek drobnej szlachty należała ilość działek (...). Słuchali tych samych kazania, posyłali synów do wspólnej parafialnej szkoły. Ci, jeżeli pozostawali na wsi, by prowadzić nadal rodzinne gospodarstwo, żyli w tych samych co chłopci warunkach cywilizacyjnych, żądowali się przedmiotami o takiej samej wartości użytkowej i estetycznej, mieszkając w podobnych chatach drewnianych.

ks. Stanisław Tokarski, *Dzieje parafii Wojakowa 1335-1772.*

Imiona zasadźców nie pozwalają na pewne stwierdzenie, czy chodzi tu o rdzennych Polaków czy też cudzoziemców, jak to bywało z zasadźcami XIII i XIV wieku. Iwo, od którego pochodzi nazwa starszej osady, jest imieniem całego kościoła powszechnego i mógł je nosić zarówno Polak jak i cudzoziemiec, zwłaszcza Walończyk. To samo odnosi się do imienia zasadźcy młodszej osady, Brykajusza. Synowie Brykajusza noszą imiona Piotr i Jakub. Znane nam imiona najstarszych, prócz zasadźców, sołtysów iwkówskich wskazują jednak na to, że byli oni Polakami. Pod koniec XIV w. sołtysiem jest Szczepan, w roku 1404 jest nim Janek, występujący w aktach ziemskich czchowskich, matka Janka nosi imię Stachna, brat zaś Jego Franczko ma żonę imieniem Wichna. Wiadomo, że imiona Stachna i Wichna są imionami czysto słowiańskimi, wymowa zaś innych, jak Janek, Szczepan czy Franczko wskazuje, że posługiwali się nimi Polacy, nadając im brzmienie polskie. Podobnie imiona najstarszych znanych nam mieszkańców wsi mają charakter polski (...). Dokładniejsze dane dotyczące imion i nazwisk mieszkańców wsi spotykamy dopiero od pierwszej połowy XVI w. W aktach grodzkich sądeckich występują więc: Błażej Domasowicz, Stanisław Sitko, Stanisław i Feliks Iwkowscy, sołtysi, Grzegorz Głęb, Stanisław Osmarczek, Jan Pękala, Grzegorz Nowak i in. Zachowane nie tylko w „Księdze Sądownej wsi Iwkowa”, lecz również w innych dokumentach (teki Schneidra, księgi hipoteczne w Brzesku) i w codziennym użyciu nazwy dawnych łanów kmiecych, wywodzące się od ich pierwszych właścicieli, świadczą o polskim pochodzeniu tutejszej ludności.

ks. Jan Piechota, *Dzieje Iwkowej 1325-1960.*

Antonina i Jan Nestorowscy. Jan był przedwojennym komendantem policji w Iwkowej, Antonina prowadziła dom otwarty, opiekowała się sierotami, m. in. Heleną Olchawa, Ireną Szczepańską i jej siostrą Zofią, opiekowała się również ludźmi chorymi. Uchodziła za bardzo dobrą kucharkę – początek XX w.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Wojciech Salabura (zm. ok. 1920 r.) – nauczyciel i organista w jednej osobie, w latach 1866-1897 kierownik szkoły w Iwkowej, od 1907 r. przewodniczący Zarządu Kasy Stefczyka, fot. z początku XX wieku; ze zbiorów S. i S. Serafinów.

Józef Para (1876-1966) – kierownik szkoły w Wojakowej z żoną Heleną z d. Kita i z dziećmi, z prawej Jan Plawecki (1869-1944) syn Józefa i Marianny Klimek, wójt Wojakowej – początek lat 20.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Rodzina Józefy z d. Serafin i Władysława Gaweldów z córką Stefanią, nauczycielką – Iwkowa – Jagustynowo – lata 20.; ze zbiorów S. i S. Serafinów.

Portret Anny Zapiór z Wojakowej (1882-1964). Jej syn – Józef Zapiór był więźniem obozu w Dachau, w latach powojennych pełnił funkcję wójta Iwkowej – początek XX w.; ze zbiorów S. Zapióra.

Mateusz Piechnik, ur. w 1865 r. w Drużkowie Pustym, syn Franciszki i Józefa. Studował medycynę na Uniwersytecie Jagiellońskim, później wyjechał do Brazylii, fot. z początku XX w.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Rodzina Zubłów z Iwkowej; w górnym rzędzie: Maria (1893-1965) z d. Kita i Franciszek Zubel (1899-1946) z synem Franciszkiem (1913-1990), długoletnim listonoszem – 1923 r.; ze zbiorów E. Pajak.

Córki Stefanii i Jana Nakielnych: Zofia (ur.1921), Jadwiga (ur.1919), Helena (ur.1916), Wanda (ur.1918), Czesława (ur.1925 r.) – Iwkowa – ok. 1927 r.; ze zbiorów R. Kołodzieja.

Dzieci Zofii i Wojciecha Szczepańskich ze strykiem Franciszkiem Szczepańskim – z prawej córki: Władysława (ur.1907), Zofia (ur.1919) i najmłodsza – Irena (ur. 1923), z lewej synowie: Stanisław (ur.1913) i Jan (ur.1911) – Inkwona – ok. 1925 r.; ze zbiorów I. Repetowskiej.

Portret matki z córką – Anna Piechowicz z córką Zofią (ok. 1880-1927) – Inkwona – ok. 1925 r.; ze zbiorów I. Repetowskiej.

Wincenty Piechowicz (ok. 1875-1948) z Inkwowej. Pod koniec XIX w. Wincenty kończy gimnazjum w Nowym Sączu, w późniejszych latach piastuje stanowisko wiceprokuratora w Mysłowicach, w czasie II wojny światowej ukrywa się w Inkwowej w pobliskich dworach - lata 20.; ze zbiorów I. Repetowskiej.

Wincenty Szczępański z Iwkowej (ok. 1885-1935), syn Katarzyny i Franciszka, przed wojną wyjechał do Stanów Zjednoczonych. Ojciec Wincentego – Franciszek – był długoletnim wójtem Iwkowej – początek XX w.; ze zbiorów I. Repetowskiej.

Władysław Gawelda (ur. ok. 1867 r.) z Jagustynowa – działacz społeczny, bogaty gospodarz, bardzo dbający o wykształcenie swoich dzieci. W 1944 r. na krótki czas został wójtem ze względu na dobrą znajomość języka niemieckiego – lata 30.; ze zbiorów S. i S. Serafinów.

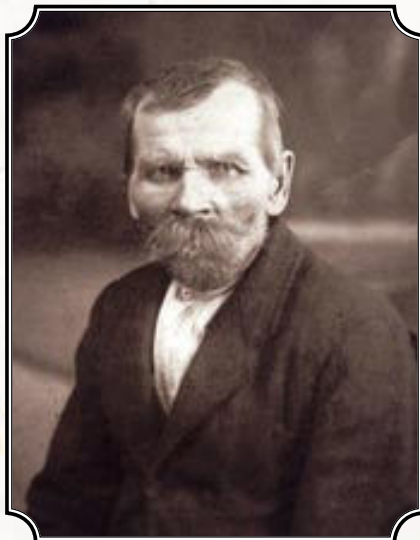
Maria Czujczyka z Kątów (1906-1964), c. Jana i Anny z d. Tokarskiej. W 1924 r. wstąpiła w związek małżeński z Adamem Marcem – lata 20.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Władysław Ligęza (1885-1938), syn Jana i Katarzyny Ligęzów z Wojakowej, wraz z małżonką, – lata 20.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

*Piotr Kulig, ur. w 1903 r. w Kątach.
W 1927 r. zawarł związek małżeński
ze Stefanią Czyżyską – lata 20.;
ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.*

*Andrzej Zubel (1859-1925) z Iwkowej
– 1922 r.; ze zbiorów E. Pająk.*

*Piotr Pachut z Drużkowa Pustego, ur. ok. 1890 r.,
syn Józefa i Katarzyny, pochowany na obczyźnie
– zdj. z lat 20.; ze zbiorów rodziny Pachutów.*

*Stanisław Klimek (1932-2003) z Wojakowej
– autor wielu fotografii zamieszczonych w niniejszym
albumie. Od 17 roku życia fotografował Wojakową
i okolice – autoportret z lat młodości;
ze zbiorów Cz. Klimek.*

*Jędrzej Zapiór – wójt Polomia Małego po I wojnie
światowej do 1927 r. (do śmierci). Brał udział
w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. Tradycję
soltysovania podtrzymuje jego wnuk Marian Zapiór
– połowa lat 20.; ze zbiorów M. Zapióra.*

*Szymon Mida – wójt gminy zbiorowej w Iwkowej
w czasie okupacji niemieckiej, członek
iwkowskiej orkiestry – lata 20.;
ze zbiorów R. Mleczko.*

*Stanisław Szevczyk z Kątów (1874-1958);
ze zbiorów I. Szevczyk.*

Portret rodziny Kuklewiczów – Karolina z d. Grzymek i Andrzej z dziećmi: Zofia, Maria, Stanisławem, Józefem (zginął w Charkowie w 1944 r.) oraz najmłodszym Janem – Iwkowa – koniec lat 20.; ze zbiorów M. Kuklewicz

*To, co w rodzinnych zrodzi się progach
nie da nam szkoła, ni kaznodzieja.
Tam się zaczyna poznanie Boga,
rozpoczynają się nasze dzieje.*

Józef Kosakowski, Rodzina.

Bracia Władysławie: Piotr – żołnierz i partyzant, po wojnie soltys Wojakowej i Władysław – zawodowy wojskowy w randze kapitana. Władysław ukończył studia na wydziale rolniczym na Sorbonie, następnie wyjechał do Gwatemali, gdzie był ministrem rolnictwa – połowa lat 20.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Rodzina Czyszyckich z Wojakowej. Siedzą od prawej: Katarzyna z d. Plawecka z mężem Stanisławem, obok Maria Kosakowska, u góry: Stanisław Czyszycki (soltys Wojakowej w latach powojennych) z żoną Marią z d. Kosakowską – lata 30.; ze zbiorów M. Zapióra.

Rodzina Piechników i Pajorów przed domem w Wojakowej – „Na Kolawkach”. Z prawej: Józef Piechnik – senior, obok Ludwik Pajor z żoną Katarzyną z domu Piechnik i dziećmi: Weroniką, Ireną, Rozalią, Józefem i Ludwikiem, u góry z prawej – nauczycielka Anna Mucha (Władyka) – 1937 r.; ze zbiorów I. Pacut.

Rodzina Tabaszewskich z Soltysia. Siedzą: Karolina (ur.1888) z d. Karwala z mężem Tomaszem (ur. 1889) i córką Teresą (ur.1935, po mężu Czyszycka), stoją od lewej: Władysława Tabaszewska (po mężu Jaskiewicz), Maria Tucznio z d. Szyot i Helena Tabaszewska (po mężu Zubel) – Iwkowa 1938 r.; ze zbiorów E. Pająk.

*Franciszek Zubel (1889-1946) z żoną Marią z d. Kita (1893-1965).
Franciszek pracował w kopalni w Czechach, jego syn – również Franciszek
– był listonoszem w Inkwowej – Inkwona – lata 30.; ze zbiorów E. Pająk.*

*Portret matki z córką – Katarzyna Miś z d. Turek (1867-1956) z Inkwowej
z córką Heleną, późniejszą s. Szymoną – 1932 r.; ze zbiorów A. Szot.*

*Katarzyna Stachoń z d. Nakielna z córkami: Katarzyną (po mężu Stadub),
Emilią (po mężu Jarzynie) oraz Marią i jej mężem Władysławem Kitą
– Inkwona – lata 30.; ze zbiorów H. Dziągiel.*

*Władysław Maciaś z Kątów (ur.1903, w środku) z kolegami z Francji
– 1933 r.; ze zbiorów E. Maciaś.*

Rodzina Szotów z Iwkowej; Agnieszka (1900-1962) i Karol (1891-1985) z córkami, u góry: Maria (z lewej) i Elżbieta, na dole: Helena (z lewej) i Antonina. Karol był uczestnikiem I wojny światowej – Iwkowa – Na Witoskim – ok. 1936 r.; ze zbiorów B. Perc.

Rodzina Jana Zapióra z Dobrociesza (ur. 1905, najniższy w górnym rzędzie) i Rozalii Zapiór z domu Kania (ur. 1913) z Łososiny Dolnej z córką Janiną (ur. 1934, na kolanach u mamy) w otoczeniu najbliższej rodziny Rozalii – ok. 1935 r.; ze zbiorów I. Szepezyk.

Maria (1888-1964, ż d. Skirlo) i Stanisław (1886-1954) Stachonowie z dziećmi: Heleną (ur. 1913), Aleksandrem (ur.1915), Genowefą (ur. 1919), Józefem (ur.1923) i wnuczką Stasią (ur.1934) – córką Heleny – Iwkowa – Słufino – lata 30.; ze zbiorów H. i J. Stachoniów.

Rodzina Zofii Heleny ż d. Zubel i Józefa Repetonskich. W środku Zofia z dziećmi: Stefanem, Heleną, Janem, Emilem, Władysławem, Bronisławą, Stefanią i Marią. Na fotografii nie ma ojca – Józefa, który zmarł w 1937 r. i syna Franciszka, który w tym czasie przebywał w wojsku – Iwkowa – 1939 r.; ze zbiorów I. Repetonskiej.

Siostra Konsolata – Genowefa Stanuch (1914-1935) z Dobrocieszu, c. Józefa i Katarzyny z d. Krawczyk; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Kleryk Julian Czyżycki, ur. w 1911 r. w Dobrocieszu, syn Józefa i Katarzyny z d. Mleczko. Zginął z wycieńczenia w 1942 r. w obozie w Dachau – nr obozowy 22759 – lata 30.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Ks. Jan Skreżyna, ur. w 1904 r. w Kątach, syn Piotra i Katarzyny z d. Klimek. Zmarł w 1969 r. w Peru, fot. z lat 30.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Jan Nakielny (1888-1977) iwkowski społecznik, który przeznaczył własną parcelę pod budowę urzędu gminy, świetlicy i sklepów; fot. z lat 30.; ze zbiorów R. Kołodziejka.

Stefania i Jan Nakielni z córkami Zofią i Haliną – Iwkowa – koniec lat 30.; ze zbiorów R. Kołodziejka.

Zofia Serafin (Pajor) z d. Nakielna – osoba zasłużona dla iwkowskiej gminy. W 1948 r. zakładała bibliotekę w Iwkowej, którą kierowała przez wiele lat, była reżyserem i kierownikiem amatorskiego zespołu teatralnego, kierowała USC – Iwkowa – koniec lat 30., fot. S. Pajor; ze zbiorów A. Mikołajczyk.

Maria Dziedzic, Aniela Szot i Emilia Dziedzic – Iwkowa – lata 30.; ze zbiorów A. Szot.

Krystyna (ur. ok. 1918), córka Zofii i Karola Szczyptańskich z Iwkowej, utalentowana mistrzyni jazdy figurowej na lodzie. Zmarła w USA w wieku ok. 50 lat – Katowice – lata 30.; ze zbiorów I. Repetonskiej.

Adam Marzec (z lewej) i Jakub Malik z Kątów na emigracji zarobkowej we Francji – 1930 r.; ze zbiorów rodziny Marców.

Maria z d. Niemiec (1928-2004) i Józef (1921-2006) Krzyżakowie z Porąbki Imkowskiej. Józef był wybitnym działaczem ruchu ludowego i społecznikiem – lata 40.; ze zbiorów M. Karpel.

Anna z d. Kulig (1898-1979,) i Franciszek (1886-1947) Niemcowie z Drużkowa Pustego – lata 40.; ze zbiorów M. Karpel.

Rodzina Karpelów z Drużkowa Pustego – Maria z d. Nakielna (1883-1973) i Władysław (1884-1951). Dzieci Marii i Władysława, od lewej: Julia, Julian, Stefania, Ludwik, Roman, Piotr, Rozalia i Michalina – lata 40.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Waleria Pachocińska z domu Czyczycka, ur. w 1909 r. w Kątach, córka Jana i Anny z d. Tokarskiej. Przed domem na Kozieńcu – lata 40.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Michał Zapiór z Polomia Małego, syn Jędrzeja, żołnierz kampanii wrześniowej w 1939 r. – lata 40.; ze zbiorów M. Zapióra.

Rodzina Marii z d. Figiel i Jędrzeja Zapiórów przed domem rodzinnym w Polomiu Małym. Na zdjęciu: Jan, Michał, Waleria, Rozalia i Stanisław z synami Wojciechem i Stanisławem – początek lat 40.; ze zbiorów M. Zapióra.

*Rodzina Anieli (ur. 1903) z d. Dziedźcic i Tomasza Serafina (ur. 1898).
Dzieci u góry od lewej: Władysław, Edward, Helena, Stefan, na dole: Irena
i Kazimierz, na kolanach u matki – Jan. Fot. wykonana w 1940 r. w czasie,
gdy Tomasz przebywał w niewoli niemieckiej – Iwkowa – Jagustynowo;
ze zbiorów I. i W. Serafinów.*

*Irena z d. Szczepańska i Emil Repetowscy z rodziną i przyjaciółmi
przed domem w Iwkowej. Na zdjęciu: Jan Repetowski,
Alojzy Gutowicz z żoną Zofią, Stanisław Szczepański i pan Osuch
– fot. z 1945 r.; ze zbiorów I. Repetowskiej.*

*Rodzina Władyków przed domem – dworek na Słomianej. Siedzą w środku Katarzyna i Andrzej Władycowie, u góry Anna i Piotr Władycowie z dziećmi:
Jerzym, Andrzejem, Marią, Anną, Teresą, Urszulą – Wojakowa – koniec lat 40.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.*

Siostry Szotówny z Witoskiego: Maria (ur. 1923, z lewej), Bronia (ur. 1941) i Elża (ur. 1925) – Inkowa – ok. 1943 r., fot. L. Szot; ze zbiorów B. Perc.

Portret dziecka – Bronisław Bodek z Inkowej – druga połowa lat 40.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Rodzina Karwałów z Inkowej – Hojdowa: Stefania z d. Szot (c. Józefa i Anny, ur. 1911) i Stanisław (s. Jana i Marii, ur. 1901) z dziećmi: Anna, Janem, Stanisławem i Stefanem – ok. 1941 r.; ze zbiorów Z. Durbas.

Rodzina przed domem u Tadeusza i Marii Maciasów w Kątach – Zatokach. Na fotografii trzy siostry Kaligówny: Maria Macias, Anna Niemiec i Stefania Czyżycka z mężem Stanisławem – początek lat 40.; ze zbiorów A. Macias.

Przed domem rodzinnym Pstragów – rodzina i znajomi. Na zdjęciu m.in.: Stanisław i Katarzyna Pstragowie, Stefan Pstrag, Janina (z d. Pstrag) i Tadeusz Planetowie, Emilia i Jan Szczepańscy, Stefan Dziedzic, Stanisław Dziedzic, Feliks Michoń, Antoni Michoń, Agnieszka Olchawa, Tadeusz Turkowski – lata 40.; ze zbiorów T. Motak.

Rodzina Pajorów z Wojakowej; Ludwik i Katarzyna z d. Piechnik z dziećmi – Irena, Weronika (s. Wincenta), Rozalia, Ludwikiem i Stanislawem – 1948 r., fot. S. Klimek; ze zbiorów I. Pacut.

Rodzina Figlów z Dobrociesza – na Równi zgromadzona przed domem po pogrzebie Stanisława Figla, męża Anieli – 1942 r.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

*Weronika Dziedzic (z lewej), Ludwik Szot i jego przyszła żona – Maria Szot. Inkwona – Witoskie – początek lat 40.,
 fot. L. Szot; ze zbiorów B. Perc.*

*Kawalerka z Witoskiego. Na zdjęciu m.in. Jan Stachoń, Aleksander Szot,
 Genowefa Orłowicz, Aleksander Szot, Edward Perc – Inkwona
 – druga połowa lat 40., fot. L. Szot; ze zbiorów B. Perc.*

*Siostry Pajorówny z Wojakowej. Od lewej: Weronika (s. Wincenta),
 która w czasie II wojny należała do partyzantki, Irena (po mężu Pacut)
 i Rozalia (po mężu Polaczek) – 1945 r.; ze zbiorów I. Pacut.*

Rodzina Piechowiczów przed swoim domem – pierwszym murowanym domem w Wojakowej – okolicy Słomianej. Na zdjęciu Stanisław i Magdalena Piechowiczowie z córkami – Pelagią i Stanisławą, Władysława Twardosza oraz rodzina Gałków – nysiedleńców w czasie okupacji – ok. 1944 r.; ze zbiorów P. Figiel.

Mężczyźni z Polomia Małego. Górny rząd od lewej: Piotr Nakielny, Jan Szot, Władysław Turek, Wojciech Nieć, Wojciech Szcwżyk, Jan Filippek; na dole od lewej: Jan Haus, Franciszek Sowa, Piotr Szot, Jan Sowa – 11 października 1941 r.; ze zbiorów H. Kulig.

Rodzina Piechników z Wojakowej – na Kolawkach. W środku Agnieszka Piechnik z d. Ligęza z wnukami – Henrykiem, Józefem i Edwardem, u góry z prawej Jan Piechnik z żoną Karoliną z d. Jasno – 1955 r., fot. L. Szot; ze zbiorów I. Pacut.

Rodzina Maciąsów z Katowic przed domem u Tobiaszów w Polomiu Małym. Od lewej: Ludwik Maciąs, Emilia Maciąs (brabianka po matce Żarlikowskiej) oraz Tadeusz Maciąs z żoną Józefą i synem Zdzisławem – lata 50.; ze zbiorów A. Maciąs.

Rodzina Jana Nakielnego i Stefani z d. Piechowicz z córkami: Czesława, Zofia, Wanda, Halina i z wnukami – Ryszardem, Teresą, Aleksandrą i Marią. Pierwszy z lewej – Aleksander Kolodziej, mąż Czesławy – Inkowa – ok. 1958 r.; ze zbiorów T. Motak.

*Helena z d. Gryz i Stanisław Gryzowie z Iwkowej – lata 50.;
ze zbiorów D. Kwaśnej.*

*Rodzina Szotów i Pytlów. Henryk i Kazimierz Szotowie oraz Helena,
Jakub, Stanisława, Witold, Krzysztof i Lidia Pytlowie, Iwkowa
– na ławie przy kościółku – 1957 r.; ze zbiorów H. Tucznio.*

*Aleksander Motak (1895-1978, pierwszy z lewej) ze swymi zięciami:
Franciszkiem Łyko – mężem Marii i Władysławem Zagalą – mężem
Kazimiery – Iwkowa – Murkowo – 1959 r.; ze zbiorów D. Karwali.*

*Stanisław Tabaszewski z Kacim z nowoczesnym rowerem – Iwkowa – 1956 r.;
ze zbiorów S. i M. Tabaszewskich.*

Szewczykowie z Dobrocieszu – Bagien: Zofia z d. Michalek (c. Stanisława i Genowefy, ur.1939) i Józef (s. Michała i Marii, ur.1930) z roczną córeczką Janką. Józef pełnił funkcję sołtysa wsi Dobrociesz w latach 1970-1988, po nim funkcję tę objęła jego żona Zofia i piastuje ją do chwili obecnej – 1962 r.; ze zbiorów Z. i J. Szewczyków.

Portret matki – Waleria Pasionek (1898-1989), mama Stanisława Klimka, fotografa z Wojakowej – lata 50., fot. S. Klimek; ze zbiorów Cz. Klimek.

Rodzina Anny (ur.1875) i Michała (ur.1875) Rzępeckich z dziećmi i wnukami. Stoją od lewej: Stefan (ur.1933), Kazimierz (ur.1929), Janina (ur.1923, po mężu Piechowicz) i Franciszek (ur.1931). Obok dziadków synowie Janiny: Staszek i Wladek. W tle widać szkołę i puste miejsce po spalonym kościele – Iwkowa – Taborowo – ok. 1954 r.; ze zbiorów U. J. Piechowiczów.

*Rodzeństwo Bodków z Inkowej – Nagórzca; Bronisław (ur. 1932), Tadeusz, Krystyna i Emilia Nowińska z dziećmi – ok. 1957 r.;
ze zbiorów K. i A. Tabaszewskich.*

Stanisław Duda – soltys Inkowej w latach 1971-1976 z córką Marią i Leonem Zielńskim. Po śmierci Stanisława funkcję soltysa przez wiele lat pełniła jego żona Maria Duda – Inkowa – ok. 1950 r.; ze zbiorów St. Szota.

Portret dzieci – rodzeństwo Szotów z Inkowej – Wiesława, Seweryn i Ednard – ok. 1957 r., fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota.

Powojenny Zarząd Gminy przed szkołą w Iwkowej. Od lewej: Bolesław Uryga, nn, Józef Repetowski, Stanisław Mida, Piotr Kociolek, Franciszek Duda – kierownik szkoły w Iwkowej i Henryk Goryl – 1953 r.; ze zbiorów Z. Serafin.

Spotkanie towarzyskie u Wandy Nakielnej (ur.1918). Na zdjęciu m.in. Karolina Zubel (ż d. Repetowska), Ludwika Nowak, Helena Pytel (ż d. Repetowska), Honorata Zięć – Iwkowa – lata 50.; ze zbiorów M. Tomasiak.

Portret kobiet: z lewej Maria Pajor z d. Czyszycka z Dobrociesza, z prawej Stefania Serafin z d. Figiel z Drużkowa Pustego – lata 50.; ze zbiorów H. Dzięgiel.

Iwkowianki po krakowsku – Maria Bloniarczyk (z d. Dziedzic), Helena Kapica (z d. Bloniarczyk), Helena Bodek (z d. Kita), Halina Kijak (z d. Turek) – lata 50.; ze zbiorów H. i J. Dzięglów.

Komitet budowy kościoła parafialnego w Iwkowej z ks. Janem Piechotą. Na zdjęciu m. in.: Marian Szot, Jan Turek, Józef Gawelda, Jan Nakielny, Józef Hacus, Andrzej Kuklewicz, Władysław Kita, Józef Hacus, Jan Jasnos, Michał Zięba, Michał Rzepecki, Władysław Tabaszewski, Izydor Duda, Franciszek Skirto, Franciszek Turek, Jan Zięc, Eugeniusz Pysno, Tomasz Serafin, Józef Gryz, Franciszek Łach, Karol Dziedzic, Stanisław Dzięgiel, Jan Janawa, Michał Bodek, Kamil Dziedzic, Franciszek Piechowicz – 1956 r.; ze zbiorów J. i J. Szotów.

Iwkowanie – budowniczywie kościoła parafialnego w Iwkowej w latach 1952-1956. Na zdjęciu m. in.: Katarzyna Nosek, Elżbieta Jasnos, Michałina Zapiór, Waleria Dziedzic, Stefan Bodek, Wincenty Piechowiez, Józef Gawelda, fot. ks. J. Piechota; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Nauczycielki pracujące w szkole w Wojakowej i w Kątach. Od lewej: Irena Wojciechowska (Kotas), Franciszka Chronowska (Bukowiec), Helena Adamska, Krystyna Bujak (Jędrychowska) – lata 1956-1957; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Iwkowanie – budowniczywie kościoła w latach 1952-1956. Na zdjęciu m. in.: Wincenty Putko, Franciszek Putko, Franciszek Repetowski, Leon Zielński, Tadeusz Serafin, Tomasz Serafin, fot. ks. J. Piechota; ze zbiorów GBP w Iwkowej.

Rodzina Jana i Walerii Pławeckich przed domem rodzinnym w Wojakowej. W środku ich syn, o. Julian Pławecki, jezuita (ur. 1911 r.), który przeszedł przez obozy koncentracyjne w Sachsenhausen i w Dachau, w 1949 r. wyjechał na misje do Zambii. Zginął w 1969 r. w wypadku samochodowym w Lusace – lata 60.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Rodzina Stefanii i Jana Nakielnych przed rodzinnym domem. Od góry: Edward Serafin, Jadwiga, Stefania, Zofia, Czesława, poniżej Aleksander Kołodziej, na dole Wanda, po prawej Bronisław i Halina Dzięgłowie – Inkowa – początek lat 60.; ze zbiorów T. Motak.

*Rodzina Aniela z d. Dziedzic (ur. 1903)
i Tomasza (ur. 1998) Serafinów z Jagustynową
z córkami – Heleną, Ireną i Stanisławą oraz z synową
Krystyną Kusał, żoną Władysława i jej rodzicami
– ok. 1960 r.; ze zbiorów I. i W. Serafinów.*

*Pamiętka rodzinna z okazji I Komunii św. wnuka
Jarka. Na zdjęciu dziadkowie: Antonina z d. Dziggiel
i Roman Stachoniowie oraz Anna Serafin, rodzice
Jarka: Irena z d. Serafin i Roman Stachoniowie,
a także rodzeństwo Lucyna i Wiesław
– Inkowa – Jaskowskie – początek lat 80.,
ze zbiorów B. i J. Serafinów.*

*Anna (z d. Pysno) i Józef Serafinowie
z Inkowej – Nagórzca w otoczeniu rodziny.
Dzieci Serafinów: Franciszek z żoną Marią, Irena
z mężem Romanem, Władysław z żoną Ireną, Bronisław
z żoną Janiną – koniec lat 70.;
ze zbiorów I. i W. Serafinów.*

*Rodzinną pamiątkę z okazji I komunii św. Anny Szota, córki Genowefy z d. Stachoń i Jana Szota – Płonica – 1967 r.
Na „Zachód”, do Płonicy, wyjechało „za chlebem” wielu tutejszych mieszkańców; ze zbiorów H. i S. Stachoniów.*

Rodzina Nowaków, Pajorów i Filipków z Polomia Małego – połowa lat 60.; ze zbiorów H. Kulig.

Dwie Różje – teściowe. Od lewej: Rozalia Zapiór z Dobrocieszu i Rozalia Szymczyk z Kątów – 1975 r., fot. K. Filipek, ze zbiorów M. Filipek.

Portret babci. Helena Stanuch z wnukiem Władkiem – Dobrociesz – Bieleckówka – ok. 1966 r.; ze zbiorów H. Stanuch.

Rozalia Zapiór z córkami Marią, Lidia, Ireną i wnuczką Basią w ogrodzie przed domem w Dobrocieszu – Podolach, początek lat 60.; ze zbiorów M. Filipek.

Stanisław Szot z żoną, córkami i wnukiem. Stanisław brał udział w I wojnie światowej, a później w 1920 r. w wojnie polsko-bolszewickiej, podczas której cudem ocalał – kula zatrzymała się na księżycu do modlitwy, którą miał przy sobie w kieszonce – Połom Mały – ok. 1960 r.; ze zbiorów F. Bodka.

Rodzina Maciasów i Szymczyków z Kątów – Zatok. Na zdjęciu: Felcja Macias, Elżbieta Macias z synem Ireneuszem i Markiem, Rozalia Szymczyk z synem Janem i Bronisława Litwińska – 1969 rok; ze zbiorów E. Macias.

Rodzina Maciasów z Kątów – Zatok odwozi na Słotwinę do Brzeska gości z Ameryki; brata Felcji Macias Jana i jego żonę, na zdjęciu: Stanisław Macias, Piotr Pajor, Władysława Kuczyńska – ok. 1970 r.; ze zbiorów E. Macias.

Maria i Władysław Stanuchowie z Dobrocieszą z córkami: Marią Rosiek (z prawej), Władysławą i jej mężem Aleksandrem Pajorem (z lewej), synową – Heleną Zyznawską oraz wnukami – Zdzisławem i Jerzym – lata 60.; ze zbiorów H. Stanuch.

Chrzcziny u Kazimierza i Marii Pytlów na Przybowie – czwarta z lewej to Stefania Pytel, obok sąsiedzi Emilia i Władysław Kitowie oraz Emilia i Władysław Repetowscy – połowa lat 60., fot. L. Szot; ze zbiorów W. Kity.

Eugenia z d. Rzepka (ur.1942) i Leonard (ur. 1932) Jajeśnicowie (w środku) w towarzystwie chrzestnej matki Leonarda – Zofii Banach i jej męża Stanisława – Wojakowa – Nowa Wieś – 1967 r.; ze zbiorów E. i L. Jajeśniców.

Portret dziewczynek – Danusia Pachut (z prawej) z koleżankami – Katy – połowa lat 60.; ze zbiorów B. Stanuch.

Janina Piechowicz z d. Rzepecka z najmłodszym synem Jankiem przed rodzinnym domem w Inkowiej – początek lat 60.; ze zbiorów U. i J. Piechowiczów.

Zabawa na Dzięgielowie – mali chłopcy na dużym motocyklu „Junaku”. Na zdjęciu: Andrzej, Włodek i Jasin – bracia Dzięglowie z kolegą z sąsiedztwa – Stasiem Stachoniem – Inkowa – koniec lat 60.; ze zbiorów H. i J. Dzięglów.

Władysława Kociolek z małą Ewą Dzięgiel z czasów pracy w Klubie Rolnika w Iwkowej – ok. 1967 r., fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota.

Józef Kociolek z córką Basią – Józef przez wiele lat kierował iwkowską restauracją „Belanka” – Iwkowa – ok. 1968 r., fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota.

*Rodzina to jest kopalnia złota,
to perła, której wartość bezcenna.
Tutaj się rodzi wiara i cnota
– ideologia nigdy niezmienna.*

Józef Kosakowski, Rodzina

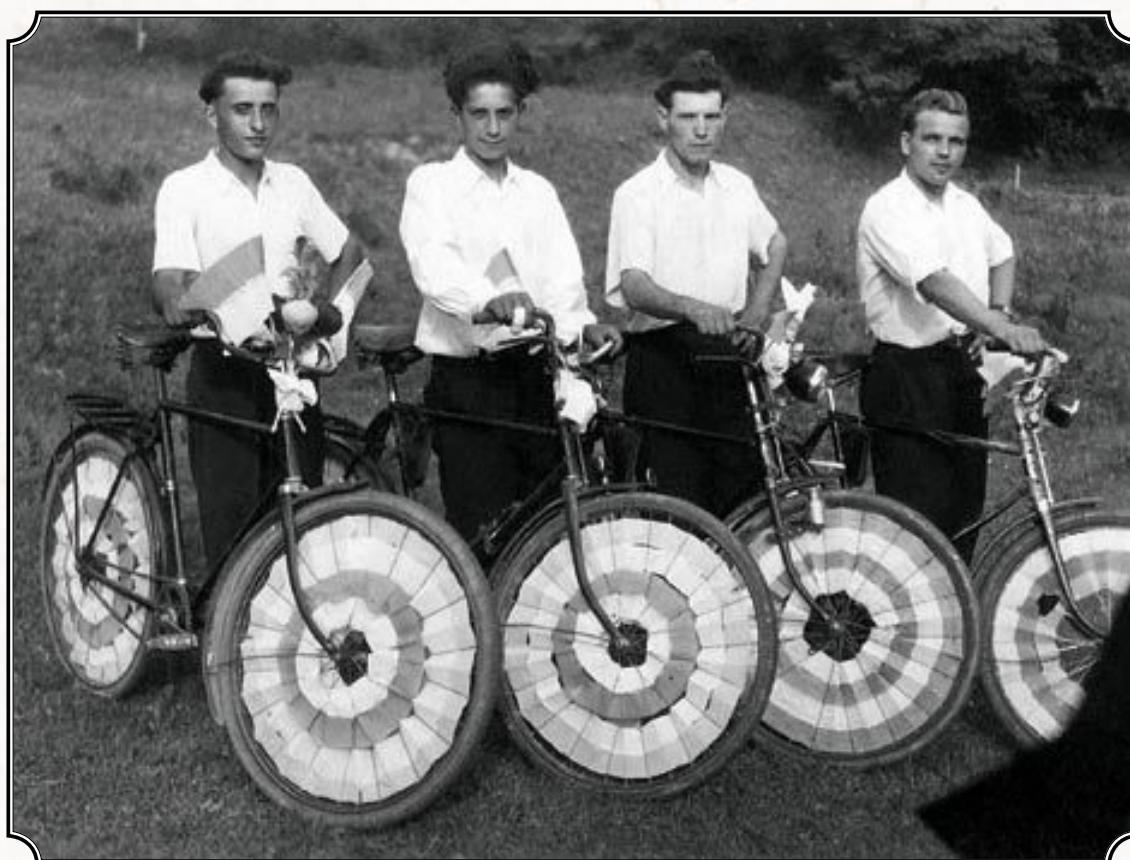
Portret dziecka z wózkiem – Bolek Dzięgiel z Iwkowej – ok. 1962 r., fot. L. Szot; ze zbiorów S. Szota

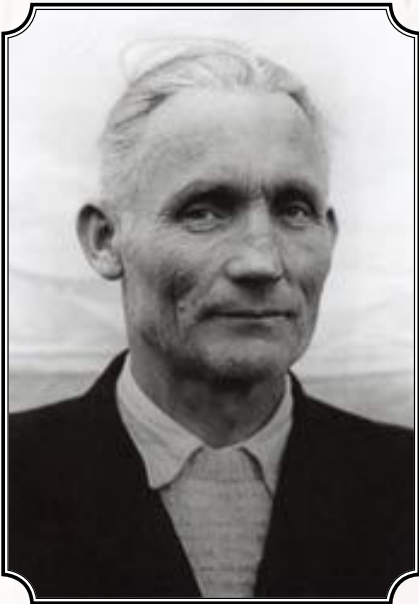
Alojza z d. Bodek (ur. 1908) i Władysław (ur. 1911) Tabaszeńscy z Kacim z wnuczką Basią – Iwkowa – ok. 1964 r.; ze zbiorów M. i S. Tabaszeńskich.

Franciszek Szot z Taborowa. Przez kilka kadencji pełnił funkcję sołtysa i przewodniczącego GRN na zmianę z Janem Turkiem. Z funkcji tych zrezygnował w 1970 r. Jego syn, Stefan, sołtysuje wsi Iwkowa od 1994 r. – Iwkowa – ok. 1969 r., fot. St. Szot; ze zbiorów autora.

Chłopaki z „Podgórek” gotowi na powitanie biskupa. Od lewej: Ludwik Jarzmik, Czesław Szot, Aleksander Fitrzyk i Edward Piebniak – Wojakowa – lata 60., fot. S. Klimek, ze zbiorów Cz. Klimek.

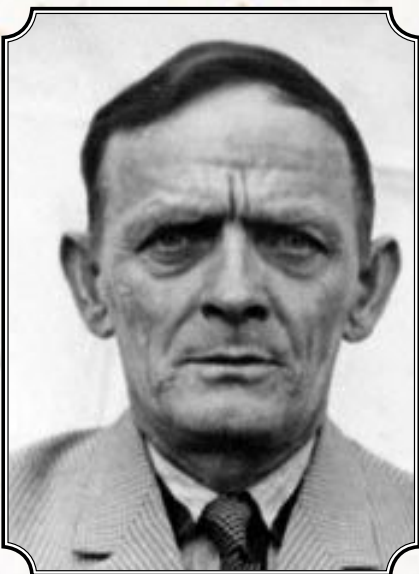
Franciszek Wierciach, ur. 1906 r. w Porąbce Iwkowskiej, syn Józefa i Agnieszki z d. Oleksy. Był organistą w Wojakowej i prowadził chór parafialny – lata 60.; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

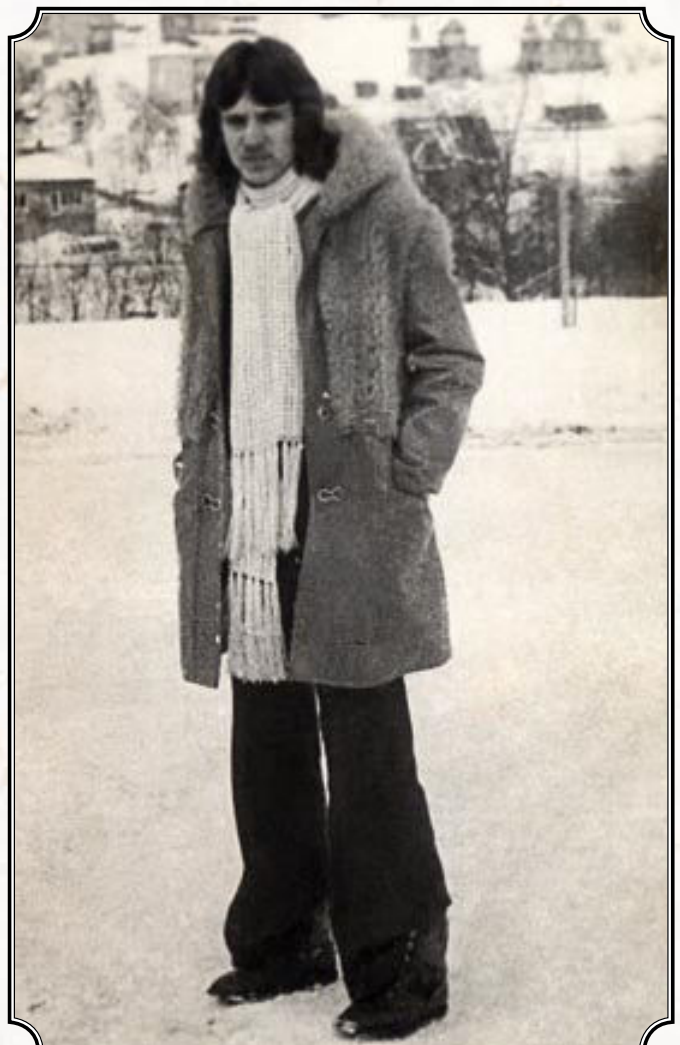
Tadeusz Macias z Kątów – Zatok (1888-1969) – s. Piotra i Wandy z d. Żarlikowskiej – był właścicielem eleganckiej bryczki, którą powoził po okolicy; przed II wojną światową i podczas wojny służył w Kątów – lata 60.; ze zbiorów A. i K. Maciasów.

Ks. Aleksander Budacz (1905-1985) – proboszcz parafii Wojakowa w latach 1939-1977. Dokończył po poprzedniku ks. Wojciechu Jachnie budowę kościoła i urządził jego wnętrze, w 1977 zrezygnował z probostwa; ze zbiorów ks. S. Tokarskiego.

Ludwik Szot (1922-1994) z Iwkowej – autor wielu fotografii zamieszczonych w niniejszym albumie. Fotografował Iwkową i okolice od najmłodszych lat, znany był również jako „złota rączka” – naprawiał zegary, maszyny do szycia, wykonywał biżuterię – autportret; ze zbiorów S. Szota.

Włodzimierz Kita (ur. 1958) – następca Ludwika Szota, iwkowski fotografa. Od 1979 r. należał do kółka fotograficznego w Brzesku, jako pierwszy w Iwkowej robił kolorowe zdjęcia – połowa lat 70.; ze zbiorów W. Kity.

*Kosakovscy przed starym domem w Wojakowej:
Józef (s. Jana i Marii; 1903-1998)
z żoną Zofią z d. Ciecwiwa (c. Stanisława i Joanny, 1908 – 1991).
Józef Kosakowski rozstał się z swoją wieś jako poeta i rzeźbiarz ludowy
– połowa lat 80.; ze zbiorów GBP w Iwkowej.*

*Chciałbym zdążyć utrwalić jak najwięcej z tej przeszłości,
która już odchodzi...*

Bibliografia

Literatura podstawowa

- Księga Sądowa wsi Iwkowej: 1581-1809*, opracował i wydał Stanisław Płaza, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław – Warszawa – Kraków 1969.
- Gawędy Iwkowskie*, zebrał i opracował Jan Piechota, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1976.
- Jan Piechota, *Komedyje iwkwowskie (gadki i kelechdy)*, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa 1982.
- Schematyzm Diecezji Tarnowskiej na rok 1992; część historyczna*, Kuria Diecezjalna w Tarnowie, Tarnów 1992.
- Jan Piechota, *Dzieje Iwkowej: 1325-1960*, Gminna Biblioteka Publiczna w Iwkowej, Iwkowa 1995.
- Józef Para, *Salony i kulisy*, Śląsk, Katowice 1997.
- Józef Kosakowski, *Nie smuć się swoim wiekiem*, Polihymnia, Lublin 1997.
- Stanisław Tokarski, *Dzieje Parafii Wojakowa: 1335-1772*, [s.n.], Wojakowa 2002.
- Franciszek Duda, *Z szumem galicyjskiej inwy...*, [A. Duda], Kraków 2003.
- Stanisław Tokarski, *Znani i nieznanzi z parafii Wojakowa: Słownik biograficzny: Tom I*, [s.n.], Dobrociesz 2004.
- Stanisław Tokarski, *I i II wojna światowa na terenie Gminy Iwkowa*, [s.n.], Dobrociesz 2006.
- Stanisław Anioł, *Nad Belą i Białką: w wioskach gminy Iwkowa (przewodnik krajoznawczy)*, Gminny Ośrodek Kultury w Iwkowej, 2006.
- Stefan Szot, *Śladem iwkwowskich dziejów: Historia rodu Misiów*, [s.n.], Iwkowa 2006.
- Ks. Stanisław Tokarski, ks. Dariusz Piechnik, *Dzieje parafii Wojakowa: 1772-1939*, [s.n.], Dobrociesz 2007.
- Ochotnicy ziemi brzeskiej*, red. Stanisław Bukowiec, Palindrom, Prowincjonalna Oficyna Wydawnicza, Bochnia 2007.
- Stanisław Tokarski, *Oświata i szkolnictwo na terenie Gminy Iwkowa w latach 1513-2008*, [s.n.], Dobrociesz 2008.
- Stefan Szot, *Iwkowskie kuseryje*, Gminna Biblioteka Publiczna w Iwkowej, Iwkowa 2008.
- Grażyna Zięba, *Tajemnica powołania. Iwkowskie korzenie, część I*, Parafia Iwkowa, Iwkowa 2009.

Pozostałe źródła (publikowane i niepublikowane)

- Kronika Gromady Iwkowa*
- Kronika Biblioteki w Iwkowej*
- Kroniki Biblioteki w Wojakowej*
- Kronika 4-klasowej szkoły w Iwkowej*
- Historija szkoły parafialnej w Wojakowej założona w r. 1866.*
- Kronika Orkiestry Iwkowskiej*
- Kronika Ochotniczej Straży Pożarnej w Iwkowej*
- Kronika Świetlicy wiejskiej w Iwkowej*
- Salamon Piotr, *Marcin Kazimierz Kański 1635-1710 : Generał Artylerii Koronnej*, Kraków, 1995, mps.
w: GBP w Iwkowej.
- Przewodnik biograficzny A-Z: zbiór biografii i utworów osób z terenu Iwkowszczyzny - w maszynopisie i rękopisie*
– prowadzony i archiwizowany przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Iwkowej.
- Zbiór artykułów prasowych na temat gminy Iwkowa* – prowadzony i archiwizowany przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Iwkowej.

